

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan s jutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Lj. v
ljana št. 10.650 z
10.349 za inserate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2994

SCOVENEK

Mladina nam kliče Naprej!

Kakor znano, vlada v Rusiji še vedno tih spor med strujo Trockega, ki zagovarja »permanentno revolucijo« in Stalinom, ki ni za trajno revolucijo, ampak hoče graditi na oblasti, ki si jo je komunistem osvojili. Enak spor vlada tudi v Hitlerjevi stranki. Hitler proglaš, da je »revolucija končana« in da je treba začeti s konstruktivnim delom, medtem ko levičarji v njegovi stranki hočejo še nadaljnega revolucionarnega razvoja. Gotovo pa imajo najbolj prav tisti, ki hočejo na uspehih uspele revolucije graditi pozitivno za novo življenjsko obliko, zaradi katere je revolucija sploh imela svoj raison d'être. Na pameten način je treba združiti oba elementa: revolucionarnega in konstruktivnega.

Ta dvojnost življenjskega elementa se posebno jasno kaže tudi v samem krščanstvu. Krščanstvo brez dvoma zahteva gotov red in pozitivno delo na vekovitih osnovah. To je njegov konservativni, ohranjujoči značaj. Poleg tega pa je v krščanstvu tudi »revolucionaren element« nekega neprestanega nemira, ki vedno znova išče nove orientacije k svetlim, dnevnim problemom življenja. Tako je krščanstvo religija večnega miru in večnega nemira. Ena kot druga plat spada k njegovemu bistvu.

Vendar pa je človek vse preveč nagnjen, da svoje krščanstvo pojmuje kot neko stalno pomirjenje, kot balzam za svojo dušo. To je pač v toliko resnica, da krščanska vera gotovo daje človeku siguren fundament in jasen cilj. Je pa takšno pojmovanje napačno, ako se krščanstvo ne pojmuje kot živa sila, ki naj preobrazí obličje zemlje.

Često se je v zgodovini primerilo, da so religije enostavno vezali in družili z gotovim socialnim in javnim redom. Pod takimi režimi so ljudje večkrat bili »religiozni«, ne da bi o stvari kaj dosti razmišljali. Samoposebi se je zdelo umljivo, da so šli v cerkev; kajti to je spadalo k navadam, k tradiciji, celo k dobremu imenu. Šele, če je v takšno družbo završal vihar verskega preganjanja, je bilo mogoče videti, da dobra tradicija in krščanski pogum nista eno in isto. Tedaj je pač vsak mogel spoznati, koliko neodkritosti, površnosti in udobnosti se je pod plaščem »dobrih starih tradicij« skrivalo v Cerkví božji. Zato so preganjanja v Cerkví skoraj vedno bila pravi blagoslov, kakor je kri mučencev bila vedno seme novih kristjanov.

V resnici si krščanstva ne moremo prav misliti brez nekega nemira po Bogu. Bili naj bi popolni, kakor je popoln naš Oče v nebesih. To se pravi, neprestano moramo delati za tem, da lastnemu staremu človeku stopimo na rame. Poslani smo k vsem narodom sveta in bi ne smeli mirovati, dokler zadnji pogan ne bo poučen o Kristusu. V sebi nosimo merilo večnosti in bi morali vse časno meriti pod tem edinim vidikom. Vedno znova se iz pravirov življenja poraja novo življenje in mi smo poklicani, da mu vtisnemo Kristusov pečat. Sredi med nami so reveži, katerim bi morali pomagati. So nedolžni in po krivem obrekovani, katerih pravico bi morali braniti. Prav povsod nas čaka ogromno nalog, ki bi jih morali splošni: v družini, v državi, v Cerkví, v družbi. Krščanstvo, ki mirno spi na medvedji koži spanje pravičnika, je zato povsem nemogoča stvar, kvečjemu karikatura.

Naša doba spada med tiste, ki zahtevajo vstajenja svežih, novih src. Splošen kaos v svetu in obup narodov naravnost kliče po krščanstvu. Danes je neprimerno več ljudi kakor pred desetletjem, ki se resno sprašujejo o smislu življenja. Po svetovni vojni so revolucionarno nastopili v javnem življenju novi elementi: kri, zemlja, pleme, narodnost. Vse človeštvo čuti, da nas vse to goni na rob opasne borbe vseh proti vsem in s tem k uničenju človeštva. Naša generacija je itak že doživela polome, kakor že zdavno nobena pred njo. V poštev prihaja edinole religija, ki se opira na Boga in človeka in ki njegovo vero smatra za resno in življenjsko pomembno.

Ako je sodobni človek postavljen pred tako izredne naloge, potem ne more biti dvoma, da ima od zgoraj tudi izredno podporo in milosti. So tudi ljudje med nami, ki mislijo, da starega Boga ni več in da od Njega nimamo ničesar več pričakovati. To so pa ljudje, ki so zaprti za ozkimi obzorji, ker ne vidijo stvari, ki za jasnovidnega človeka eksistirajo, čeprav o njih ne poroča ne časopisje ne radio. Nasprotno, tudi naš čas pozna mnogo svežega poguma, ne le v sportu in tehniki, ampak tudi med artisti, ki slede božjemu duhu.

Ko bi imeli več stika z zunanjim svetom, kakor ga imamo, bi videli, da se zunaj v velikem svetu dogajajo stvari, na katere smo katoličani lahko ponosni. Predvsem vstaja po vsem svetu nova mladina. Niso to vedno mladeži, ki bi ustanavljali organizacije, ali ki bi smatrali, da brez vidne organizacije ne morejo najti pravega izraza svojem notranjemu ognju. Ta rod živi tudi med nami. Razumejo se od človeka do človeka. Poznajo temelje novega življenja in iz njih tudi žive. V sebi čutijo sile, da bi prestavili gore. Ne zdvajajo nad Bogom, kadar divjajo viharji, nasprotno, vihar je njihova prava, od srca zapeta pesem. Ta mladina je definitivno prelomila z vsemi kompromisi, ki jih ji je narekovala preživela liberalistična doba. Govori resnico, kakor jo je spoznala, in tej resnici zaupa in veruje. Nad vsem kaosom in zmedo naših dni tre krščanska mladina božje zvezde, ki tudi danes, kakor vedno, sijejo nad nami. Mladina ne more povedati in se izraziti, kako naj vse bo drugače in v tem niti prav ne razmišlja. Toda ona ve, da bo po teh porodnih krčih se rodil nov čas in da se bo slišal glas Gospoda, da je vse dobro. Današnja mladina ne živi od upanja od danes na jutri. Kajti v sebi nosi večno, božjo vero in upanje. Naj le orkan razburka vse socialne in človeške globine! Vse, kar je gnilega, mora proči, da bo lahko zopet valovil po svetovju svež zrak. Priti mora znova božji vek. Verujemo v ta novi vek, verujemo v novega človeka, v svetnika, ki si bo kakor nekdanji stiliti izvolil svoje mesto med nebam in zemljo. Eden od njih bo več vreden, kakor pa tisoč takih, ki nimajo ne svojega mnenja ne prepričanja. Le verujte: do-rašča rod, ki jih bo poslal 100.000 domov in obdržal le 300, ki bodo z Gedeonom bili boj za pravico in resnico. Eden izmed mladih.

Mussolini - duce Europe: po zaslugi politike gospoda Paula-Boncoura in njegovih prijateljev in somišljenikov

Kakšna presenečenja nas še čakajo?

Mussolini

Nad vse je presenetil tukajšnje politične kroge uvodnik oficijoznega »Tempsa«, ki se peča z italijansko intervencijo v Belgijo in ki je napisan v tako zavitem diplomatskem slogu, da ni na noben način mogoče razbrati, ali se francoska vlada z italijanskim korakom pri Hitlerju strinja ali ne. Mogoče hoče »Temps« samo prikriti veliko blamažo, ki jo je doživela Daladierova diplomacija v Berlinu, kjer je dobila skupaj z angleško od kancelerja odgovor, da ju postopanje Nemčije napram Avstriji ničesar ne briga, dočim je bil Hitler že prej italijanskemu poslaniku na prijateljski opomin Mussolinija odgovoril, da bo Avstrijo pustil odslej pri miru. Toda »Temps« se jako moti, če misli, da je francoski javnosti ta brezprimerna blamaža ušla, in njegov članek more le ojačiti vtis, da je vlada s svojo italofilsko politiko zašla v zagato, iz katere

ni nobenega izhoda. Neutajljivo dejstvo je, da je Francija doživela te dni svoj najhuši diplomatski poraz in poraz svojega prestiža v Evropi, kakršnega še ni doživela po zmagi 1918. Ako bodo g. Daladier in njegovi prijatelji sedaj še nadaljevali s politiko ptiča noja, ki vtika glavo v perje, da ne bi videl, kako se ženejo za njim lovec, in če jim udarec, ki jim ga je Italija prizadela v Berlinu, ne bo opomin v zadnji uri, da krenejo na popolnoma drugo pot — potem je domanično stališče Francije v Evropi izgubljeno, in kdo ve, kdaj pride čas, da se zopet vzpostavi.

Cisto prav je pogodil »Intransigeant«, ki najbolj navdušeno od vseh francoskih listov hvali Mussolinija in njemu prijazno strujo francoske politike, ko ob tej priliki piše, da je »Mussolini sedaj postal tudi duce Evrope. Ko je potegnil v svojo sfero vpliva Francijo in Anglijo, je zdaj postal tudi mentor nemške, avstrijske in madjarske politike. On dela tako spretno, da Franciji in Angliji ne bo preostalo ničesar drugega, kakor da sprejmeta njegovo rešitev evropskega vprašanja. Ni namreč nobenega dvoma, da ima Mussolini nov načrt evropskega ravnotežja, ki ga vztrajno zasleduje. Ta načrt absolutno ni sovražan Nemčiji, ampak prijazen, kakaj Mussolini je danes edini državnik, ki ima vpliv na Hitlerja.« Kljub svojemu italofilskemu stališču pa se »Intransigeant« na koncu z rahlo poudarjeno skrbjo sprašuje, kakšni so neki končni nameni Mussolinija, ker je znano, da je on pristaš revizije mirovnih pogojev in da to revizijo seveda razume tako, da bo od nje največ koristi imela Italija.

Prestíž Francije v Evropi v nevarnosti?

Če je torej celo taka trobenta neprestanih slavošpevov Italiji, kakor je zadnje čase »Intransigeant«, nekoliko v skrbeh zaradi očitne hegemonije Mussolinija v Evropi, potem je več kot čudno, da se resnosti tega položaja očitno ne zavedata v zadostni meri gg. Daladier in Paul-Boncour. Saj bi in lahko poučilo angleško časopisje, ki gotovo ni

sovravno Mussoliniju, da obstoja nevarnost, da v zame krmilo Evrope v roke Mussolini, ako ga še ni. Le en list je, in sicer »Yorkshire Post«, ki se tolaži s tem, da je dal Hitler Angliji in Franciji na njihovo protestno intervencijo glede Avstrije morebiti negativen odgovor zato, ker je hotel varovati svoj prestiž na znotraj. Priznava pa tudi ta list, da sta se Anglija in Francija v bistvu v Berlinu blamirali in da vsa reč jasno dokazuje, da Mussolini teži za vlogo voditelja evropske kolitike. Vendar pa v Parizu berejo tudi madjarske časopisje, ki naravnost triumfirajo zaradi najnovejšega Mussolinijevega uspeha. Jako originalen je na pr. komentar »Budapesti Hirlap« ki pravi, da je Mussolini s svojim uspešnim prijateljskim korakom v Berlinu rešil paket starih, ker je preprečil, da bi Nemčija izstopila iz četverosveze in jo je čisto prijateljsko pripravil do tega, da je idejo priključitve Avstrije položila ad acta. To dejstvo pa, da je namreč paket starih ostal neomajan, pomeni za Ogrsko silno veliko, zakaj — tako pravi »Budapesti Hirlap« — Ogrska ima od tega pakta veliko pričakovati...

Razni izgovori in tolažbe

V Parizu se sedaj samo sprašujejo, kakšna presenečenja nas sprito čudnih potov naše oficijelne diplomacije še čakajo... Naši oficiozni so sicer zelo iznajdljivi in skušajo sedaj dopovedati, da so napravili demarso v Berlinu samo zategadelj, ker so bili v to prisiljeni po javnem mnenju, da je treba s Hitlerjem energično govoriti. Toda kdo bo verjel naši diplomaciji, da je šla prostovoljno k nemškemu kanclerju po tako blamažo? Če je res vedela, da je Italija avstrijsko afero še sama poravnala, gotovo ne bi bila napravila slovesnega koraka skupaj z Anglijo, ki ji je prinesel poraz brez primere. Pa tudi tolažba levičarske »Ere Nouvelle«, češ, da je Mussolini skuhal z Nemčijo juho, ki je sam ne bo mogel posrebiti, in ki iz tega sklepa, da je doživel prav za prav poraz Mussolini, je piškava. Vsak namreč ve, da dela Italija v popolnem dogovoru s Nemčijo, samo naši levičarji tega ne vidijo.

Borba Francija izpodrinila Nemčijo za sovjetske trge

London, 12. avgusta. b. Konservativna »Morning Post« poroča na podlagi informacij, ki jih je dobila od svojega pariškega dopisnika o internih akcijah med Francijo in Rusijo na eni in Rusijo ter Poljsko na drugi strani. Rusko-poljski-francoski sporazum o skupnih vprašanjih oboroževanja je prirodna posledica dosedanjih političnih sporazumov po sklenitvi pakta o nenapadanj med temi tremi državami. Francija namerava, da kupi nemška skladišča orožja in municije v Rusiji. Politčne spremembe so nagnale Nemčijo, da svoje tovarne orožja in municije, ki jih je zgradila v sovjetski Rusiji, evakuira in likvidira aktivna nemške industrije orožja in municije. Izdelano orožje in municijo bi prenesla Nemčija na svoje ozemlje in bi tudi nemški inženjerji zapustili sovjetsko področje ter se vrnili nazaj v domovino.

Na mesto te nemške industrije orožja hoče sedaj stopiti Francija, ki namerava poslati svoje tehnike in ruske tovarne municije in topov. Pogajanja o tem so se pred kratkim vodila v Parizu. Francija se je sporazumela s sovjetsko Rusijo, da pošlje svoje strokovnjake in da stavi Rusiji na razpolago svoje tajne patente pod po-

gojem, da se moskovska vlada obveže prodati del produkcije Poljski. Pogajanja so se vodila v sporazumu s francosko vlado med zastopniki francoske industrijske organizacije in predstavniki ruske vlade. Poljska ne razpolaga z močnejšo industrijo orožja, pa bi sovjetska Rusija najprej uvozila tanke, strojnice in težke to-

Bodimo dobri sosedi...

Trgovinska pogodba z Avstrijo Ugoden kontingent za naše žito in živino

Dunaj, 12. avg. b. Po podpisu trgovinske pogodbe, ki je sklenjena med Avstrijo in Jugoslavijo, je odpoval jugoslovanski poslanik Anastasijević v Beograd, da ratificira sporazum. Glavne težkoče so bile pri določitvi kontingenta za jugoslovansko žito in blago. Po medsebojnem sporazumu se je ta kontingent določil takole: uvoz jugoslovanskega blaga v Avstrijo je ostal nespremenjen za 5000 vagonov, ki se bodo uvažali v Avstrijo kot do sedaj po ugodnostnih carinah. Tedensko se bo iz Jugoslavije izvozilo 2000 debelih svinj, 400 prelenih svinj (pršutarjev), 170 glav goveje živine, poleg tega pa 210 centov mesa od špeharjev, 210 centov svinjskega mesa in 210 centov telečjega mesa. Jugoslavija je opustila zahtevo za uvoz zaklanega blaga. Uvoz perutnine jedoločen z 18.000 centi letno in sicer na temelju uvoza iz leta 1931. s 40% za

pove. Na drugi strani pa se bi Rusija zavezala, da naroči v Franciji večje število letal in obrambnih topov proti letalskim napadom. Če vse to združimo, potem nam je jasno, da je Hitlerjeva Nemčija že v nekaj mesecih izgubila vse postojanke republikanske weimarske Nemčije, ki jih je dosegla v teku 10 let po sklenjeni rapalski pogodbi in se je poleg tega še pustila obkrožiti z Rusijo, Francijo in Poljsko na vzhodu in zapadu.

Italija - Rusija

Rim, 12. avg. (a) Tu se širijo glasovi, da bo italijansko-sovjetski pakt o nenapadanj prihodnji teden podpisan.

omehča, trdo vodo, da postane kot
deževnica. Mehka voda poveča penjenje
in učinek mila ali pralnega sredstva.
Zahtevajte vedno in povsod
Henko sodo za pranje in čiščenje.

Upor na Kubi: Machado je odstopil Anglija se vznemirja zaradi ameriške intervencije

Havana, 12. avgusta. (a). Predsednik kubanske republike Machado se je vdal. Zunanji urad je formalno obvestil diplomatski zbor, da bo Machado odstopil.

O njegovem nasledniku še ni padla odločitev. Odposlanstvo letalskih oficirjev je obvestilo ameriškega poslanika, da so letalski oficirji proti generalu Herrari, dosedanjemu vojnemu ministru in da odklanjajo njegovo imenovanje za predsednika republike. Machadov naslednik ne sme biti pristranski in mora biti civilist.

London, 12. avg. (a). Uradno demantirajo, da bi bil britanski poslanik v Havani protestiral pri ameriskem poslaniku zaradi škode, ki naj bi jo bili trpeli britanski državljani na Kubi. Britanski poslanik je namreč poročal v London, da se nobenemu britskemu državljanu ni nič hudega pripetilo, in da ne ve za noben primer škode na imetju Angležev razen ognja, ki je nastal v neki telefonski kabini, ki je last Angležev; na prošnjo britanskega poslanika so pa kubanske oblasti že uvedle preiskavo.

S tem demantijem je hotela londonska vlada pokazati, da je docela nepristranska nasproti dogodkom na Kubi.

Miami, 12. avg. (a) Vodja kubanske opozicije general Menocal je dal izjavo, v kateri pravi, da se je kubanska vojska odločila, da predlaga za predsednika Kube polkovnika Horaccia Ferrero Menocal pravi, da je ta kandidatura odlična, ker uživa polkovnik Ferrera spoštovanje in ugled ne samo v vojaških krogih, temveč tudi med civilnim prebivalstvom vsega otoka.

Dalje je Menocal izjavil, da je njegova vrnitev na Kubo vprašanje le nekaj dni; najbrže se bo vrnil že prihodnji teden. Ali bo Menocal v začasni predsedniški vladi ali ne, se še ne ve.

Amerika bo napravila red

Hyde park, 12. avgusta b. Predsednik Roosevelt je prisel včeraj v Washington. Po prihodu je sporočil svoj program o postavitvi normalnih razmer na Kubi. Dopisnik Herstovega tiska poroča, da je ta program sledeč: 1) Z agrarno reformo be izvedena razdelitev vseh latifundij, 2) znižali se bodo notranji in zunanji državni dolгови, 3) iz pridobljene sladkorne kvote 1.750.000 ton se bo izvršila nova ureditev carin med Kubo in Združenimi državami in končno se bodo znižale uvozne carine za kubanski sladkor.

Proti gospodarski krizi

Kako išče Amerika blagostanje

1. Več plače - 2. manj dela - 3. nižje cene

Z obudovanjem zasleduje stara Evropa gigančino borbo Zedinjenih držav z gospodarsko krizo. Niti sovjetska revolucija, niti italijanski fašizem niti hitlerizem v Nemčiji, niso s podobnim poletom zajeli ves kompleks gospodarskih težav, poiskali korenine zla in začeli boj za blagostanje, boj za »prosperity« na tako široki, vso državo obsegajoči bazi, ob smernicah skrbno izdelanega načrta in s pomočjo okrepljene državne oblasti. Domala vsi avtoritativni pokreti v Evropi so se poraztopili v histeričnem naglašanju ideoloških vrednot, ali pa so se izdijali v krivolocnih razrednih borbah in plemenskih pogromih, k gospodarskemu blagostanju pa niso prispevali mnogo. Med seboj razpravljali, v svojo gloriozo zatopljeno, drug proti drugemu naježeni tavajo evropski avtoritativni narodi od konference na konferenco, a blagostanje se jim umika; nedosegljiva nagrada samo onih razbojnih v zgodovini človeštva, ki so znala harmonizirati vse etične in pridobitne funkcije človeške skupnosti.

Ameriški predsednik Roosevelt si je izbral popolnoma svojo pot, da najde boginjo »prosperity«, to je blagostanje. Z evropskimi poskusi se v ničemer ne krije, čeravno morda njegovi ukropi navidezno posnemajo kretanje naših ideoloških zasnov, ki bi nam odpirale obzorja daljne bodočnosti človeškega rodu, in njegov gospodarski obnovitveni program ne odkriva nobene filozofije, razun ono, danes sicer dokaj redko filozofijo modričarja, ki se zadovoljuje z obstoječim redom, a je pripravljen doprinesiti osebnih žrtv, da se popravi, ker je uvidel, da brez njih razsočenega koloseja sodobnega gospodarstva ni mogoče več spraviti v stare tire blagostanja. S Rooseveltom poskuša sedanja ameriška generacija, brez vsakih sentimentalnih pogledov na neki novi red, ki naj sreči »one za namie«, da si pribori blagostanje zase, za danes ali vsaj za jutri. Zato bi bilo bržkone pogrešno iskati v Rooseveltovem načrtu kakšnih ideoloških sorodnosti s fašističnimi ali korporativnimi teorijami, marveč izvršuje Roosevelt v imenu ameriškega kapitalističnega reda le neke vrste operacijo nad ameriškim ljudstvom v polnem razmerju koristi in potrebe, da ozdravi.

Ta trditve ni vzeta iz zraka, ker njena resnica izhaja iz vseh do sedaj objavljenih zakonov, v prvi vrsti pa od razlag, ki jih je podal Rooseveltov gospodarski diktator general Johnson sam. On je namreč izrecno odčel republikanskim predhodnikom v Beli hiši, da so zakrivali sedanjo krizo s pogrešno gospodarsko politiko. V Ameriki je vladalo blagostanje, ameriška industrija je delala ogromne dobičke. Toda ti dobički so se porabili za vedno nove in vedno večje investicije, za razširjanje obratov in za povečanje produkcije ali pa so izginili v blaginjah nekaj magnatov. Pravilno pa bi bilo, če bi bila ameriška industrija gledala tudi malo na trg in svoje dobičke pametno porazdelila med konzumente v obliki zvišanih delavskih plač, znižanih cen izdelkov in okrepljenih dividend vložnikov. Kaj namreč koristi še tako dovršen pridobitni aparat, ko pa nikogar ni, ki bi njegove izdelke pokupil in porabil. Dosedanja ameriška gospodarska politika je torej v svoji histerični fiksni za napredkom s pomočjo svojih ogromnih dobičkov zgradila kup velikanskih podjetij, ki niso bila nikomur potrebna, pozabila pa je na pravice delavca, konsumenta in kapitalista, ki so stali s praznimi žepi in s prekritimi rokami pred grmadami naboli izbranih industrijskih izdelkov, a jih niso mogli porabiti, ker jih obkroževal denarja sploh ni več dosegel.

Brez dvoma je predsednik Roosevelt tudi pravilno zapazil, da je razvoj ameriške industrijske oborožitve dosegel nasitno mejo, preko katere ne sme, če se hoče izogniti katastrofi. Pač pa je naloga vsake zdrave gospodarske politike v Ameriki, da brez pogubnega hlastanja po povečanju produkcije poskuša s povišanjem plač, z znižanjem cen in z znižanjem odtoka dobičkov v neplodovite rezervne fonde omogočiti ameriškega človeku, da

kupi in porabi vse, kar postavlja na trg kmet in industrija. Z drugimi besedami — izgovoril jih je general Johnson sam — bo treba, četudi s pomočjo države, brezobzirno regulirati, ali da rabimo novejšo besedo, izenačiti porazdelitev dohodkov med vse plasti ljudstva. Izenačiti se morata pridobivanje in poraba s pomočjo pametne porazdelitve gospodarskih dohodkov. In Roosevelt je rekel, da ima država nalogo, da to izpelje tudi proti volji industrije.

V tem je torej vse ideološko jedro Rooseveltovih reform. Stara kapitalistična teorija liberalne dobe o nakupni moči je torej v ameriškem primeru popleskala z naštrogospodarskimi barvami. Dejansko pa smo daleč od socialnih revolucij sredi človeškega vrta liberalnega kapitalizma.

Potrebno orodje, da izpelje normalizacijo izoseneja gospodarstva si je Roosevelt dal v dveh osnovnih zakonih: 1. zakon o zaščiti kmeta, 2. zakon o obnovi industrije. V prvem je dvignil cene poljskih pridelkov in okrepil nakupno moč kmeta, v drugem hoče zaposliti brezposelne in napraviti industrijske izdelke pristopne za ameriškega konzumenta. V okviru tega drugega zakona pa je izšlo zadnje čase že več zakonskih naredb, ki posegajo globoko v organizem ameriškega gospodarstva. Najvažnejša je ona, ki daje predsedniku pravico, da sklepa za posamezne panoge industrije posebne »Codes of fair competition« (kolektivne pogodbe med podjetniki in delavstvom), ki vsebujejo gotove osnovne predpise glede delovnega časa, najmanjše plače, dela žensk in otrok. Ako bi dotične industrije prostovoljno ne pristale na te pogodbe, oziroma jih same prostovoljno ne predložile, ima predsednik pravico, da pogodbo na kratko predpiše in kršilce pogodbe kaznuje. Med kaznimi se nahaja tudi možnost popolne ustavitve obrata, ki se je pregrešil. Prva splošno veljavna kolektivna pogodba za bombažno industrijo je bila izdana in predpisana že 17. julija. Toda, ker je izgledalo, da bi sklepanje teh pogodb po posameznih industrijskih panogah šlo prepočasno, je Roosevelt podpisal tri dni pozneje, 20. julija, »Blanket code for all industries« (za vse industrije veljavno kolektivno pogodbo), ki je stopila v veljavo s 1. avgustom. Mesto pa, da bi takoj izvajal stroge zakonske posledice, hoče Roosevelt vplivati na javnost, da industrija prostovoljno sprejme predpise te kolektivne pogodbe, ne da bi jo bilo treba preganjati s kolom zakona. Način agitacije je značilen. Vsakdo, ki prostovoljno pristopi in sprejme določbe te kolektivne pogodbe, bo dobil častni znak z napisom »Jaz sem storil svojo dolžnost in njegovo ime bo vpisano na častnih ploščah, ki bodo razobešene po vseh poslovnih uradih. Kdor se ne bo vklonil, ga bodo smatrali za »ousiderja«, za kučavca, v borbi proti krizi in dejstvo, da se je do sedaj izrekel 200 tisoč ženskih društev, da ne bodo več kupovale pri nobenem »kučavcu«, pove, zadosti, kaj čaka — ne glede na zakonske posledice — one, ki so sami sebe izobčili iz »borbe za blagostanje«.

Obveznosti, ki jih nalaga ta »Blanket code« (kolektivna pogodba) so deloma revolucionarne. Otrkom je pred 14. letom delo prepovedano. Od 14. do 16. leta smejo delati samo tri ure dnevno, jih ne v mehaničnih delavnicah. Delovna doba ne sme presegati 40 ur na teden, v mehaničnih delavnicah je znižana na 35. Vse izjeme mora potrditi predsednik. Najmanjša predpisana plača za nameštene znaša od 14 do 15 dolarjev tedensko (okrog 1000 Din), najmanjša delavska plača ne sme pasti pod 45 dolarjev na mesec (okrog 3000 Din). Glede cen so predpisi strogi in precizni. Nobeno zvišanje cen ni dovoljeno preko količinskih pridobitnih stroškov. Zvišanje dovoljuje le predsednik. Nadalje se podpisnik kolektivne pogodbe obveže, da bo podpiral samo firme, ki so tudi sprejele to pogodbo.

Vsa Amerika in tudi ves svet pričakuje, kaj bo nastalo iz Rooseveltovega eksperimenta. Zadnja poročila trdijo, da se je nad 500.000 moči priključilo k Rooseveltovi akciji. Evropa, glej in uči se!

Avstro-nemški spor

Nadaljnja sramotenja Avstrije

Pariz, 12. avg. b. Ves popoldanski tisk zelo astro nastopa proti Nemčiji zaradi snočnjega predavanja dr. Höniga v monakovskem radiju, v katerem je naglašal predvsem brutalno postopanje dunajske policije proti njemu in svoj govor končal z ostrim napadom na avstrijsko vladno, in »Temps« ponovno zahteva nujno demaršo Francije, ki naj ne čaka na skupno akcijo z Veliko Britanijo, ker angleška intervencija brez sklepa vlade ni mogoča. Poleg tega je tudi večina angleških ministrov na dopustu izven Londona. Ni izključeno, da bi se francoski demarši pridružila tudi Italija, ker se lahko pričakuje, da bo Italija sedaj odločnejša nastopila proti Nemčiji že iz razloga, ker je Wolff urad popolnoma prenehal izključiti komunikacije Stefani o prijateljski intervenciji italijanskega poslanika v Berlinu.

Dunaj, 12. avg. b. Današnja »Reichspost« piše o snočnjem predavanju, ki ga je imel na monakovski radio postaji Hönig, ter naglašja, da je popol-

noma netočno orisal avstrijske razmere. »Reichspost« protestira proti nadaljevanju klevetanja in kampanje proti Avstriji po radiju in časopisih. List ugotavlja, da je snočnje predavanje bilo organsko nadaljevanje dosedanje kampanje in da je znatno, da nemška vlada še vedno daje na razpolago bavarsko radio postajo za protiaustrijsko propagando. Nemška vlada še vedno kaže voljo za podpiranje ilegalne akcije proti Avstriji. S tem prevzema Nemčija na sebo odgovornost za vse dogodke. Končno pristavlja list, da ne more razumeti, na kakšen efekt računajo odgovorni krogi v Nemčiji.

Dunaj, 12. avg. b. Policija je danes dopoldne nadaljevala z zaslišanjem lastnika in izdajatelja »Abendzeitung« Ernesta Kolberta in glavnega upravitelja Franca Markusa. Na policijo so pripeljali velik avto knjig in spisov, ki jih sedaj pregledujejo. Preiskovalni sodnik je odredil, da se oba arotirancja obdržita v preiskovalnem zaporu.

Herriot v Soliji

Triumfalen sprejem romarja v Sovjetsko Rusijo

Solija, 12. avg. c. Solija in ves bolgarski narod sta slovesno sprejela bivšega francoskega ministrskega predsednika Herriota. Priti bi imel že večeraj, pa se je zadržal v Carigradu. Herriot je davi ob 6 dospel v Svilengrad, kjer ga je sprejela in toplo pozdravila velika množica ljudstva. Od tam pa do Plovdiva ga je na vseh postajah pozdravljalo številno prebivalstvo. Na postaji Rakovica se je Herriot pojavil na oknu in ker je imel čas, je izstopil iz vagona in govoril s kmeti. Zanimal se je za letošnji žetev in za poljedelske razmere v onih krajih. V Plovdivu je sprejel Herriota predsednik bolgarske vlade Mušanov in velika množica sprejemalec. Mestni župan je izročil Herriotu čepce cvetja. Ravno tako so ga pozdravili s cvetjem učenci tamkajšnjega francoskega kolegija. Herriot se je zahvaljal in pri tem posebno poudaril, da živi v Soliji in v Franciji v dobrih zvezah in da je njegova želja, da bi videl vse narode v sreči, kakor da bi bili vsi ena družina. Po službenem pozdravu se je Herriot pomešal med občinstvo in se razgovarjal. Danes popoldne ob 1.30 je dospel Herriot v Solijo. Na postaji ga je pričakovalo več ministrov, zastopniki vojaških in civilnih oblasti, delegati kongresa radikalno-demokratske zveze,

delegati raznih drugih strank in delegati Francije, ki s Herriotom potujejo v Rusijo. Policija je le težko delala red na kolodvorskem peronu, ker so množice pritiskale do vagonov. S postaje se je Herriot odpravil v francosko poslanstvo, kjer je gost francoskega poslanika Cambona. Ostali francoski delegati pa so se odpravili v hotel »Bolgarija«. Pri prestopu turške meje na Bolgarsko je izjavil Herriot častnikarjem, da obžaluje, da je šele sedaj prišel v Bolgarijo, ki ima zelo mnogo pogojev za gospodarski napredek, da so ga zadivila bogata plodna polja, da obžaluje, da bo ostal samo malo časa v Bolgariji. Francoski delegat Mandel je izjavil častnikarjem, da je vprašanje donavškega bloka zelo dobra ideja, samo če se uvede preferencialni sistem zunanje trgovine. V tem oziru je Francija zelo mnogo storila za zvišanje cen agrarnih proizvodov, ker je uvedla preference z Jugoslavijo in Romanijo in drugimi kmetijskimi državami. Kar se tiče boljševizma, je izjavil, da boljševizem ni več tako ekspanziven in da v Franciji radi njeja ni nobene nevarnosti. Popoldne ob 4 je bil v narodnem gledališču odprt kongres radikalno-demokratske napredne unije.

Poslanik USA Prince odha a

Slovo velikega prijatelja Slovencev

Belgrad, 12. avg. m. Kakor znano, zapuša dosedanji ameriški poslanik na našem dvoru Prince koncem meseca našo državo in odhaja na svoje prejšnje mesto na kolumbijsko vsučelišče, kjer bo zopet predaval dijakom na filozofski fakulteti slavistiko. Danes popoldne je Prince sprejel belgrajski častnikarje ter jim je ponovno govoril o lepota naše zemlje. Ob tej priliki jim je tudi izjavil, da se je ob priliki svojega zadnjega bivanja v Sloveniji na Bledu s svojo gospo soprogo še poslovil od kralja in kraljice v njihovem letnem dvorcu Suvoboru, kjer sta bila oba tudi na intimnem kosilu. Za službo, ki si jih je pridobil dosedanji ameriški poslanik Prince za našo državo ga je kralj odlikoval

z najvišjim redom Jugoslovanske kronske. Glede raznih ukrepov sečanjega predsednika ameriške unije Roosevelta je Prince izjavil, da stojijo vsi Američani krepko ob Rooseveltu. Njegovi eksperimenti morajo uspeti kljub zelo težki splošni situaciji. Zato ga — tako je zaključil Prince svojo krajšo izjavo — kot en mož podpiramo, ker je v vprašanju rešitev domovine.

Prince je bil s svojo gospo tudi najstarejši član diplomatskega zbora. Ta dolžnost bo sedaj prešla na sedanjega španskega poslanika na našem dvoru, grofa De Torihosa. Ker pa on ni oženjen, bo najstarejša članica diplomatskega zbora soproga avstrijskega poslanika Ploennisa.

Strahovit požar v Žužemberku

Stirje posestniki popolnoma pogoreli - Povzročena škoda ogromna

Žužemberk, 12. avg.

Danes ob treh popoldne, ko je sonce najhuje pripekalo in je bilo ozračje ob vročine naravnost razbeljeno, so se začeli naenkrat valiti iz sredine trga Žužemberka, tam, kjer stojijo poslopja Novaka, Glihe in Vehovca, gosti, črni dimi. Sprva nikdo ni slutil nesreče, toda ko je skozi dim sisknil proti nebu prvi žareči zubelec, za njim drugi, tretji, ko so se slišali iz trga prvi v srce segaajoči vzdiki, je bilo vsakega premišljevanja konec in trgu je izbruhnil požar, ki zna imeti pri takšni vročini naravnost katastrofalne posledice. Ljudje so se začeli zgrinjati iz vseh strani proti trgu, med tem ko se je tržanov polastila nepopisna panika. V prvih trenutkih sploh nikdo ni mislil na reševalna dela, vsakdo je poskušal spraviti svoje stvari na varno. Šele ko je začelo udarjati plat zvona in ko so prišli prostovoljni gasilci z motorno brizgalnico, se je panika podela in se je začelo s sistematičnim omejevanjem požara. Plamen je švigal od strehe do strehe, v blaznih zaletih se je ovijal stanovanjskih in gospodarskih poslopjih, se jo izgnila enkrat v dimu drugi se zopet pokazala vsa razsedena od prasketajočega ognja, ki je slastno požiral strehe, tramovje in letošnje poljske pridelke.

Oddaljenost vode je reševalna dela silno oteževala. Treba je bilo sklopiti več gasilskih cevi in mobilizirati tržane in okoličane, da so z vedri prišli do pomoči pogumno se borečim gasilcem, ki so pokazali naravnost junaško požrtvovalnost in nevstranost. Sredi največje zmede niso izgubili živcev in so ne samo mogli omejiti požar, da ni segel sploh po celem trgu, kakor je splošno obstoja nevarnost, ampak da so tudi rešili iz žarečih poslopj živino in mnogo pohištva in tako vsaj nekoliko znižali škodo, ki je še itak ogromna. Na lice požara so prišli na pomoč tudi gasilci iz sosednjih občin s svojimi motornimi brizgalnicami. Skupnim naporom vseh se je posrečilo požar deli-

nitivno ustaviti okrog 4, potem ko so postala poslopja Novakovih, Kosičkovih, Vehovcev, Glihovih plen plamenov. Zgorela sta do tal dva velika skednja polna sena in žita, dva hleva, svinjak posestnika Vehovca, kjer je menda zgorelo tudi nekaj svinj, nadalje salon in ledenica. Po drugod je ogenj pustil le še tramovje in razdejal in uničil gornje prostore.

Ponesrečenci so bili zavarovani le za nizke vsote, tako da škoda, ki jo je povzročil požar, gotovo desetkrat presega zavarovalnine. Ljudstvo ob trenutku ko javljamo, jokajoče tava okrog še vedno gorečih poslopj, po hišah, ki so bile pred požarom ohranjene, pa še vedno stojijo gasilci in domačini, da preprečijo, da ne bi snopovi isker, ki se vsipajo vsenaokrog, vžigali od vročine razbeljenih streh. Ljudstvo se povprašuje, kako je požar nastal in nikdo ne ve dati pravega odgovora. Govori se, da so se otroci igrali in po naključju vžigali slamo, od koder je plamen skočil na skedenj in bliskovito popadel tam spravljeno kurivo. Mogoče pa je bila vmes tudi zločinska roka.

Žužemberk, 12. avgusta.

Nesrečni pogoreli so potrebni nujne pomoči. Prosimo oblasti in dobra srca, da jim prispejijo na pomoč; sami si ne bodo mogli pomagati.

Vsa fast tudi gasilnim društvom, ki so s svojo pripravljenostjo in požrtvovalnostjo veliko rešila. Poleg domačih gasilcev z motorno in ročno brizgalno so bili v presenetljivo kratkem času na mestu vrli šmihelski fantje, ki so z obudovanja vredno hladnokrvnostjo prišli za delo in zastavili pot elementu, medtem ko so domačini branili goreče hiše in jih rešili pred popolnim uničenjem. Na pogorišče so prišla tudi gasilna društva iz Trebnjega, Novega mesta, St. Vida, Dobriča, Zagradca, Toplice, Vavte vasi in Višnje gore. Nekaterim že več ni bilo treba stopiti v akcijo.

Dunaj vabi na jubilejne slavnosti

Avstrijski katoličani proslave v dneh 7. do 12. septembra letos, trojni jubilej: 500 letnice svetostefanske katedrale, 250 letnice velike Sobieskijeve zmage nad Turki pri Dunaju in 80 letnice krščansko-socialnega gibanja v Avstriji. Mimo vseh nemških katoličanov, neglede na katerekoli mejo, vabijo na slavnosti tudi vse prijateljske krščanske bratske narode, ki bodo v teh dneh vsi ljubi gostje.

Sporod prireditve je zasnovan izredno širokopotezno in je izrazito versko-kulturnega značaja. Predmet tega splošnega katoliškega kongresa bo: »Kristus in Zapad«. Obravnaval se bo na treh velikih glavnih zborovanjih, in sicer na prvem vprašanje: Zapad kot krščansko občestvo narodov; na drugem vprašanje: Velike naloge katoliškega nemstva v sedanji dobi; na tretjem bodo na dnevnem redu: »Tvorne sile za obnovo«. V raznih delovnih oddelkih bodo vodilne osebnosti kulturnega življenja pretresale podrobna sodobna vprašanja: Novi religiozni človek, katoliška šola in vzgoja v novi dobi, izobrazba odraslih, knjiga in časopisje, film in radio, krščansko negovanje narodnosti, pota krščanske družabne in gospodarske obnove, sodobna filozofija, krščanska umetnost v sedanji dobi, lajik in cerkev, žena in družina itd.

Dalje bodo imeli posamezni stanovi svoje velike skupne prireditve in nastope: katoliški kmetje, katoliški delavci, katoliško ženstvo, katoliška mladina, katoliški otroci, katoliški bogoslovci itd. Mimo tega bodo imela tudi posa-

mezna nemška plemena in prijateljski narodi svoje posebne prireditve.

Na sporedu so velike umetnostne prireditve slavnostne predstave po vodilnih dunajskih gledališčih, predstave na prostem, umetnostne razstave, koncerti, književna jutranja slavnost itd. Važen del sporeda bodo seveda cerkvene slovesnosti, nočna procesija z Najsvetejšim, slovesne službe božje in mimo drugega skupno zahvalno romanje v Mariazell.

Dne 12. septembra priredi avstrijska zvezna vlada veliko slavnost v spomin zmage nad Turki, na katero so izrecno povabljeni vsi udeleženci katoliškega kongresa.

Udeleženci katoliškega kongresa — tudi inozemci nemških narodnosti — bodo deležni velikih ugodnosti: 50 odstotni popust na vseh avstrijskih državnih železnicah za vožnjo tja in nazaj. Popust velja tudi za krožno vožnjo po Avstriji na povratku, za izlete v dunajsko okolico in za romanje v Mariazell. Polovčno vožno ceno je priznala tudi Prva dunavska paroplovna družba. Enako bodo v dneh slavnosti znižane cene na vseh progah cestne železnice, na avtobusih in avtomobilih.

Vsa podrobna pojasnila o vožnji daje prometni urad »Putnik« v Ljubljani in Mariboru.

Glede izkaznice, na podlagi katere je mogoče dobiti vožne ugodnosti, se je obiti na naslov: Katholikentag-Kanzlei, Wien, I., Stephansplatz 6. Posamezna izkaznica za udeležence iz Jugoslavije stane 60 Din.

De Vaiera obolada položaj na Irskem

Dublin, 12. avg. b. V irski krizi je nastopil nenaden preokret na bolje, ker je vlada prepovedala izlet modrih srajc ter nobenem zasedla vsa mesta s policijskimi oddelki, ki jih je opremila z oklopnimi avtomobili. Radi tega je general O'Duffy odpovedal izlet, ker ne želi, da bi se po nepotrebnem prelil la kri. Istočasno pa je napovedal, da bo 20. avgusta, ko se bo v vsaj Irski slavil spomin padlih mož v irski revoluciji, priredil po vsej Irski izlete modrih srajc.

Balbo doma

Ostia, 12. avgusta. (AA.) Hidroplan generala Balba je prvi pristal ob 18.30. Valencija, 12. avg. b. Pri Lazaretu, 3 km od portugalske obale, se je večeraj popoldne ponesrečil italijanski hidroplan »Rafas«. Sedem oseb posadke je huda ranjenih, med njimi tudi šef generalnega štaba italijanskega letalstva Julie Vale, ki je težko ranjen. Hidroplan se je vračal iz Lisbone. Vsa posadka je rešena.

Stečaji v Italiji

Belgrad, 12. avg. (a) Splošna državna statistika notranjega ministrstva uradno objavlja, da je bilo meseca julija t. l. v vsej državi 20 stečajev in 8 prisilnih poravnav izven stečaja. Po banovinah se stečaji in prisilne poravnave takole razdele prva številka pomeni stečaje, druga pa prisilne poravnave: vardarska 2 (—), vrbaska — (—), dravska 6 (2), drinska — (—), dunavska 2 (1), zetska — (—), moravska — (2), primorska 2 (1), savska 5 (1), področje uprave mesta Belgrada 3 (1).

V istem mesecu lanskega leta je bilo 53 stečajev in 108 prisilnih poravnav izven stečaja, in sicer po banovinah: vardarska 12 (—), vrbaska 2 (6), dravska 8 (19), drinska 4 (10), dunavska 11 (13), zetska 1 (2), oravska 3 (3), primorska 3 (8), savska 5 (4), področje uprave mesta Belgrada 4 (6).

K domžalskemu zločinu

Domžale, 12. avgusta.

Po 40 urah naporenega poizvedovanja je orožništvo prišlo enega izmed napadalcev. Tudi ostala dva napadca sta že znana, vendar njihovih imen ne kaže še objaviti, da se ne bosta skrivala. Enega napadalca so orožniki danes dopoldne aretirali v Kamniku, gnali so ga potem na kraj zločina, kjer so ga preoblikli v njegovo obleko, posebno v hlače pumparice, nakar so ga ljudje spoznali, in pod težo dokazov je ropar priznal dejanje.

Belgrajske vesti

Belgrad, 12. avg. (a) Prometno ministristvo poroča, da stopi 15. avgusta t. l. v veljavo nova tarifa za izvoz svežega sadja in orehov iz Jugoslavije na Češkoslovaško.

Belgrad, 12. avgusta m. Iz 6. v 5. pol. skupine sta napredovala Jan Baukar, upravitelj mešane mešanske šole v Ljutomeru in Ljuba Lapajne, učiteljica na mešanski šoli v Zagrebu.

Belgrad, 12. avgusta m. Z nocošnjim brzovlakom je prispelo v Belgrad moštvo ljubljanskega sportnega kluba »Primorja«, ki bo jutri nastopilo proti tukajšnjemu sportnemu klubu BASK.

Belgrad, 12. avgusta m. Napredovali so: iz 6. v 5. pol. skupino Milka Prejac, učiteljica na mešanski šoli v Zagrebu in Marija Cilensek iz Ptuja. Iz 8. v 7. pol. skupino: Rada Lukan, St. Vid Milica Martinec, Maribor in Anton Liskar, Ljubljana.

Dunajska vremenska napoved. Po nadaljnjih krajevnih nevihtah bo jutri hladnejše vreme. Oblačnost razmeroma negotova, mogoče bo čez zmanjkala. Alpinski dunajsko vremensko poročilo pravi med drugim, da bo vreme kritično za alpske ture.

Zagrebska vremenska napoved: Večinoma jasno, z lokalno naraščajočo oblaknostjo, zlasti v gorskih krajih. Lokalne prehodne nevihte so možne, vendar pa bo še vedno vroče in stalno.

Ameriški rojaki odhajajo

Ljubljana, 12. avgusta.

Ameriški rojaki, ki so pretekli mesec prišli pod vodstvom lastnika potovalne pisarne g. Avgusta Kollandra iz Clevelanda na obisk v Slovenijo, se že vračajo v domovino. Prva manjša skupina se je odpeljala od nas že 7. avgusta, v petek pa se jih je odpeljal zopet nekaj, med njimi tudi g. Kollander, ki je odpotoval samo zato, da vidi, kakšna je moderna francoska luksuzna turistovska ladja »Champlain«, ki je last »French Line« in katera odpluje iz Le Havrea 16. avgusta. Ta parnik je prav primeren za skupne obiske v Evropo, ker nudi zlasti mnogo lepih ugodnosti potnikom III. razreda, v katerem se vozijo večinoma naši izselenci iz Amerike v domovino. Ko je odpotoval g. Kollander, je bil otovorjen kakor pravi Miklavž. Mnogi ameriški rojaki, ki niso mogli tako radi dela ali pa radi premajhnega zaslužka priti na obisk v stari kraj, so po njem sporočili pozdrave svojim sorodnikom v Sloveniji. Ti pa so se zopet po svoje oddolžili svojim dragim. Izpolnili so jim želje, ki so jih jim sporočili po g. Kollanderu, ali pa mu izročili skromna darila. Ta darila dokazujejo, kako ljubijo stari očetje, matere, bratje in sestre svoje drage v Ameriki. Z okorno in trdo pisavo so napisani naslovi na drobne zavitke, v katerih je vse mogoče. Lepo število malih zavitev je napolnjenih s posebno specialiteto: s posušenimi jurčki. Tako dobrih, kakor jih imamo pri nas, jih tudi »vsemogočna« Amerika ne premore in so zato domači suhi jurčki za naše ameriške izselence posebna poslastica. Tudi malih zavojčkov s suhim čespiami, krlji in suhih hruskami ne manjka. Brez kranjskih klobas slovensko darilo itak ne more biti, zato tudi teh roma precej lepo število v Ameriko. Med drugimi darili

so cenene katunaste obleke, pretiskano platno, barvan sukanec itd. — Naše slovenske matere v Ameriki se tudi ne morejo sprijazniti z ameriško kuhinjo. Zato naročajo še vedno svojim znancem, naj jim pošljejo kuharske knjige, zlasti priljubljena je knjiga, ki jo je spisal a. Felicita Kalinšek. Prav tako se ne razumejo z ameriško vago, ki je na funte in ker kuhajo po naših receptih, naročajo kuhinjske tehtnice pri nas. Dve taki se peljeta prav sedaj v Ameriko. Za darila je prav posebno priljubljena ribniška suha roba in izdelki iz lončevine. V tej lončeni robi prevladujejo seveda igračke, tako račke, mali piskerčki, konjički in druge živali s piščalkami. Večina teh daril nima skoraj nobene vrednosti in strogi cariniki, ki bodo pregledovali zavojčke, se bodo smejali, češ, kaj pa nosite take stvari v Ameriko, kjer imamo tudi suhih čespi, platna in katuna dovolj. Naši rojaki tam pa bodo ob skromnih darilih, ki morda zanje praktično ne pomenijo ničesar, začutili, da jih še vedno živo veže najmočnejša vez na staro domovino, ljubezen dragih, ki jih ne morejo in ne marajo pozabiti in ki jim v znak svoje ljubezni pošiljajo ta skromna darila.

Dne 26. avgusta pa se odpelje večina naših rojakov, ki je prišla na obisk v Slovenijo, nazaj čez lužo in bo nesla s seboj v srcih zopet kos domovine. Potovali bodo z istim parnikom, s katerim so prišli sem, z »Le de France«, ki je last »French Line«. Seveda zopet ne bo manjkalo med njimi harmonikarja, ki bo zabaval vso skupino, in mala slovenska skupina bo marsikdaj zbijala med tuji na ladji pozornost s svojo veselostjo in dobrosrčnostjo. Želimo le, da bi jih prihodnje leto prišlo še več, da ne pozabijo na staro domovino, ki jih skromna še vedno ljubi kot svoje otroke.

Šahovski turnir v Somboru

Sombor, 10. avgusta.

Skoraj bo odigrana polovica letošnjega amaterskega šahovskega turnirja, pa se vendar še nič ne ve, koga bo doletela čast prvega. Najbolj občutimo negotovost v tem oziru, ako pogledamo stanje po odigranem 8. kolu. Na čelu tabele se sicer že tri kola sem drži Milan Vidmar ml. s 6 točkami, toda ima takoj za seboj toliko konkurentov, da bi mu vsake pol točke, ki bi jo eventualno izgubil, odneslo vodstvo; slede mu namreč Gabrovšek Ludovik, Schreiber Mirko, Kulžinski Nikolaj, Petrovič in Avirovič z vsak po 5 in pol točkami, to znači samo polovico za vodečim. Slede po redu: Tot s 5 točkami, Bröder, Vuković 4, Šubarič, Carev, Rajković, Grenčarski 3 in pol, Herbatin 2 in pol, Kulžinski Dimitrije 2, Graber 1 in pol, Zuk pol.

Največ šans na prvo mesto ima ne samo po tabeli, ampak tudi sicer Milan Vidmar ml. Njegova odlika so predvsem mirna igra in dobro poznavanje teorije, razen tega ima še to dobro lastnost, da nobene pozicije ne forsira in zlasti tej zadnji lastnosti se mora zahvaliti, da je dosedaj edini ostal neporažen, ima 4 zmage in 4 remije. Dasi je turnir še precej dolg, vendar ni pričakovati z njegove strani neugodnih presenečenj, zlasti ker bo turnir fizično z lahkoto zdržal, kar se za neke konkurenta ne more trditi. Njemu najnevarnejši tekmeči so Gabrovšek, Schreiber in Tot, Gabrovšek si je kmalu v začetku svoje šanse z dvema zaporednima porazoma precej pokvaril, toda ker je turnir močan, je s tremi zaporednimi zmagami ponovno prišel na površje, prav za prav v opasno bližino vodečemu. Če mu bo uspel tako oster finiš, kakor so mu uspeli v prejšnjih turnirjih, mu ne uide tretje mesto v najslabšem slučaju, zlasti, ker ima težje nasprotnike že za seboj. Izgubil bo morda še kako partijo, bo jih pa z druge strani tudi več dobil, kakor je to že sploh običajno pri njem.

Od petorice, ki so skupaj na drugem mestu, ima zelo ugodno pozicijo tudi Schreiber; on igra za Vidmarjem najsigurneje, vendar je vprašanje, če bo mogel turnir do kraja vzdržati. On je vodil vse do 6. kola, nato pa popustil in je vprašanje, če se njegov padec ne bo nadaljeval. Avirovič in Nikolaj Kulžinski pač nista zaslužila tako lepega mesta na tabeli. Kulžinski je dosedaj še skoraj v vsaki partiji naredil grobo pogreško, toda kakor da so nasprotniki udarjeni s slepoto, mu jih nihče ni »koristil«, pač pa je na kraju partije celo dobil. Nekoliko manj, toda vendar še preveč srečno je dobival Avirovič. Oba imata poleg tega še po 4 najboljše za nasprotnike, tako da s kakšnim preveč dobrim mestom pri njima ni računati. Čeprav ima točko manj od Vidmarja, se tudi Tota ne sme podcenjevati; njegova zelo lepo dobljena partija proti Gabrovšku vsekakor dokazuje, da ni nihče pred njegovo ostro igro varen. Šele za njim moremo vzeti v razgovor Petroviča. On je iznenadil na turnirju s svojo iniciativno igro, ki mu je dosedaj večinoma uspela, vendar radi pomanjkanja umirjenosti in uravnovešenosti utegne kar na enkrat izgubiti svoje znane spremljevalce na tabeli.

Edino presenečenje turnirja dosedaj predstavlja razmeroma slab start Bröderja. On je znan v šahovskih krogih kot zelo talentiran igralec in so vsi baš radi tega več pričakovali od njega. Toda turnirske rutine, katere pomanjkanje se predvsem pozna pri njem, pač ni mogel z dvema turnirjema, ki jih je dosedaj igral, pridobiti; in še to sta bila klubska turnirja.

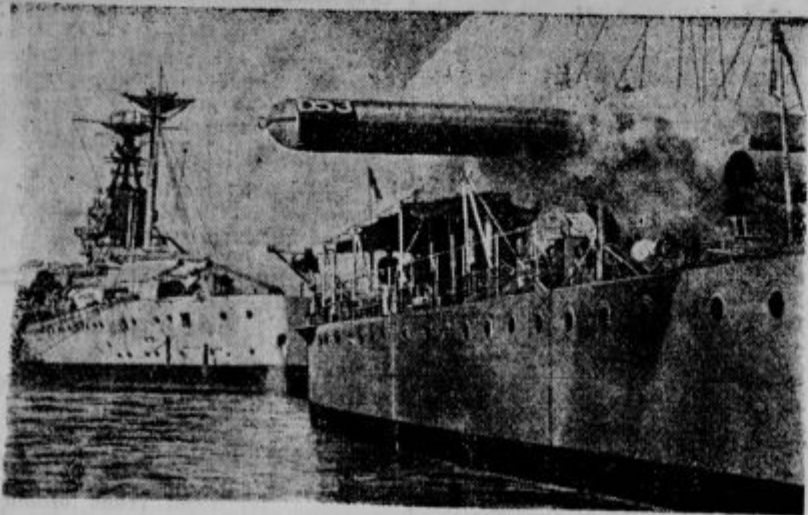
Stanje, kot smo ga danes prinesli, bo že takoj 9. kolo precej spremenilo. Srečajo se namreč Milan Vidmar s Schreiberjem in Nikolaj Kulžinski s Totom. Vsekakor bo izid teh partij precej odločal o prvem mestu.

Letalska zakonska dvojica Mollison pri Roosevelt tu

Po oceanskem poletu sta se, kakor smo svoj čas poročali, ponesrečila letalec Mollison in njegova žena. Ko sta okrevala, ju je sprejel predsednik Združenih držav Roosevelt. Od leve na desno: Gospa Rooseveltova, znana letalka Ame Iija Earhart, Mollison, njegova žena in predsednik Roosevelt.

Torpedo irči

Nedavno so se vršile velike angleške pomorske vaje pri Plymouthu. Slika nam kaže trpedo v tretotku, ko je bil izstreljen.

Sportna dama ob krmilu

ki ga vodi s krepkimi rokami — — in zvečer zopet živahna ženska, ki se popolnoma zaveda svoje lepote, negovana do koncev prstov: ona uporablja Elida Creme de chaque heure, zakaj ona je čudovita za obraz in roke.

ELIDA
Creme de chaque heure

Ni dneva brez požara

Požari v Sostrem, v Koroški Beli in v Mokronogu

Sostro, 12. avgusta.

Sinoči, v petek ob 20, je začel goreti v Sadini vasi kozolec dvojniki, ki je last Janeza Cuzaka, po domače Peguta. Bil je poln žita in krme, pod kozolcem pa vozovi. Neprizadovoljno naglo je bilo v plamenu celo poslopje, samo en voz so mogli še rešiti iz plamena, vse drugo je postalo žrtev ognja. Ognjegasci iz Sostrega in iz Večv so prihiteli na pomoč, omejili ogenj in ga pogasili, drugače bi se bilo vnelo še drugo gospodarsko poslopje in tudi cela vas. Vsa čast pridnim gasilcem! Zanimljivo je gotovo zlobna roka ali pa je kak nepreviden kadilec vrgel proč goreči ostanek cigarete.

Koroška Bela, 12. avgusta.

V četrtek okrog 22 je nenadoma pričel goreti kozolec (stog) posestnice Marije Smolej iz Koroške Bele. Kozolec je bil poln pšenice in krme. Požar trpi veliko škodo, ker ji je pogorelo vse žito, kar ga je letos pridelala. Ogenj je bil silen, ker je precejšnja vročina in je bilo snopje suho, tako da je bila vsa dolina za nekaj trenutkov razsvetljena. Na kraj požara so takoj prihiteli domači

gasilci, pa ni bilo mogoče ničesar rešiti. Prišli so tudi ognjegasci KID na Javorniku s svojo novo motorko, ki je pa stopila v toliko v akcijo, da so pogasili goreče lesovje od kozolca. Požar je najbrž zanimala zlobna roka, ali pa po nesreči kakih brezposelnih potnikov, ki v tem času ležijo kar pri kozolcih na polju.

Mokronog, 12. avgusta.

V teku enega tedna smo imeli v naši okolici kar tri požare. Dne 4. avgusta je, kakor smo že poročali, pogorel g. Kolencu v Mokronogu kozolec, napolnjen z žitom, klajo in ogliem; 10. avgusta hiša in kozolec, last kovača Kostanjevca (pri »Kraguljcu«) na Bistri, in 11. avgusta zopet kozolec, napolnjen z žitom in klajo, Jožetu Simončiču na Bistrici. Gorelo je povsod ob istem času, okrog polnoči. Ljudstvo, ki se je po lanskih požarih vendar nekoliko oddahnilo, je zopet vse razburjeno, posebno še, ko se vsled slabih gospodarskih razmer ne more zadostno zavarovati. Orožništvo zločinca pridno zasleduje, vendar jim do sedaj še ni uspelo priti do živega.

Brezje - 15. avgusta

Ker je skorajda malo verjetno, da bi bila prošnja za polovično vožnjo za udeležence jubilejnega sestanka na Brezjah, do torka rešena, zato naj vsakdo s tem dejstvom računa. Slavje bo prisrčno in bratsko, v najlepšem redu, kot leta 1924, ko smo se prvič zbrali pri Mariji.

Vemo, s kakšnimi težkočami se bore tovariši — kako vsak dinar dobro pretehtajo, predno ga izdajo, zlasti naši najzvestejši, vemo kako radi bi prišli na Brezje in kot trezni možje vse to upoštevamo.

Zato kdor more, naj pohiti, zlasti bližnji Gorenci, na Brezje, drugi pa naj 15. t. m. v domači cerkvi molijo za padle in tudi po vojni umrle. Molitev naj nas spaja in druži v zvestotni nevenljivosti. Tovariši, podučite ljudi, zlasti glede polovične vožnje, da ne bo kakih neprilic. Na svidenje 15. avgusta pri Mariji.

Evharist. shod v Tuhinju

V nedeljo 6. avgusta se je izvršil neprizadovoljno lepo tretji in zadnji evharistični shod za kamniško dekanijo v Smartnem za župnije Motnik, Sela, Smartin, Spitalič, Zg. Tuhinjski in Zlato polje iz moravške dekanije. Udeležilo se je shoda do 2000 vernikov, to je dve tretjini odraslega prebivalstva, številu, kakršno gotovo še ni bilo zbrano v tej dolini. Smartinski župljani so postavili veliko visokih mlajev in slavočkov, posebno je bil ozaljškan prostor pred cerkvijo in na župnijskem dvorišču, kjer je bil prirejen zasilni oltar, ves zavrt v zelenje in cvetje. Govoril je o presveti Evharistiji stolni kanonik g. dr. Mihael Opeka globoko in jasno, kot je njemu lastno. Sv. mašo je opravil kamniški dekan g. M. Rihar, ki je po sveti maši podal v govoru zgodovino in pomen evharističnih shodov. Peli so pri sv. maši združeni pevski zbori, pri procesiji pa je prepeval pri vsaki župniji domači pevski zbor. V procesiji, katero je vodil g. kanonik dr. M. Opeka ob asistenci 7 duhovnikov, je bilo 8 bander in 4 zastave. Lepo sliko je dala procesija dolga vrsta belooblečenih deklic, do 150 narodnih noš in do 130 gasilcev. Blagoslov v cerkvi je zaključil shod. Ta shod bo v zvezi s shodom v Kamniku in Domžalah poglobil in utrdil evharistično življenje v kamniški dekaniji.

Pevska zveza

Pevovodje, pevke, pevci! Na naš poziv k proslavi biserne sv. maše našega nepozabnega nadpastirja dr. A. B. Jegliča in 1900letnice našega odrešenja ste se z izredno prožnostjo odzvali, sprejeli z neizmerno disciplino naloženo težko nalogo in jo, dasi se je zdelo mnogim strokovnjakom nemogoča, s tako vneto in točnostjo izvršili, da zasluži ta vaša vnema, disciplina in globoka srčna kultura, prežeta ljubezni do vsega lepega, največje občudovanje in izredno priznanje.

Vi, gg. pevovodje, ste se z velikim veseljem zbrali k tej stvari, se poglabili v težko nalogo, jo v vsem obsegu razumeli, strnili se v krog in se v dveh vajah pripravili za samostojen nastop, ki je bil gotovo prav izvršen. Hvala vam!

Dela z zbori se niste plašili in ste z dneva v dan, iz noči v noč vežbali jih posamič in skupno, da ste v vzajemnem delu zmagali ogromno delo. Vaše smotreno, po sprejetih navodilih zelo enotno in razumno delo je pokazalo presenljivi uspeh na sobotnem koncertu in pri vseh revizijskih vajah. Bog vam plačaj ta vaš neizmerni trud; naj raste to vaše navdušenje in vaša ljubezen do skupnega dela, ki najbolj veča srčno kulturo!

Drage pevke, fantje pevci! Kot trdno organizirana armada ste se dvignili na en sam klic v izredno velikem številu: za sobotni koncert nad 400. za nedeljskega krog 2500. V sredi najhujšega

dela ste s koso in arpom v roki po trdnem dnevu hoteli k pevskim vajam in vztrajali do 1. do 2 po polnoči, pevke vstajale celo zjutraj in se ob 4 zbiralale k vajam in vežbale. V 3 do 4 tednih ste zmagnali delo, ki se je zdelo nemogoče in ga zgodovina naše pevske prosvete še ni mogla enakega zapisati.

In ko vas je pred generalno vajo zajel divji orkan in vas hotel vse do kože premočiti, niste klonili, vedrega srca ste vzeli tudi to nasé, vztrajali in hoteli z železno energijo premagati elementarne sile. To so herojska dela ljubezni, žrtve in navdušenja. Mi, ki smo vse to videli in imeli priliko oceniti vaše delo zlasti še pri revizijskih vajah, ga vemo prav ceniti. V imenu naše najširše pevske organizacije Pevske zveze vam vsem izredno priznanje in spoštovanje. Bog plačaj vse žrtve, ves trud!

Delo ni izgubljeno. Ko v prihodnjih dneh dozore sklepi, boste dobili navodila o nadaljnjem delu. Bog živi!

Za Pevsko zvezo:
V. Lavrič, predsednik; M. Bajuk in M. Tomec, pevovodji.

15 let pilot

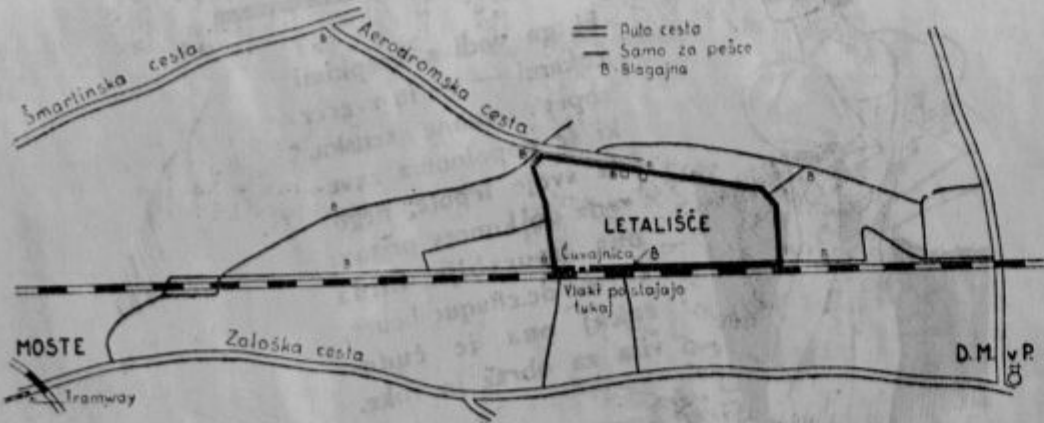
Ernest Turko obhaja danes petnajstletnico, odkar je prejel kot prvi Slovenec mednarodno pilotsko-akrobatsko diplomato. Kot tak je služboval po vseh naših letalskih polkih, bil je več let učitelj letenja in učitelj akrobatov. Iz njegove šole so izšli naši najboljši piloti-lovci. Najbolj je znan po svojem poletu okoli Evrope, ki ga je izvršil leta 1929 z malim turističnim letalom. Takrat je preletel nad 2500 km in s tem postavil za nas rekord. — G. Turko je izvršil v teh 15 letih čez 3000 poletov, v zraku je bil vsega nad 2000 ur — menda ga v tem pri nas ni nihče prekosil, in je sploh prvi Slovenec, ki praznuje kot še aktiven letalec za pilote pomembno obletnico.

G. Turko je tipičen pilot. Miren, soliden v navadnem življenju, smel in drzen, ko sedi v svojem aparatu. Tam je sploh čisto drug človek — mlad, poln življenjske energije, ki s strastjo ljubi svoj aeroplan in ki bi vedno in vedno samo letel.

Sedaj živi v Zagrebu kot tehnični častnik in pilot-lovec pri 4. zrakoplovnom polku. Svojo 15 letnico bo proslavil v krogu svoje družine — njej in nam in svojim aeroplanom pa naj bo še dolgo ohranjen, še 15 let naj leti — in še en rod pilotov naj nam vzgoji!

Danes teden bo otvorjeno ljubljansko letališče

Otvoritev bo združena z velikim letalskim meetingom

Ljubljana, 12. avgusta.

Se teden dni nas loči od važnega datuma v razvoju slovenske prestolnice. V nedeljo 20. avgusta bo slovesno otvorjeno in blagoslovljeno ljubljansko letališče pri Devici Mariji v Polju, 21. avgusta ob 7 zjutraj pa se prične reden zračni promet z Zagrebom. Za otvoritev, ki bo združena z velikim letalskim prireditvijo in ki obeta postati velik praznik našega letalstva, se vrše že dalj časa obsežne priprave, ki jih vodijo idealni pionirji slovenskega civilnega letalstva, člani ljubljanskega Aerokluba.

Letalska prireditve, s katero bo združena otvoritev, bo res nekaj prvovrstnega in bo daleč zasenčila vse tovrstne prireditve, ki smo jih imeli do sedaj prilike videti v Ljubljani. Spored obsega enajst točk, od katerih bo vsaka zase nekaj posebnega. Najprej bodo pristala na letališču tu in iz tujine letala, ki bodo prinesla s seboj letalske in inženirske stroje. Prijavljena so do sedaj letala iz Zagreba, s Sušaka, Salzburga in Celovca. Nato bo ljubljanski škof g. dr. Gregorij Rožman blagoslovil letališče in imel ob tej priliki tudi govor. Takoj nato se prične letalski meeting, ki ga odpre ljubljanski letalski klub »Lojzeta« in najhitrejša vojaška letala. Sledila bo tekma sportnih letal v trikotu, za kar je prijavljenih že več naših odličnih sportnih letalcev. V naslednji točki bomo občudovali že let skupine vojaških dvosedežnih letal, nakar sledi letanje in pobiranje poročil, česar v Ljubljani še nismo videli. Nato se bodo naši pogumni vojni letalci spuščali z letal s padali. Zelo zanimiva bo zračna borba med dvosedežnim letalom in enosedežnim lovcem. — Tu bomo imeli priliko videti izveščanost in sposobnost naših vojaških letalcev. Nato se nam bodo predstavila vojaška letala s svojimi akrobacijami. Naši vojni letalci so znani po svojih smelih proukacijah v zraku in so že tudi v inozemstvu želi za to zaslužena priznanja. Naslednja točka bo bolj akrobatskega kakor letalskega značaja. Domačin Janez Mrvar bo izvajal vratomolne vaje med kolesi letala. Največja senzacija, ki jo bo pokazal, pa bo preskok iz letala v avtomobil. Velika atrakcija za Ljubljano pa bo brez dvoma naslednja točka, to je bombardiranje iz zraka. Na meeting prispejo namreč tri naša trimotorna bombna letala, ki bodo iz zraka bombardirala vojne ladje. Aero-klub je od-

kupil od Jadranske straže modele vojnih ladij, ki so pred dnevi »plule« po ljubljanskih ulicah. Te bodo žrtve koncentričnega bombardementa. Zanimiva bo tudi tekma balončkov na razdaljo. Zadnja točka pa bo namenjena občinstvu. Kdor bo hotel riskirati 5 kovačev, se bo lahko vozil v letalu nad Ljubljano. Člani Aero-kluba plačajo za polet samo 30 dinarjev.

Navodila udeležencem.

Da bo potek prireditve deloval brezhibno in da bo zagotovljen red na letališču, opozarjamo občinstvo že danes na nekatere predpise, ki jih bo treba brezpogojno upoštevati:

Dovoz za avtomobile na letališče bo mogoč samo po Šmartinski in Aerodromski cesti. Avtomobili bodo parkirali za hangarjem na dveh krajih in v gozdičku ob novi aerodromski cesti. Za pešce so rezervirane vse ostale ceste. Najkrajša pot na letališče je od zadnje tramvajске postaje v Udmatu, od tu čez Predovičovo soto skozi podvoz in nato diagonalno na letališče. Letališče bo obkroženo z varnostnimi ograjami, ki bodo dovoljene le mimo blaginje, ki jih bo 10 in bodo postavljene ob vseh cestah, ki bodo odprte za promet.

Ljubljansko železniško ravnanje bo dovolilo dva posebna vlaka, ki bosta vozila na letališče in nazaj. Prvi odhaja iz Ljubljane ob 14.10, drugi ob 14.30; vrača se prvi ob 18.38, drugi ob 18.52. Cena za tja in nazaj 3.50 Din.

Vsi gledalci morajo ostati v prostoru, ki je zanje označen. Prekoračenje letališča je strogo prepovedano in tudi nevarno. Prehod od enega prostora do drugega po robu letališča bo dovoljen samo od časa do časa. Gledalci, ki bodo želeli leteti, se zberejo ob pol 4 na prostoru, ki bo zanje rezerviran ob drugem hangarju.

Vstopnina za prireditve je zelo nizka in bo udeležba omogočena vsakomur. Mladina do 14 let plača 1 Din, odrasli 3 Din. Poleg tega bo med obema hangarjema 1000 rezerviranih sedežev po 10 Din za osebo.

Okrepevalnice bo na razpolago 5. Organizirana bo tudi reševalna služba, in sicer na treh krajih, ki bodo označeni z zastavo Rdečega križa.

V splošnem pa naj se občinstvo brezpogojno pokori rediteljem in varnostnim organom.

Pet misijonarjev novomašnikov

Danes bo prevzeli škof dr. Rožman posvetil v cerkvi Srca Jezusovega v Ljubljani pet klerikov iz misijonske družbe sv. Vincencija Pav. lazaristov. To so gospodje Janez Strašek iz Podčetrčka, Alojzij Trontelj iz St. Vida pri Stični, Maks Rupar iz Ptuj, Martin Tkavec iz Sočanja in Klemen Mav iz Grobelj. Dosedaj je to najlepši sad, ki ga je dala družbi lazaristov Misijonišče v Grobeljah oz. Dijaški dom v Ljubljani. Mladi misijonarji bodo znatno okrepili družbino postojanke, in kakor iz vemo, omogočili, da se bo skoraj začel izvrševati program misijonišča glede zunanjih misijonov. Misijonskim novomašnikom, ki danes stopajo v najsveteljšo službo Gospodovo in se mu stavijo na razpolago, če bo želel, tudi za poganske misije, želimo, da bi jih božji Misijonar za njihovo ju-nasko žrtev bogalo blagoslovil.

Naj k Slamiču nas danes spet popelje stopinje na prvovrstni sladoled in na presladke dinje!

Kaj bo danes?

Kino Kodeljevo: Ob 17. in 20.30 ura: »V dvoje je lepše« (Magda Schneider).

⊙ Trojna slovesnost — tri poroke, zelena, srebrna in zlata. V soboto 12. t. m. sta se poročila v franciskanski cerkvi v Ljubljani g. Anton pl. Mikčič, drž. zemljemerec, in gđe. Vanda Steska, hči upravnega sodnika v Celju. Zanimivo je, da praznujeta ob enem roditelja mlade poročenke g. Henrika Steska in ga. Elza roj. Vedernjakova svojo srebrno poroko, stari starši g. dvorni sodni svetnik Franc Vedernjak in njegova soproga Flora pa zlato poroko. Bog blagoslovi ta trojni par!

⊙ Praznovanje sv. Roka bo v cerkvi sv. Krištofa na Veliki Smarini popoldne. Ob 5 pridiga, darovanje in večernice. V sredo svete maše ob 6 in 8. Ob osmih sv. maša z ljudskim petjem in blagoslovom.

Zobozdravnik DR. JOŽE RANT

ne ordinira od 14. do 31. avgusta.

⊙ Na izlet na Gorjance in na Kum, v torek 15. t. m. vabi »Krk« vse svoje člane in prijatelje Dolenjske. Odhod za izlet na Gorjance z izletniškim vlakom ob 5.19. V Novem mestu sedemo v avtomoblu in se odpravimo do tovarne, odkoder imamo še eno uro do Trdinovega vrha (1181 m). Sv. maša, nato prosta zabava. Stroški za vožnjo po železnici in z avtomobusom znašajo okoli 50 Din. Odhod za izlet na Kum (1219 m) z vlakom ob 5.31. Izletniki kupijo vozovnico do Trbovelj, in krenemo skozi Dobovec na Kum. Povratek na Zagorje. Stroški za vožnjo znašajo okoli 40 Din.

⊙ Dr. Vilko Sporn jutri 14. ne ordinira. ♂ Poldnevni izlet, ki je bil v juliju preložen, priredi danes popoldne kršč. šola za stolno župnijo. Zbirališče članov in njih prijateljev ob tri četrti na 1 pred glavnim kolodvorom.

Solnce in NIVEA

CREME * OLJE

Uživajte svoj prosti čas na zraku in solncu, kadar le utegnete, toda vzemite vedno seboj NIVEA! Naglo boste zagoreli in nevarnost sončarice je domala odstranjena. Toda nikdar se ne solnite z mokrim telesom, temveč ga vedno prej natrite. Nivea krema učinkuje v vročini prijetno ohlajajoče, v hladnih dneh vas pa obvaruje Nivea-olje pred premočnim ohlajanjem.

Nivea se ne da nadomestiti, niti ponarediti, ker vsebuje EUCERIT, kot nobeno drugo sredstvo za negovanje kože.

Nivea je poceni: krema Din 3'50, 6'—, 12'—, 25'—.

Vital Vodušek:

Nedeljske misli

Za deseto pobinkoštno: evangelij o farizeju in cestinarju. (Luka 18, 9—14.)

Marsikaj sem že želel izdati majhno »knjižico molitev«. Najbolj različnih: za molitve otroka naj bi bila molitev starčka; potem molitev vernega človeka, svetnika; veselja, trpečega, zapuščene, zapuščenega, dvomečega, obupajočega človeka; molitev ob grobu, z gore, iz tujine in še mnogo drugih.

Prepričan sem namreč, da ni nikogar, ki bi ne molil. Vsaj v najbolj skritem kotu duše ima sleherni človek blaženo misel in spomin.

Morda je treba večih težkega udarca, da jo oživi; silnega trenutka, da se človeku izvije molitev. Morda je potem celo neupametna, otročja — a molitev je vendarle.

Bridko res pa je, da premnogi ne znajo več svojih misli dvigati k Bogu. Pred očmi imajo morda samo perigo ustinih molitev: te so jim bre-me, navlaka, ki se je boje. Mislijo morda samo na kake pobožnosti, ki jim čisto nič ne prihajajo iz srca. In nešteto duš ostane nemih, molčečih.

Saj ste morda že sami opazovali: duše so pred Bogom, v duhovnem življenju kar nekretno. Da bi duše našle prave molitve, prave misli! Na primer: pogovor z Bogom na gori, tožba k Bogu ob slovesu, zaupajoče izhenje ob umirajočem... Da bi se obogatilo duhovno življenje naših ljudi! Koliko več božjih sledov bi nosila tudi moreča vsakdanost in stiska.

Današnji evangelij pa ostane večno pomemben, ker je v njem tista glavna poteza, brez katere sploh nobena molitev ne more biti božja. Tista majhnost, skesanost, brezpomembnost človeka ob cerkvenih, ob božjih vratah! Tista zavest zadolženosti, onemoglosti. Najbolj čisti svetniki jo imajo! A najli jo moramo tudi mi, ki se dan za dnem borimo s svojo slabostjo in nas življenje tako čudovito obrača in udarja.

Samo da bomo vedeli: vse naše ni nič, božja ljubezen je vse. Samo da nas ne bo sram, tudi sredi ceste in vrcenja udariti s pestjo na srce: Bog se me usmili!

Potem nas bo vsak hip objemalo tisto nebeško usmiljenje, o katerem se najbolj razodeva božja vsemočnost.

Celje

⊙ Žrtev eksplozije na Ostrožnem pri Celju. V petek ob pol 12 ponoči je umrla v celjski javni bolnišnici za posledicami poškodb, ki jih je dobila pri eksploziji v tovarni Pyrota na Ostrožnem istega dne popoldne, kakor smo že natančneje poročali v večerjani številki, komaj 18 letna Justa Bincl, doma iz Arclina pri Voljniku. Nesrečno dekle je dobilo pri katastrofi najhujše poškodbe in je bilo njeno telo takorekč popolnoma ožgano. Bog jo je rešil težkih muk in jo poklical v boljše življenje. Naj ji bo lahka zemlja. — Stanje ostalih po nesrečnik je naslednje: Galunova iz Medloga, stara 43 let, in Vitanc, 23 letno dekle iz Gorice pri Veliki Pirešici, imata zelo težke poškodbe — opekline — in je njihovo stanje slejkoprej sila resno. Obe visita med življenjem in smrtjo. Ostali dve: Koroša iz Gaberja in Lotičnik, rodom iz Mozirja, ki je pa stanovala v Celju, sta izven nevarnosti.

zopet znižal cene.

⊙ Delo je na razpolago pri celjski ekspozituri javne Borze dela: 7 godnim delavcem, 3 hlapcem, 1 mazerju, 2 mizarjem, 1 čevljarju, 1 mesarju, 2 zidarjem, 1 natakarskemu, 1 mizarškemu, 1 čevljar-skemu, 1 mesarskemu in 2 slikarskim vajencem, 9 deklam, 3 natakarskim, 1 prodajalki za buffet, 1 sobarici, 5 služkinjam, 1 kuharici k orožnikom in 1 postrežnici.

⊙ Gledališka predstava na Lopati. Prostovoljno gasilno društvo Lopata pri Celju vprižori danes popoldne na Ostrožnem pri Celju v prostorih g. Fazarinca dramo v štirih dejanjih: Materinsko srce. Začetek točno ob 4 popoldne.

Advokat Hočevar Mirko

naznanja, da je otvoril svojo

advokatsko pisarno v Celju

Razlagova ulica št. 3.

⊙ Dobrodelni koncert v mestnem parku priredi danes ob pol 11 popoldne celjska železničarska godba pod vodstvom kapelnika g. Petermana v korist slepega celjskega skladatelja g. Edvarda Interbergerja. Na sporedu so večinoma same njegove skladbe.

⊙ Avtobusna zveza na progi Celje—Kozje—Podsreda je ob danes t. l. 13. t. m. dalje zopet upostavljena, ker je most med Čretom in Košnico, ki je bil poškodovan, zopet popravljen.

⊙ Vročina pritiska. Včeraj je bilo ob pol 1 popoldne v Celju na solncu 45 stopinj Celzija, Savinja, ki ima vse polno ljubiteljev, je dosegla 23 stopinj C.

⊙ Današnji sport. Danes se bo vršila ob pol 6 popoldne na Glaziji prijateljska nogometna tekma med SK Jugoslavijo iz Zagreba in SK Celjem.

Zobozdravnik

Dr. Stane Vrhovec

se je preselil

v Mesno hranilnico, Krekov trg 7

ter zopet redno ordinira.

Preselili smo se na Aleksandrovo cesto 7

Velike zaloga oblek za gospode in blaga v poljubnih množinah

Drago Schwab, Ljubljana

Slovo generala Popoviča

Ljubljana, 12. avgusta.

Kako visoko ceni Ljubljana vojaške dostojanstvenike, je pokazalo današnje slovo brigadnega generala g. Dragomira Popoviča in soproge od Ljubljane. Obenem je bilo to slovo tudi neizbrisni dokaz, kako priljubljenost in simpatije si je visoki častnik pridobil v slovenski javnosti v teku svojega bivanja v Ljubljani.

G. general je odpotoval davi ob 9 z brzo-vlakom. Ze po osmi uri so se pričele zbirati na peronu Glavnega kolodvora odlične osebnosti naše vojaške in civilne javnosti. Navzočni so bili komandant dravske divizijske oblasti general Cukavac, komandant topništva topniški brigadni general Pekić, komandant orožniškega polka polkovnik Tagaglia, komandant 16. art. polka polkovnik Jovanović, komandant 40. pešpolka polkovnik Živanović, načelnik štaba dravske divizijske oblasti podpolkovnik Orlovčič, šef vojne delegacije pri ravnateljstvu drž. železnice v Ljubljani polkovnik Nedeljkovič in njegov namestnik podpolkovnik Pogačnik, komandant ljubljanskega vojnega okrožja polkovnik Iskrčić, sanitetni referent dravske oblasti podpolkovnik dr. Debeljak, komandant 2. planinskega bataljona podpolkovnik Maras, komandant I. kolesarskega bataljona podpolkovnik Jaklič, komandant 11. mejnega pododseka podpolkovnik Jestrovič, vsi viji ter veliko število nižjih častnikov ljubljanske garnizije.

Od civilne javnosti so se udeležili slovesa: mestni župan dr. Puc, minister n. r. Mohorič, senator dr. Ravnihar, francoski konzul Neuville, češkoslovaški konzul ing. Ševčík, višji državni tožilec dr. Graselčič, železniško ravnateljstvo je zastopal ing. Starčič, ljubljanski vejejski veleindustrijalec Bonač, Rdeči križ ga. Krotlova in dr. Fettich, Jadransko stražo mornariški podpolkovnik in generalni tajnik TPD Joško Pogačnik, gospa dr. Pirkmajerjeva in še par odbornikov; Poštno hranilnico je zastopal ravnatelj dr. Vidmar, Kolod sester ga. Gašperlinova, Strelsko družino odborniki s podpredsednikom Jovakom, društvo knežinj Zorke ga. dr. Grasseilijeva, Kolo jahačev odbornik Kocjan. Na peronu so bili tudi starši gospe generalove in njena sestra. Vsi ti odlični zastopniki slovenske javnosti so se poslovlili od odhajajočega g. generala s svetjem in poslovljivimi govori. Gosp. general in ga, soproga sta bila vidno ginjena ob tem prisrčnem slovesu, ki ga jima je pripravila Ljubljana.

General Dragomir Popovič je odpotoval naravnost na svojo novo službeno mesto v Belgrad, kjer bo zavezal čin pomočnika poveljnika mesta Belgrada. G. generalu, ki ga bo ohranila Ljubljana v najlepši sponi, želimo tudi na novem službenem mestu največ uspeha!

IGNACIJ NAROB, TAPETNIK, GOSPOSVETSKA CESTA ŠTEV. 16 (PRI LEVU).

V sinje višave

Pri graditelju jadralnega letala

Kranj, 12. avgusta
Jadralno letalstvo, ki se je po vojni tako bogotno razvilo v nekaterih državah, je pred nekaj leti našlo na ugoden odmev in našlo vnete privrženca ter posnemovalce tega modernega sporta tudi pri nas. Saj imamo v Mariboru poseben klub, ki obstaja že več let in ima že lastno letalo, giblje se pa tudi Ljubljana, kjer se pravkar gradi brez-motorno letalo. Gotovo pa eksistira še več individualno delujočih graditeljev jadralnih letal. Če zgradi jadralno letalo skupina tehnikov in inženjerjev, ki imajo vso tehnično izobrazbo, na razpolago pa so jim vsa tehnična sredstva, ni dela mogoče meriti z istim merilom, če jadralno letalo zgradi nestrokovnjak, brez tovrstne izobrazbe in brez sleherne tuje pomoči.

Edinstven primer vztrajnosti, podjetnosti ter iznajdljivosti pa je pokazal 20 letni mizarški in čolnarski pomočnik France Pretnar iz Čirčič, ki je zaposlen pri znani mizarški tvrdki Jurij Pollak v Kranju. Ko je njegov oče imel na Bledu in pozneje v Mariboru veliko mizarško in čolnarsko tovarno, je mladi dečko čutil nagnjenje in je res tudi imel posebno sposobnost za izdelovanje raznih ročnih izdelkov, predvsem čolnov in so bili njegovi izdelki že tedaj priznani. Tako na Bledu kot v Mariboru so še sedaj v prometu čolni, ki so jih izdelali Pretnarjevi.

Že kot otroka je Pretnarja navdajala želja, kako bi se dvignil v zrak. Hodil je na gričke in premišljeval, s kakšnim pripomočkom bi spaval po zraku. Izdeloval je mala raketa letala, kupoval knjige in študiral, kako bi prišel do pravega lastnega letala. Nekoliko mu je pomagal tudi brat,

ki je sedaj pilot v Novem Sadu. Poseben preobrat je v njem nastal, ko je bil star 14 let in je nad Mariborom videl pluti aeroplane.

To njegovo stremenje in hrepenenje po lastnem izdelku pravega letala je zorelo toliko časa, da je Pretnar, ki je sedaj 3 leta v Čirčičah, pred dvema letoma, to je julija 1931, ko je bil star 18 let, res prišel z gradnjo brez-motornega letala točno po načrtu iz knjige in ga je pred kratkim srečno dovršil.

Pretnarjevo jadralno letalo je tipa Zögling, razpetina kril meri 10 m, trup v dolžino 5 m, v višino pa 2 m, tehta pa 65–70 kg. Pretnar je delal letalo izključno le ob prostem času po dovršenem dnevnem poslu v tovarni in je ves aparat, tako vsi leseni kot železni deli do zadnjega vijaka absolutno njegovo delo in lastni izdelek, čeprav je on mizar in ne ključavničar. Samo material ga stane približno 5000 Din. Delo je Pretnar dovršil brez vsake pomoči v delu ali denarju s svojim skromnim zaslužkom in z velikim idealizmom ter energijo. Zato je moral žrtvovati ves oddih, veselje in zabavo v prostem času. — Dne 19. julija je Pretnarjevo letalo pregledal od države pooblaščen strokovnjak g. ing. Kukelj, ki se je o letalu izrazil zelo pohvalno in mu je priznal sposobnost za letenje. Letalo bo tudi od države registrirano in bo dobilo poseben znak. Občinstvo opozarjamo, da bo Pretnarjevo jadralno letalo v Kranju, v gimnazijski telovadnici razstavljeno 13., 14., 15. in 20. ter 21. avgusta.

Mlademu, podjetnemu in sposobnemu graditelju jadralnega letala želimo obilo uspehov v tem njegovem novem poklicu.

Zakaj ne brani mamica jesti mali Nevenki toliko sladkarij? Ali ne more to škodovati zdravju male? Nikakor ne! Saj ona je odlična

Ki-Ki

bonbone in ti so nesškodljivi zobem in želodcu

Kdor je **Ki-Ki** se počuti bolje
Kdor je **Ki-Ki** ta je dobre volje,

Ki-Ki čudo osvežuje, se prileže, prija.

Proizvod: Dvema, Zagreb.

Maščevanje ali kaj?

Cerkije ob Krki, 12. avg.

Po hramih onstran Krke je v letošnji pomladi bilo marsikje vlomljeno in vino odnešeno. Po vseh znakih je to delo vršila družba več uzmogivcev. Jalovec sin z Vrhovske vasi je svojemu očetu povedal, da je videl znane obraze, ki so »revidirali« hrame. Oče je to povedal naprej. Zaprli niso nikogar, ker se na sam sum vselej ne da aretirati. — Pred 10 dnevi je pa ob 2 ponoči začelo pri Jalovcu gorati in je hiša pogorela. Kdo je zažgal? Pred dvema dnevoma je šel Jalovec iskat voznikov, da si doppelje materialja za novo hišo. Ko se je ob prvih večernih urah vračal, je bil pod Bušečjo vasio napaden ter tako pretepen, da je nezavesten obležal. Vaščan Pavlovič ga je našel in spravil domov.

Huda motociklistična nesreča

Litija, 12. avgusta.

Ko se je v četrtek na motociklu, katerega je šofiral ključavničarski mojster iz Smartna pri Litiji g. Kepa, vozil sedanji šmarsi župan Strman Josip na Sv. Križ pri Litiji, sta vozača srečala na ozki cesti od Pustovega mlina pri slapiču na ovinku voznika Zidarja iz Ceroveca, ki je vozil poln voz drv. Ker ste obe vozili precej hitro vozili, je bil karambol neizogiben. Motociklist se je zaril ravno v sredo voza, Strman je odletel pod cesto, Kepa pa se je s skokom na tla rešil. Voznik Zidarja se je v zadnjem trenutku odmaknil za voz. Najbolj so je skupil g. Strman, ki si je pri padcu zlomil desno nogo, da so ga morali takoj z večernim vlakom odpeljati v ljubljansko bolnišnico.

Mariborski teden!

od 5. do 15. avgusta!

Razstave, gledališke predstave na prostem, vsak dan nov program - izleti - zabave - danes v nedeljo velike lahkoletniške, kolesarske, motociklistične, konjske dirke - na oloku propagandno skakanje - strelske tekme - jutri v ponedeljek koncerti na oloku - »Celjski grofje« na Rotovškem trgu - v torek zaključni dan - beneška noč na Mariborskem otoku.
Polovična vožnja do 15. avgusta, za povratek do 18. avgusta.

Koledar

Nedelja 13. avgusta (10. pobink. nedelja): Janez Berhman, spozn.; Kasijan in Hipolit, mučenca. — Zadnji krajec ob 4.49. Herschel napoveduje deževno vreme.

Ponedeljek 14. avgusta: Evzebij, spoznavalec; Atanazija, vdova.

Osebnosti

— Zdravniška vest. Za banovinskega zdravnika združene zdravstvene občine Cerkije s sedežem v Cerkljah v lastnosti banovinskega uradniškega pripravnika je imenovan praktični zdravnik v Cerkljah dr. Joža Bohinc.

— Iz banovinske službe. Za banovinskega uradniškega pripravnika kot zdravstveni pomočnik pri okrajnem glavarstvu v Radovljici je imenovan Simon Robič, za zvanika cestnega nadzornika pri tehničnem oddelku okrajnega glavarstva v Novem mestu Andrej Rihtaršič, pri tehničnem oddelku okrajnega glavarstva v Radovljici pa Viktor Dem-

ZOBNI ATELJE

dent. Filip Ogrica v Novem mestu
(nad pošto) ne sprejema strank do 20. avgusta in od 5. do 10. septembra 1933. Oddaljenim cenj. obiskovalcem se priporoča pismena prijava.

bar. — Za banovinsko obrtno učiteljico pri drž. osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani je imenovana Milena Senekovič. — Za banovinskega pristava pri banski upravi v Ljubljani je imenovana uradniška pripravnica Nuša Šavnik, za banovinskega ekonomskega uradnika VII. skupine pri splošni bolnišnici v Mariboru Viktor Zlo-karnik, za banovinskega zvanika pri banski upravi v Ljubljani Anka Mikič. — Za banovinskega uradniškega pripravnika kot zdravstveni pomočnik pri okrajnem glavarstvu v Slovenjgradcu je imenovan Slavko acenc, za banovinskega cestnega nadzornika pri okrajnem cestnem odboru v Logatcu pa Erhart Lederer.

Novi grobovi

† V Ljubljani je v petek po dolgi bolezni v Gospodu zaspala gospa Marija Kramar, hišna poslastica in bivša gostilničarka. Pokopali jo bodo danes ob 6 popoldne. Naj ji sveti večna luč! Žalujemo naše iskreno sožalje!

Ostale vesti

— Odlični gostje na Jezerskem. V penzionu Makek na Jezerskem letujejo med drugimi tudi opolnomočeni minister dr. Milorad Stražnički z rodbino, senator Ljudevit Gaj z gospo soprogo, in advokat z Reke dr. Vio z rodbino. Te dni je prišel k ministru Stražničkemu na obisk komandant nizozemske vojne mornarice, admiral Brutel de la Riviere s sinom, ki tudi nekaj časa ostane tukaj. Odličnim gostom želimo, da se čim bolj okrepe v svežem gorskem zraku in navzijejo lepote naših planin, da nas še kdaj počaste s svojim obiskom.

— Slovenski Lurdi V proslavo 75-letnice lurskih dogodkov in 25-letnice svetišča Marije Lurske v Rajhenburgu, priredi dobrodelno društvo »Varstvo« v Ljubljani, veliko romanje Slovencev k Mariji Lurski v Rajhenburg, dne 7. in 8. septembra 1933. — Voznina s posebnim romarskim vlakom iz Ljubljane in iz Maribora, romarska izkaznica in vozna legitimacija, znaša 70 Din in se mora plačati naprej. — Posebni vlak iz Ljubljane

Mučno in umazano delo? Denar in čas

prihranite, ako uporabljate za Vaš parket „Lustrol“ parketno voščilo z brizgalko. Zahtevajte ga pri vašem trgovcu ali pa direktno pri

»LUSTRA« V. LAZNIK

Ljubljana, Gospodarska 8
(polez Slamiča)

je zagotovljen in odhaja 7. septembra ob 10 z gl. kolodvora. — Mariborski posebni vlak bo vozil le, če se do 17. avgusta prijavi vsaj 300 romarjev. Pozneje ga ne dobimo, četudi bi se do 1. sept. prijavilo veliko več romarjev. Prosimo torej vse štajerce, ki se nameravajo romanja udeležiti, da se nam takoj javijo. — Vse župne urade lavantinske školije prosimo, da bi oznanili s prižnice 13. in 15. avgusta, da je ta teden odločen za posebni vlak iz Maribora, in opozorili vernike, da je do Zidanega mosta vožnja cenejša, če se vozijo s posebnim vlakom, ker bi morali sicer na drugih vlakih vsak plačati voznino do ljubljanskega posebnega vlaka posebej — kljub temu, da je za posebnih vlakov že plačal 70 Din. Ako pa vozi posebni vlak tudi iz Maribora, niso stroški nič večji kot iz Ljubljane. — Na razna vprašanja odgovarjamo: V Rajhenburgu — ni nobenih zaprek. Velja vse, kar je bilo objavljeno v romarskem »Preporodu«. — Vsem, ki nameravajo iti z nami ponovno naročamo: Ne odlašajte s prijavo, da ne bo prepozno! Podrobna pojasnila dobi vsakdo zastoj v romarskem listu. Pišite takoj dopisnico na naslov: Dobrodelno društvo »Varstvo«, Ljubljana, Tyrteva (Dunajska) cesta 17.

— Posebni romarski vlak k Mariji Lurski v Rajhenburg iz Ljubljane je že zagotovljen. Prijave za mariborski posebni vlak sprejemamo samo še 18. t. m. in bo vozil le, če bo 300 romarjev. Pojasnila daje: Dobrodelno društvo »Varstvo«, Ljubljana, Dunajska c. 17.

Mirim kraljica čokolade

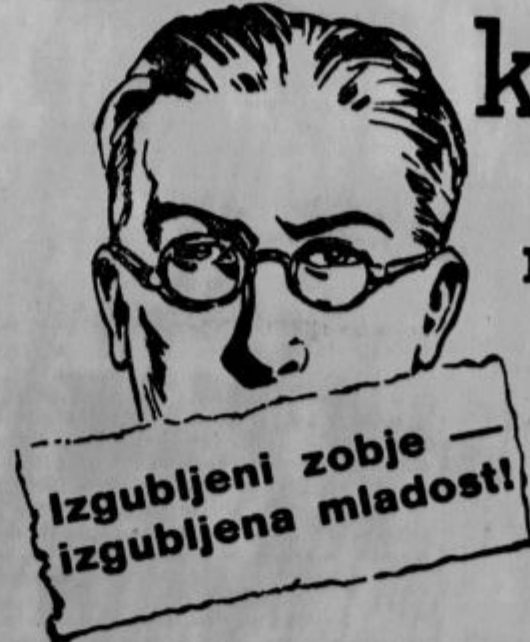
— Praznovanje sv. Roka v Dravljah. V torek, na praznik Marijinega Vnebovzeta, dopoldne ob 10 sv. maša s pridigo; popoldne ob 5 pridiga in pete lavretanske litanije. V sredo, na praznik sv. Roka, sv. maše ob 5, pol 7 in 10, pridige ob 6 in pol 10; popoldne ob 5 pete lavretanske litanije.

— Misijonar p. Kerec nam piše iz Turina, da je moral svoj odhod na Kitajsko odložiti za dva meseca, ker mladi misijonarji, ki jih bo vzel s seboj, še niso bili do 12. avgusta pripravljeni. Če bo mogoče, pravi, bo še kaj prihitel med nas.

— Duhovne vaje za učiteljice bodo letos v uršulinskem samostanu v Ljubljani od 21. avgusta

Zobe lahko kupite

— pa ne svojih!

SARGOV

KALODONT
Proti zobnemu kamnu

Zobni kamen — uničevalec Vaših zob!

Od takrat, ko Vam zobni kamen omaja zobe, pa do takrat, ko Vam zob izpade, je dostikrat samo en korak! Kakor pa je zobni kamen nevaren, tako lahko ga je mogoče za vselej odpraviti: kar s Sargovim Kalodontom! Pri nas ima samo Sargov Kalodont znanstveno priznani sulforcinov oleat po dr. Bräunlichu v sebi. On odpravi zobni kamen polagoma in zanesljivo. Pravilna zobna nego je tale: po 2 x na leto k zobnemu zdravniku na pregled — po 2 x na dan Sargov Kalodont!

zvečer do 25. jutraj. Vodi jih bo vseučiliški prof. dr. Alojzij Odar. — K obilni udeležbi vabi Predstojništvo samostana.

— Duhovne vaje za srednješolske abiturijente se vrše od 4.—8. septembra v uršulinskem samostanu v Ljubljani. Oskrbnina 80 dinarjev. Prijavit se je vsaj do 30. avgusta osebno ali pismeno pri samostanskem predstojništvu.

— Trboveljski Slavčki pridejo na Bled. V nedeljo 13. avgusta ob pol 9 večer priredijo Slavčki v Zdraviliškem domu na Bledu koncert s programom, ki so ga z velikim uspehom izvajali letošnje spomlad in inozemstvu. Poleg umetnih mladinskih pesmi bo zbor izvajal našo narodno pesem, med temi dve s solospeli mlade in tako priljubljene solistke tega zbora, Koritnikove.

— Tovarišice, maturantke 1. 1918 državnega učiteljskega v Ljubljani! Sestanek ob 15 letnici je 28. avgusta ob 15 pri Čadu pod Rožnikom. Pri- dite! Na veselo svidenje. — Mina Selan.

— Neredne poštne razmere. Pri Novi Štiti pri Ribnici na Dolenjskem se vedno bolj oglašajo leto- višarji, kar ni prav nič čudnega, ker je lega krasna, zrak posebno za pomirjenje živcev narav- nost imeniten, postrežba v gostilni izborna, povsod blažen mir. Le nekaj naše letovišarje moti in raz- burja in to je neredno dostavljanje pošte iz So- dražice. Dobimo jo komaj vsaj drug dan. Če ima pismonoša morda dopust, treba poskrbeti za na- mestnika, kakor je to povsod v navadi.

— Poštne direktorije v Ljubljani prosimo, da blagovoli nekoliko preiskati, kaj je vzrok, da iz- ostaja pošta na Jezersko. Danes (11. t. m.) je že tretjič v tej sezoni (od 1. 8. t. l. dalje), da je pošta izostala. Tudi bi bilo za letoviščarski kraj, kot je Jezersko, prav, da bi pošta prihajala že dopoldne kakor prejšnja leta.

— Pri zaprtju, preobilici krvi v spod- njem delu telesa, pritisku krvi, bolečinah v boku in ob straneh, pomanjkanju sape, utripanju srca, migreni, šumenju v ušesih, omotici, slabem razpoloženju povzroči nar- avna »Franz-Josef« grenčica izdatno iz- praznjenje črev in osvoboditev tesnobe- nostnih občutkov. Mnogi zdravniki uporabljajo »Franz-Josef« vodo z zelo zadovoljivim uspehom tudi pri težkočah v letih menjave.

— Policijska ura v Višnji gori se je ustavila pri nekaterih gostilničarjih. Treba jo bo naviti, da bo spet šla. Oka postavte, kje si? Ako kmetski fant ponudi zavpije »aufbick«, je to surovo, ker moti nočni mir. Če pa »inteligentne« ponoči na keg ljišču dela ropet celo noč, da soeedje ne moreje zatisniti očesa, je to inteligentno?

— V Službenem listu kraljevske banke upra- ve dravske banovine št. 65 od 12. t. m. je objav- ljen »Pravilnik o opravljanju izpita za posluževalce električnih naprav« dalje »Pravilnik o odmeri in izplačevanju potnega pavšala za uslužbenke dav- nih uprav«, »spremembe in dopolnitve spiska luk- suznih predmetov«, »Odločba o razveljavitvi od- ločbe št. 24.114 glede povprečnih cen za razne tipe avtomobilov« in »Objave banke uprave o pobir- ranju ob. trošarin v l. 1933«.

— Pri utrjenosti, razdraženosti, tesnobe- nosti, nespanju, srčnih nadlogah, tesnobi v prsih poži- vi naravna »Franz-Josef« grenčica trajno obto- krvi v trebuhu in učinkuje pomirjevalno na njeno valovanje.

Zobozdravnik

DR. MIRKO KAMBIČ
ne ordinira do 12. septembra

— Nove telefonske zveze. Prometno minist- stvo je dovolilo, da se otvori telefonski promet na progah Ljubljana—Aurisina (1.50 zl. fr.); Cerk- nica—Reka (1.80 zl. fr.); Črnomelj—Reka in Trst (1.80 zl. fr.); Postojna (1.80 zl. fr.); Slovenjgradec in Št. Ilj v Slov. gorah—Trst (2.25 zl. fr.); Rakek —Milano, Ljubljana—Lissone in škofja Loka—Bologna ter Milano (2.85 zl. fr.); Črnomelj in Trži- šče—Milano in Celje—Grotammare (3.15 zl. fr.); Meža—Lavamünd (1.50 zl. fr.); Meža—Gradec in Zellweg (2.70 zl. fr.); Mozirje—Dunaj (3.45 zl. fr.); Ljubljana — z več mesti v Turčiji (10.10 zl. fr.); Vrhnik—San Dona di Piave in Vicenza (2.25 zl. fr.); Vrhnik in Ljubljana — z več mesti v Italiji (2.85 do 4.50 zl. fr.); Ljubljana—Edirne in Alpullu (v Turčiji) (7.10 zl. fr.); Bled—Linz in Salzburg (3.90 zl. fr.); in Maribor—Pöls (Avstrija) (3.45 zl. fr.). Zneski v oklepajih so telefonska pristojbina za trinitutni govor.

— Hitri računar v kronski in dinarski veljavi, 266 strani, založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, vezan Din 15. Vsakdo kdor kupuje in prodaja, pa si ne more takoj v glavi sestaviti pravi- lnega računa, temu je na knjižica neobhodno po- treben pripomoček. Računar je sestavljen tako preprosto in jasno, da ga bo mogoče rabiti vsakdo, da le zna brati. »Kratko pojasnilo« v začetku knjižice mu pove vse, kar mora vedeti o pravilni

DA BO VAŠ OTROK ZDRAV IN VESELI

dajte mu »ENERGIN« za krepitev krvi, živcev in teka. »ENERGIN« pospešuje razvoj otroka. Otrokom 3 krat na dan po 1 malo žličko okus- nega »ENERGINA«.

»ENERGIN« se dobiva v lekarnah, pol litra 35 Din.

DOBRNA!

Za srčne, živčne in ženske bolezni!

Od 1. septembra do 31. oktobra

20 dnevno pavšalno zdravljenje za ceno Din 1200.— (stanovanje, štirikrat dnevno dobra hrana s kruhom, 20 kopeli, zdravnik, dovoz in odvoz z avtobusom, takse in davek). — Prospekti na zahtev!

uporabi te knjižice. Toda že prvi poskusi mu bodo zadostovali, da se prepriča kako je sestavljena, kako zračna ceno za 1, 10, 50, 100, 200 ali več kosov, kg, metrov itd. in to ali v dinarjih, lirah, šilingih ali frankih. Še sčasoma se bo računari tako privadili, da ne bo napravil nobene kupčije, ne da bi se preje prepričali o resničnosti svojih računov. Ob koncu je oddelek za obrestne račune od 1/2 do 12 procentov. Knjižico toplo priporočamo vsem prekupčevalcem, kramarjem in vsakemu, kdor kaj prodaja ali kupuje.

— Skupne duhovne vaje. Drugi in zadnji tečaj skupnih duhov. vaj za duhovnike lavantinske škofije v tekočem letu 1933 se pričene dne 21. avgusta ob 19 ter zaključuje dne 24. avgusta zvečer. Duhovne vaje bo vodil lazarist dr. Knavs. Vršile se bodo v prostorih kn. šk. Dijaškega semenišča v Mariboru. Prijagasi se sprejemajo še do 20. avgusta. Udeleženci, ki žele separatnega stanovanja, naj se obrnejo naravnost na ravnateljstvo Dijaškega semenišča. Teh duhov. vaj se bo udeležil tudi prevz. g. Ordinarij lavantinski, ki bo med duhov. vajami spregovoril besede vzpodbude na eksercitantu.

— Popust za Mariborski teden. Da se ugodni številnim prošnjam z dežele, ker pripravljajo večje skupine obisk razstav Mariborskega tedna, je uprava M. T. sklenila na svoji zadnji seji, dovoliti pri legitimacijah za polovično vožnjo popust od 25% pri skupinah od najmanj 10 oseb in popust od 50% pri skupinah nad 20 oseb. Legitimacije s popustom za omenjene skupine se dajo izključno v pisarni M. T., Gosposka ulica 36, palača Banovinske hranilnice, ki posluje do 15. t. m. od pol 8 do 21. Istočasno se je znižala vstopnina za razstave, za skupine, ki ne kupijo legitimacij od 5 na 3 Din. Vodja skupine mora tudi take obiske najprej prijaviti v pisarni M. T.

— Prepovedan tu. in inozemski tisk. Službene novice št. 181 od 11. t. m. objavljajo, da je prepovedalo državno tožilstvo v Zagrebu prodajati in razširjati »Katoliški liste od 3. t. m., ki se tiska v Zagrebu. — Z odlokom ministrstva za notranje posle pa je prepovedano uvažati v našo državo in razširjati v njej list »Hrvatski put«, ki izhaja v Bazelu in »Sloga radnika i seljaka«, ki izhaja v Bruslju.

— V Službenih novinah št. 181 od 11. t. m. je objavljen pravilnik za izvršitev zakona o naseljevanju južnih krajev od 11. junija 1931 z izmenjavami in dopolnitvami od 24. junija 1933.

— Nova telefonska zveza. Prometno ministrstvo je dovolilo, da se odpre telefonski promet na progi Maribor-Tannkirchen. Pristojbina za tri minutni pogovor je 3,45 zl. fr.

Rentgenolog
dr. Josip Hebein
sanatorij Leonišče
do septembra ne ordinira.

— Preseljitveno naznanilo. Cenj. občinstvo obveščamo, da se je manufakturna trgovina Mara Ramovš, Ljubljana, preselila iz Tavčarjeve ulice št. 2-I sedaj na Sv. Petra cesto 26 v prostore prejšnje tržnice Marija Rogelj.

— Sanatorij v Mariboru. Gosposka ulica 49, tel. 23-38, zopet odprt. Prosta izbira zdravnikov. Cene zmerno. Vodja primarij dr. Černič.

— Dobro premislitel Rod za rodom gradi in ustvarja dobrine za se in za svoje potomce. Pogledajte samo, koliko dela, koliko življenjske sile je v enem samem poslopu, v eni sami letini. Ali morete mirno gledati, kako je vse to vaše imetje stalno izpostavljeno nevarnosti požara, sili elementa, ki grozi v hipu uničiti vašo stvaritev — stvaritev celega rodu? Dobro premislite. S primerno majhnim zneskom si lahko oskrbite požarno zavarovanje pri našem domačem zavodu. Vzemite zavarovalnici v Ljubljani.

— Korpulentni ljudje morejo s skrbno rabo naravne »Franz-Josef« grednice doseči izdatno izpraznjenje črev brez napora. Številna strokovna poročila potrjujejo, da so z učinkom »Franz-Josef« vode zelo zadovoljni tudi bolniki, ki jih muči bolezen na ledvicah, protin, revmatizem, kamena ali sladkorna bolezen.

— Poletje je najbolj zdrav letni čas. Vendar pa je interesantno, da velja ravno za poletje toliko pogovorov, ki opozarjajo ljudi na nevarnosti obolenj. V vročini skušajo ljudje na različne načine olajšati. To se zgodi dostikrat nenadoma in zelo močno, navadno zelo nepričakovano in posledice so že tu. Glavobol je poleti pogost kot pozimi, pri bolečinah zob pa letni čas sploh ne igra vloge. Za odpravljanje vseh teh bolečin pa nam nudi moderna medicina odlično sredstvo, in sicer »Bayer« Aspirin tablete.

— Hladilnike na električni, plinski in petrolejski pogon, dobavlja na obročna odplačila »Elektrolux«, Ljubljana, Mestni trg 25/L.

— Ko se začne čevl poapnjevati, deluje uporaba naravne »Franz-Josef« grednice na redno izpraznjenje črevesa in zmanjša naval krvi

Melika

Iz zdravstvene službe. Na svoje službeno mesto v Camkovi, kamor je bil od banske uprave iz Litijske prestavljen, je resigniral banovin. zdravnik g. dr. Polde Uekmar, ki bo še naprej ordiniral v svoji vili, Vzle temu, da je sedaj v Litijski dovolj zdravnikov, namreč kar 4, bo začasno vršil službo banovinskega zdravnika vsak četrtek banovinski zdravnik dr. Slavko Grum iz Zagorja.

Politijska ura. V zadnjem času je okrajno načelstvo v Litijski posredilo pažnjo glede zapiranja gostiln v Litijski, tako da morajo vsled kontrole orožniške patrulje gostilničarji točno ob 11 zvečer svoje lokale brezpogojno zapreti. Na vsak način je to odredbo okrajnega glavarja pozdraviti in so zakonske polovice gotovo zelo hvaležne, ker pridejo sedaj možno mnogo prej domov, kakor je bilo to do sedaj v navadi. Kljub temu pa se še vedno uidejo ponekod razgrajati, ki z vpitjem po trgu v nočnih in zgodnjih jutranjih urah motijo spanje utrujenim in od vročine zdelanim tržanom. Zato bi bili merodajnim faktorjem zelo hvaležni, če bi svoje kontrole posvetili tudi tem še preostlim nočnim tcam, ki po trgu tulijo in »aufbaksajo«.

Mariborske vesti:

Za naše otroke

Maribor, 12. avg.

V severnem traktu banovinske stanovanjske hiše v Strossmayerjevi ulici je zavladala v izpraznjenih stanovanjih živahnost. Celi dan razbija zidarska kladiva, monterji in drugi delavci so zaposleni s polno paro. Že nekaj dni se vrše adaptacijska dela za preureditev tega dela poslopja v svrhu banovinskega dežjega doma, ki se seli iz dosedanjih prostorov. Padajo vmesne stene v posameznih sobah, odstranjuje se štedilniki, umivalniki, bojlerji za grejto vodo, luksuriозна kopalnice in pripravljajo se prostori za bližnjo vselitev osirotele mladine. Šele sedaj pri teh preureditvah se vidi, kako smoteno so bila opremljena stanovanja v poslopu — menda najmodernejša v Mariboru. Vsako ima svojo etažno centralno kurjavo, plin, napravo za grejto vodo potom štedilnika, vse stanovanjske pritlikline, kakor kopalnice, sobo za služkinjo, jedilno shrambo itd. Bilo je devet takih lepih stanovanj v štirih nadstropjih. Ni bila lahka naloga, napraviti načrte za preureditev poslopja v nove svrhe, zlasti ker je za adaptacijo določen razmeroma nizek kredit 90.000 Din. Vseeno bo mo-

□ Katoliškim društvom v Mariboru. Škofijski odbor KA v Mariboru se tem potom obrača na vsa mariborska katoliška društva in vse verske družbe s prošnjo, da se z zastavami udeležijo ustoličenja novega nadpastirja, ki se bo vršilo v torek na praznik Marijinega Vnebovzeta v stolnici ob pol 10. Zbirališče je pred škofijsko palačo po 9. Katoliška društva morajo ta dan pokazati, da so močna. Njihov nastop mora biti mogočen.

□ Izredna umetnina v ženskem ročnem delu in zgodovinskega pomena je preproga, ki bo pokrivala sprednji del presbiterija stolnice ob priliki intronizacije lavantinskega nadpastirja na praznik Velikega Šmarna. Meri v dolžini 11, v širini pa 5,60 metrov. Preproga kaže v 94 poljih s križci vezane velike šopke vrtnice, hortenzije, anemon, pelargonij, fuksij, kal in dr., s črnim fondom, ki povzbuje nad vse krasen vtis živopisnih barv. Preprogo so izdelale članice družine Brandis, bivše lastnice mariborskega gradu s sorodnicami z občudovanjem vredno ljubeznijo in spretnostjo kot dar našemu št. škofu Sloimski ob njegovem prihodu v Maribor leta 1858. Zato je ob spodnjem robu preproge vdolanih devet grbov plemiških rodomov iz delovateljev: Brandis, d'Avernas, Lazarini, Würmbrand, Fünfkirchen, Welsersheimer itd. Ze takrat so poznaveci cenili preprogo na 2000 Din, sedaj je za stolnico izredna zgodovinska in umetniška dragocenost, vredna pozornosti vseh ljubiteljev umetnin in lepih ročnih del.

□ V kn. šk. dijaško semenišče v Mariboru so sprejeti: Arlič Franc iz Škal, Belej Janez iz Laškega, Borko Franc iz Središča, Čeh Jožef od Sv. Andraja v Slov. goricah, Gračner Anton od Sv. Lenarta nad Laškim, Jančevič Ivan iz Prevalj, Jurgec Jožef iz Št. Ilje v Slov. g., Justinek Viktor iz Slov. Bistrice, Kokol Jožef iz Hoč, Kotnik Alojzij iz Guštanj, Kreplj Janez iz Št. Janža na Dravskem polju, Legvart Edvard iz Šmarja pri Jelšah, Lednik Ivan iz Zalca, Marovič Ludvik iz Bočne, Neudauer Jožef od Sv. Ane na Krembergu, Pavlič Janez od Kapele, Pen Rudolf od Sv. Trojice v Slov. g., Petek Ivan iz Frama, Petek Franc iz Frama, Plemenitaš Franc od Sv. Križa v Rog. Slatini, Privšek Maks iz Zalca, Prelog Franc od Sv. Marjete niže Ptuj, Prelog Melhior iz Št. Vida na Planini, Švarc Jožef od Sv. Boltenka v Slov. g., Tratnik Jožef iz Rečice ob Savinji, Vodeb Mihael iz Vidma ob Savi, Zadravec Stanko iz Svetini, Zaleznik Jakob od Sv. Franciška, Zorman Alojz od Sv. Lovrenca v Slov. g., Štabuc Franc od Sv. Tomaža pri Ormožu.

DR. VALENTIN VARL

specialist za pljučne bolezni

Maribor, Gregorčičeva 6

ordinira od 14. avgusta do 4. septembra samo vsak četrtek od 10. do 13. ure.

□ Na državni učiteljski šoli v Mariboru se prične popravni in razredni izpiti za vse letnike, dne 25. avgusta ob 8 zjutraj. Popravni učiteljski diplomski izpiti bodo od 28. do 31. avgusta. Vpisovanje v I. letnik učiteljske šole bo dne 1. sept. od 9 do 12. Prijavo za vpis v I. letnik, kolkovano s 5 Din kolkom, je poslati ravnateljstvu do najkasneje 20. avg. Prijavi je treba priložiti: krstni list ali izpisek iz rojstvene matice ter izpričevalo srednje šole o opravljenem nižjem tečajnem izpitu. Kandidat ne sme biti 31. decembra star nad 17 let. Vpisovanje v ostale letnike učiteljske šole bo 5. sept. od 9 do 12 v posameznih razredih. Pri vpisu morajo učenci izročiti predpisano prijavo s 50-dinarskim kolkom in plačati prispevek 20 Din za zdravstveni fond in šolnino. Vsi učenci naj si preskrbe potrebna davčna potrdila pri pristojnem davčnem uradu.

□ Starodavni kip prihaja zopet do veljave. Tri stoletja je bdel nad varnostjo Maribora ter odganjal ogenj z mestnih streh sv. Florijan, na sedanjem Grajskem, tedaj Florijanskem trgu. Kip je bil izklesan v naravni višini iz kamna ter je stal na 4 m visokem kamenitem stebru. Pa je prišla regulacija in kip sv. Florijana je moral preseliti s svojega trga. Na vrtu hiše v Tattenbachovi ulici, ki jo je pred leti kupil od tržnice Puget & Rossman g. Gustinčič, je našel novi lastnik kip, ki je bil napol zakopan v zemljo. Dal ga je izkopati ter prenoviti po mojstru Zorattiju. Ko se je med mariborskimi zbiratelji starin razvedelo, da je kip sv. Florijana v lasti g. Gustinčiča, je dobil naravnost zapeljive ponudbe, da ga proda. Nekdo mu je ponujal zanj celo 5000 Din. Tudi muzej se je zanimal za kip. G. Gustinčič pa ga je obdržal in mu preskrbel dostojno mesto. Na vogalu Tattenbachove in Kopališke ulice je na višini, pri vhodu v svojo delavnico zgradil mičen vrtič in v sredino postavil kip. Danes dopoldne ga bodo slovesno blagoslovili. Sodelovali bodo pri slovesnosti mariborski gasilci, dalje dimnikarji in kovači, ki imajo vsi sv. Florijana za svojega patrona. Kip, ki je toliko let propadal v mokroti in senci napol pozabljen, bo na ta način zopet prišel do veljave.

□ Smrt ugledne žene. Na Plaču ob avstrijski meji je umrla v visoki starosti 77 let posestnica Marija Kernautz. Bila je ugledna in spoštovana žena. Pogreb bo danes popoldne ob 16 iz Plača na pokopališče v Svedini. Pogreb oskrbi mariborski mestni pogrebni zavod. Naj počiva v miru, žalujemo našo seljake.

□ Plovanje skozi Maribor priredi dne 18. avgusta plavalna sekcija tukajšnjega SSK Maratona s startom ob 18 pri Mariborskem otoku in s ciljem v Kristanovem kopališču.

□ Tričetrtil milijona za reveže. Na zadnji seji mestnega občinskega sveta je bilo podano izbrano poročilo o delovanju pomožne akcije za siromašne sloje v Mariboru. Ugotovili se je lep uspeh zbirke

goče v tem ozkem okvirju ustvariti primerne prostore. V kleti bodo razne shrambe in velike delavnice, v katerih se uče gojenci knjižgoveštva in sličnih lažjih ročnih del. V pritličju se urejuje na desni strani kuhinja s pritliklinami, na levi pa dnevni prostori za odmor v zimskem ali deževnem vremenu. V prvem nadstropju je stanovanje upravitelja, pisarna in stanovanje ekonoma. II. nadstropje je določeno za učilnice, obstoječe iz treh sob, 2 sobi pa za spalnice. V tretjem nadstropju bodo same spalnice in velika skupna kopalnica, v katero pride velik Junkersov grelec za toplo vodo, banje in prhe. V IV. nadstropju bo bolniška soba, šivalnica in likalnica, stanovanje gospodinje, na podstrešju bodo pa sušilnice. V vsem poslopu bo prostora za 70—80 gojencev. Dvorišče poslopja se bo razdelilo s plotom na polovico. Dečjemu domu odpade mnogo razsežnejši dvorišni prostor za igre in slična razvedrila, kakor ga je imel v starem poslopu. Zraven dobi še velik vrt za lastno ekonomijo, ki ga da sosednje protestantsko župnišče v najem. Preureditev bodo gotove v začetku septembra in s 15. prihodnjim mesecem se bo izvršila preselitev zavoda.

v pretekli zimi, ki je znašala z naturalijami vred 749.370 Din, kar je mestni občini omogočilo vzdrževanje okoli 3000 oseb. Mestni občinski svet je izrekel priznanje in toplo zahvalo vsem, ki so kakorkoli pripomogli k lepemu uspehu pomožne akcije.

□ Davčne zadeve. Tukajšnja davčna uprava opozarja, da zapade dne 15. t. m. v plačilo prva polovica zemljarine in III. četrtletni obrok zgradarine, pridobnine, rentnine in družbenega davka, dne 14. avgusta pa rentnina. Uslužbenški davek se mora plačati v predpisnem roku.

□ Bela žena... Na Radvanjski cesti 64 je umrla zasebnica gospa Marija Zerjav. Dosegla je starost 61 let. Pogreb bo jutri v ponedeljek popoldne na radvanjsko pokopališče. Blag ji spomin, preostali nam še sožalje.

□ Zadnja uprizoritev »Celjskih grofov« na Rotovskem trgu bo jutri v ponedeljek ob pol 21. Predprodaja vstopnic pri dnevni gledališki blagajni. Pri tej uprizoritvi veljajo znižane cene.

□ Denar v nahrbtnikih... Na mestni blagajni imajo križe in težave... Preje je prihajal denar v jurjih, meljčkih in kvečjemu v kovačih, ki so se lahko prešteli in je šlo dolo nagloma od rok. Sedaj pa prinašajo denar v blagajno že kar v nahrbtnikih... Od mestnih in zasebnih podjetij se zliwa cela reka drobiža v mestne blagajne, jurčki so pa postali redki. Štetje in prenašanje drobiža zadaja mestnim blagajnikom ogromno novega posla.

□ Bengalična noč na otoku. Potniki »velike bengalične noči« na Mariborskem otoku v torek dne 15. t. m. se vljudno opozarjajo, da veljajo dnevne vstopnice za ponoven poset zvečer, toda le takrat, ako jih lastnik v ta namen pusti potrditi ob zapustitvi otoka. Vstopnina je le 5 Din za osebo. Avtomobil in motorna kolesa vozijo na otok le do 19.30. Zapustitev otoka je možna šele po 21.30. Avtotaksijem je dovoljena vožnja le do postajališča Mestnega avtobusnega podjetja. Vstopnina na otok za avtomobile je 20 Din, za motorna kolesa pa 10 Din. Za dovoz na Mariborski otok je določena Koroška cesta, za odvoz pa Kamniška cesta. Po 21.30 je dovoljeno avtomobilom in motornim kolesom parkiranje na glavni cesti, kjer bodo postavljeni posebni čuvaji. Pristopnina za čuvaje je za avtomobile 10 Din, za motorna kolesa 5 Din. V okvirju bengalične noči bo tudi nastop akrobatov na žici, ki bodo predvajali vrtolomne in senzacionalno-vrhuške točke.

□ Prevzem gostilne in kavarne. Kavarno in gostilno »Evropa« pri kolodvoru na Aleksandrovi cesti, je prevzel g. Ferdo Ogrič, ki bo vodil obe podjetji pod nazivom »Triglava«.

□ Oskrunjeni grobovi. Nečuvni dogodek, ki je silno razburil prebivalstvo, se je pripetil pri Sv. Antonu v Slov. goricah. Neznani divjaki so napravili na tamošnjem farnem pokopališču pravo razdejavanje. Podirli in polomili so več križev na grobovih, nekatere železne so izruvali kar s težkim kamenitim podstavkom vred, druge pa so polomili samo v zgornjem delu ter zlomljene dele razmetali po grobovih. Tudi vžam z rožami na grobnicah niso prizanesli in potepali so cele gredice cvetovih rož. Vsega skupaj je nad 30 grobov poškodovanih in oskrunjenih. Ljudstvo je razjeto in vneto želi, da bi prišli zlikovci v roke pravici.

□ Drava izročila žrtve. V dravskih valovih so opazili kopalci v Koroškem predmestju truplo utopljenca, ki ga je nosila reka. Zidarski pomočnik Franc Matjašič je zaplaval v strugo ter izvel utopljenca na obrežje. V njem so spoznali 27-letnega Feliksa Gisserja, sina obratovodje falske elektrarne, ki je minulo nedeljo utonil pri kopanju na Fali. O dogodku je bilo obveščeno vodstvo policije, ki je poslalo na lice mesta svojo komisijo. Takoj je bil obveščen tudi nesrečni oče pokojnega Feliksa, ki je odredil, da se truplo prepelje na Falo.

□ Kostanjarji, ki želijo v letu 1933-34 peči kostanj v območju mesta Maribora, se vabijo, da se javijo pri mestnem tržnem nadzorstvu od 28. avg. do 5. sept. 1933, med uradnimi urami. Zglašijo naj se samo oni kostanjarji, ki imajo tozadevno obrt in ki so že leta 1932 pekli kostanj. Ostalim pa, ki nimajo tozadevnega obrtnega lista, se v tekočem letu ne bo dovoljevalo peči kostanj. Na kasnejše prijave se ne bo oziralo.

□ Imajo ga. Maja meseca je sunil Joža F. v Slov. Bistrici v neki tovarni 12 m dolg in 18 cm širok gonilni jermen. Previdno je čuval plen in se šele sedaj podal v Maribor ga prodajat, misleč, da se je stvar pozabila. Ko pa je ponujal več tisoč dinarjev vredn jermen v neki starinarnici, ga je zgrabila trda roka, detektiva. Jožeta so zaprli, jermen pa dobi lastnik nazaj.

□ Ponarejeni kovanci po 2, 10 in tudi 20 Din so se pojavili v večjih množinah v prometu. Policija opozarja občinstvo, naj bo pri sprejemu kovancev previdno in naj prijavi takoj vsak slučaj oblasti.

Gornja Radgona

Srebrni jubilej je praznoval 9. t. m. g. župnik Martin Gabere. Že na predvečer se je zbrala pri podoknici velika množica ljudi in se udeležila čestiti, katere je v krasnih besedah izročil znani basist g. Zemljčič v imenu pevskega zbora in g. Štrakar v imenu tamburašev. Na glavni točni dan je daroval srebrno vs. mašo g. Gabere sam, navzoči so bili njegovi tovariši-jubilanti in še 24 drugih duhovnikov. Pridigoval je domačin g. profesor Peter Kovačič. Ljudstva je bilo toliko — kakor na največje praznike — dokaz, kako spoštuje svojega dušnega pastirja. Jubilantu kličemo: Če je bilo trnje za Teboj — naj bodo pred Tabo rože!

Klic brezposelnim učiteljicam

Tovarišice! Mlade smo, močne, zdrave in delazeljne, a vendar ne spadamo k tistim tisočem, ki imajo delo. Že od 1930. leta čakamo nekatere brezposelne na nastavev. In leto za letom raste naše število.

Brezposelnost nas razjeda in uničuje, kajti te brezupne razmere, to brezsmoteno žvotarjenje iz dneva v dan nam rodi nebroj težkih materijelnih in duševnih stisk.

Nepotrebna sem! Ta zavest nekoristnosti nam razjeda dušo in srce! Vsa dan na mričja o naši ponižujoči manjvrednosti, o našem sramotnem zapostavljanju in o našem krivičnem izrinjenju iz človeške družbe.

Kako dolgo bo še vse to trajalo? Kdaj bom vendar nastavljen? In čemu sploh živim? Tako in podobno se vprašujemo, tiho, vsaka zase. — Odgovoriti si ne znamo.

Brez vsake opore, brez vsake sigurnosti smo! Brezdelje, nesmotenost in strah pred neznanom bodočnostjo nam uničuje telo in dušo, nam ubija našo mladost, nam ugonablja naše zdravje, nam izpodreja naš idealizem, naš optimizem, naše vse!

Rešilne bilke pa ni in ni!

Tovarišice! In vendar je rešitev možna! — Končnega propada se lahko rešimo s samopomočjo, kajti ne gre, da bi še dalje živele vsaka zase, sredi svojih do skrajnosti obupnih razmer. Da bi še v bodoče ugonabliale svoje zdravje, svojo moč, svoj idealizem in optimizem.

Naša mladost, naše materijelne in duševne stiske nas kljub oddaljenosti, osamljenosti in raztresenosti družijo v veliko podtalno skupnost. In to skupnost dajmo oživitviti tudi na zunan!

Osnujmo si svoj »Krožek brezposelnih učiteljic, da obudimo naše intimno tovarištvo iz zašolskih let in da ga razširimo na vse one naše tovarišice, ki trpe z nami isto usodo in nas tako vse oklene vez ljubezni in pravega idealnega prijateljstva. In še, da vcepimo v nas zaupanje v našo moč, da prodremo v globino naše skupnosti in si ustvarimo trdno žensko in stanovsko miselnost. Da s vsemi sredstvi oživimo in povečamo naše aktivnost. Da z vztrajno samovzgojo dosežemo duhovno osamosvojitve, in še, da si z intenzivno samozabrazbo pridobimo večjo odpornost.

Tovarišice! Prihodnji teden naj bo teden brezposelnih deklet, teden brezposelnih učiteljic. Zato pozivamo vse, ki ste v Mariboru, odnosno vse, ki še pridete v teku Mariborskega tedna ali v času učiteljskega tečaja Pedagoške Centrale v Maribor, javite se osebno v naši krožkovni sobi, ki bo od 12.—19. t. m. odprta vsak dan od 2—4 popoldan. Vse one tovarišice, ki ne morete priti osebno, se oglasite pisмено. Sporočite nam s tovariško odkritostjo: kje ste, kako živite, s čim se bavite, ste li kje zaposlene, pod kakšnimi pogoji? Pišite nam, kar vas teži, pošiljate nam nasvetov in me vam bomo odgovorile. Poskusile bomo s pomočjo krožka posredovati tudi za zboljšanje vaše začasne zaposlitve.

Tovarišice! Pa ne samo nam, vsaka izmed Vas naj piše v teku tedna brezposelnih deklet vsaj eni svoji tovarišici (predvsem tisti, ki živi najbolj osamljena in oddaljena od nas), naj ji sporoči to in ono. Tako, da bo razvile med nami vsi novo življenje! Vložene so prošnje pri ministrstvu prometa za vozne olajšave za brezposelne intelektualce in pri prosvetnem ministrstvu za dovolitev hospitacij in praktičnih nastopov brezposelnih učiteljic in dipl. filozofom na vseh šolah po vsej državi. In tako se bomo tudi me od časa do časa sestajale, da se usno in podrobno pogovorimo o naših težavah in da najdemo možnosti in sredstev, da pridemo na svoja službena mesta, da postanemo res učiteljice našega naroda, za kar smo se pripravljale dolgi 15 let.

Tovarišice! Se to! Ne obupajte več! Za dežjem je sonce! Pridobite si samozaupanje in ostanite hrabre!

Ob tej priliki se obračamo tudi do vseh onih naših cenj. starejših tovarišic in tovarišev, ki jim je bila ob zaključku študija usoda milejša in so že na svojih službenih mestih! Prosimo Vas: Opustite sovražen in neprijazen nastop do nas, saj me se ne borimo proti Vam, temveč z Vami za zboljšanje položaja vsega učiteljstva. Prosimo Vas: Ne glejte nas od zgoraj navzdol — saj smo me vendar tudi ljudje in imamo tudi pravico do življenja in do dela, ki smo si ga izbrale, da bi z njim koristile domovini in posredno človeški družbi! Zato Vas prosimo: pomagajte nam pri delu, bodite nam vsaj moralna opora in pomoč v teh naših težkih in črnih dneh!

K zaključku apeliramo na ostale brezposelne kot tudi te uslužbene intelektualce (tudi na ljubljanske dipl. učiteljice): Organizirajte se v svojih strokovnih krožkih pod okriljem Zveze mladih intelektualcev! In nato ustanovimo svojo podzvezo intelektualnih delav, da se bomo tako rano ob rami podale skupno na delo za našo eksistenco, za našo uveljavitev na vseh življenjskih področjih, za svoje duševne vrednote in telesne dobrine, za si-gurneje in boljše bodočnost, za enakopravnost z močmi, za enakovrednost našega dela z njihovim.

Umske delavke! Nastopa čas, ki išče budnih in pripravljenih žen! Ne zamudite ga! Pridobiti si moramo jekleno voljo, samostojno miselnost in izkristaliziran značaj! In nato bomo potrkale, pa ne na vrata usmiljenja! Na vrata pravice bomo potrkale, da se nam bodo odprla na stežaj. Kajti žene smo tudi ljudje, me imamo tudi pravico do človeka dostojnega življenja.

Tudi me žene hočemo koristiti našemu narodu in hočemo biti ena izmed tistih kolektivnih sil, ki sodelujejo pri organizaciji življenja.

Zato pa tovarišice! Le s pogumnim bojem in veselim skupnim delom si bomo same zboljšale svoj obupen položaj!

Pripravljalni odbor
»Krožka brezposelnih učiteljic«
Zveze mladih intelektualcev, Maribor,
Sodna ulica 9, III. nadstropje.

Ljutomer

Premestitev. Ljutomerski kaplan g. Schöndorfer je premeščen za kaplana k Sv. Magdaleni v Maribor. Na njegovo mesto pride g. Daniel Halas, novomašnik iz Crensovec.

Pri mestni občini so nastale nekatere osebne spremembe. Članstva krajevnega šolskega odbora sta razrešena g. župnik Lovrec in g. Janko Dajak. Na njuni mestni prideta g. Kuharič in g. Šumak. G. župan Zmavec je resigniral na župansko mesto, ker se namerava preseliti v Maribor. Tudi g. Zacherl je podal pisмено odpoved na mesto občinskega svetvalca.

Vročina in sopara pritiskata na Murskem polju, da znaša temperatura v sobah 26—30 stopinj. Ljudje so lahko pospravili žitno snopje. Zrna letina je prav dobra. Vinogradnikom vročina ugaja. Mogoče bo pa kljub skromni kvantiteti dobra kvaliteta. Ljudje že povprašujejo za dežjem — da bo še ajde in repe.

Bolne, utrujene in zastrupljene kovine

Na splošno je malo znano, da morejo kovine oboleti, se utruditi in celo zastrupiti. In vendar je tako.

Poglejmo n. pr. orgelske piščali po starih cerkvah in cinaste umetnine po muzejih. Tam moremo na kovinah pogosto opaziti nekake bradavičaste mehurje iz katerih se usiplje siv prah; ti mehurji se polagoma razširijo po vsej kovini, ki slednjič vsa razpade v siv prah. Kositar teh predmetov je bil obolet za takojmenovano cinovo kugo. Znanstvene raziskave so ugotovile, da moremo kositrno kugo vseskozi primerjati z nalezljivo boleznijo; ko so zdravemu delu kovine vcepili prah okuženega dela, so se v 2 do 3 tednih tudi na njem pokazali značilni bulasti izrastki kositrne kuge.

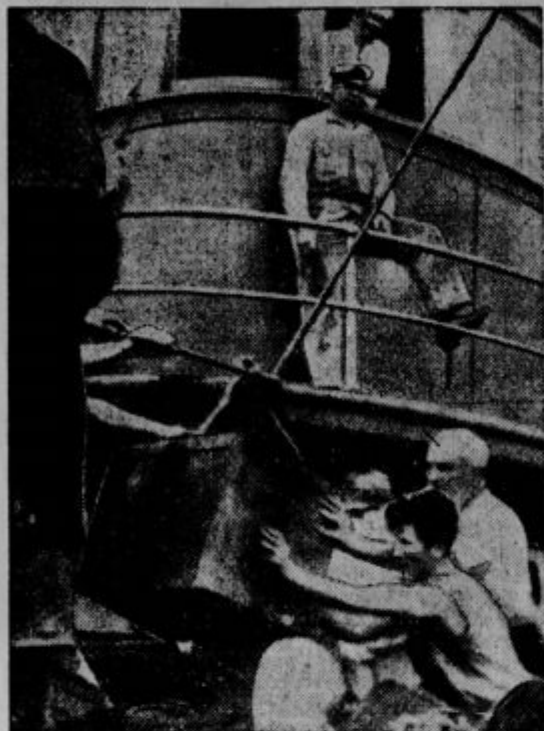
Kakor je pa podobnost s kugo na živih bitjih velika, temelji kovinska kuga vendarle na docela drugačnem dogajanju. Nekatere prvine nahajamo namreč v dvojli ali več med seboj različnih oblikah

(vzrok je različen položaj atomov). Za primer naj navedemo samo ogljik, ki se more uledeniti (kristalizirati), kakor sivočrn, kovinsko bleščeč grafit ali pa tudi kakor brezbarven, prozoren diamant. Tudi cin nastopa v različnih oblikah in sicer kakor kovina ali pa kakor siv nekovinski prah, v katerega se izpremeni po kugi. Vzrok kositrne kuge so dognali v tem, ker je bila kovina dalj časa izpostavljena nizkim temperaturam, kakor se to dogaja n. pr. po nezakurjenih cerkvah in muzejih. Tako, da bi mogli pri cinovi kugi govoriti celo o prehladu.

Tudi utrujenost kovin so v zadnjih letih veliko raziskavali, ne da bi bili mogli doslej odkriti temeljni vzrok tega čudnega pojava pri kovinah. Kaj naj si predstavljamo pod »utrujenostjo« kovin in kako se ta javlja?

Vsaako v tehnične namene določeno kovino metodno preizkusijo glede njene trdnosti. Tako ugotovijo njeno odpornost proti potegu, pritisku, zvijanju itd. in doženejo slednjič za prakso njeno maksimalno trdnost, ki se pa nikoli do skrajne meje ne izkoristi, da se doseže zadostna varnost v obratovanju. Pri vsem tem so zdaj zopet ugotovili, da se morejo pripetiti zlomi, katerih vzrok se mora pripisati utrujenosti. Kakor pri živih bitjih ob trajni uporabi sil nastopa utrujenost, mora upasti tudi delovna sposobnost kovin, če trajna uporaba v njihovem notranjem ustroju povzroči kakšne izpremembe. Naj bo posamezna uporaba še tako malenkostna, če se le ponavlja brez prestanka, utegne kovina vendarle iznenada odpovedati službo. Strokovnjaki domnevajo, da so znaki utrujenosti posledica izprememb v legi in pa v izginjanju posameznih kovinskih kristalčkov. Niso pa še dognali, zakaj nastopa ta učinek pač pri malenkostni, a zato številnokratni uporabi, ne pa pri znatno močnejši enkratni uporabi.

Če utrujenost škoduje mehaničnim lastnostim kovine, se pa dogaja zastrupitev na površini kovin. To dogajanje se javlja v tem, da preneha kataliza. Nekatere snovi imajo celo v najneznatnejših količinah čudno lastnost, da potek kemičnega procesa bliskovito pospešijo, ne da bi se pri tem same kakorkoli izpremenile. Te snovi imenujemo katalizatorje. Med najuspešnejše katalizatorje spadajo predvsem platina, osmij, paladij in nikel. Če je tak katalizator izpostavljen tudi le najmanjšim množinam določenih plinov (pruske kisline, ogljik, oksida, sulfida, vodika itd.), izgubi svojo katalitično učinkovitost. Ker vse te snovi, ki škodujejo katalizatorjem, učinkujejo tudi na vsa živa bitja kot hudi strupi, moremo po pravici govoriti o zastrupitvi katalizatorjev, torej kovin.

Mehiške kronske dragocenosti dvigajo iz morja: V bližini rta Virginija se je po dolgem trudu slednjič posrečilo, da so dvignili iz morja oklepno skrinjo, v kateri so se baje nahajale kronske dragocenosti cesarja Maksimilijana.

Zelena vrata, kjer naj se dvigne največja elektrarna v Evropi in postavi viseč most čez Donavo, ki bo skrajšal pot iz Beograda v Bukarešto za skoraj 100 km.

Australija trepeče

Londonski listi živahno razpravljajo o nastopu brisebaneskega katoliškega škofa (v Avstraliji), ki je na javnem zborovanju predložil, da naj se Nemcem odstopi Nova Gvineja, ki se nahaja po vojni pod avstralsko upravo. Nemci bi morali poslati na otok zadostno število vojakov, da bi obvarovali Avstralijo pred sovražnim napadom. Berlinski dnevniki so se takoj odzvali na ta predlog in izjavili, da »mednarodna naloga Nemčije ni v tem, da varuje britske kolonije. Nemčija zahteva nazaj svoje prekomorske dežele, ker ima pravico do njih, in se ne bo spuščala v kravje kupčije«. Ta dogodek je za peto celino izraz značilnega razburjenja zaradi japonskih uspehov. Avstralija, ki je Japoncem prepovedana, ima samo pičlih pet milijonov belega prebivalstva ob jugovzhodni, najbolj zdravi obali. Na jugu in zapadu so raztresena samo redka obmorska mesta z Melbourneom na čelu. Japonci so zahtevali skoraj neobljudeni avstralski sever že po vojni in Angležem obljubovali, da ga bodo spremenili v tropski vrt. Avstralski smatrajo, da je njih domovina za Japonce edino primerno kolonizacijsko ozemlje, in odtod izvira njih strah pred rumeno nevarnostjo. Po Japoncih podvržena Mandžuriji je samo vir jako potrebnih sirovin nafte, železa in lesa, pšenice, boba in ribe. Toda njeno podnebje je preostro za Japonce, ki so vajeni oceanske vlažne toplote ter umirajo na severu za jetiko. Avstralija je edina možnost za 65 milijonov, na prenatrpanem otočju stisnjeno japonsko prebivalstvo. Industrijski razvoj mu ne zagotavlja nobene bodočnosti. Japonska nima premočnikov, petrolejskih vrelcev in rudnikov. Slepokopje mora kupovati v inozemstvu ves bombaž, volno, premog, železo in stroje. Toda japonski izvoz izkorišča polovne razmere in hiti poplavlja mednarodni trg. Japonski strokovni delavec dobiva za 10—12 ur dela samo 2 jeni (33 Din). Nizki tečaj jene (15 namesto tedanjih 36 Din) je izredno ugoden za izvoz. Med tem ko stane znano nizozemsko Phillipsovo tovarno ena žarnica povprečno 30 ameriških centov, prodajajo Japonci isto žarnico za 267 centov. Zato je izvozila Japonska leta 1931 150 in 1932 že 270 milijonov žarnic. Japonska sukna so za 75% cenejša od nemških, angleških in češkoslovaških. Najcenejše kolo evropskega izvora stane

na Daljnem vzhodu 16 nizozemskih goldinarjev, a japonski dokaj boljši izdelek samo 7 goldinarjev. Blago z znamko »Made in Japan« je popolnoma izpodrinilo v Indiji, Afriki, Avstraliji in Oceaniji angleške, ameriške in nemške trdke, ki so več desetletij stregle svojim odjemalcem. Ogorčena kitajska vlada je po mandžurskem napadu pozvala ljudstvo, da bi odklanjalo japonsko blago. A ta poziv je ostal brez odmeva. Kitajsko ljudstvo ni v stanju kupovati nobenih izdelkov razen japonskih: vsi drugi so predragi radi padca tečaja srebra in srebrnega kitajskega dolarja. Zato se boji Anglija za svoje kolonije in predvsem za Avstralijo, ki je postala v gospodarskem oziru japonsko področje. Belo prebivalstvo pete celine se hudo boji, da bo njegova domovina z ognjem in mečem spremenjena v rumeno deželo.

Eksotična Visokost: princ Jusuf, sin maroškega sultana Sidi Mohameda, ki je prišel na obisk v Pariz. Mogočna Francija izkazuje mlajku vse mogoče časti in mu prireja najrazličnejše zabave.

Mussolini pomaga pri prvi žetvi na biv. Pontinskih močvirjih, ki jih je dal izsušiti. S tem je preskrbel dela in kruha tisočim Italijanov in olajšal preobljudenost italijanskega poluotoka.

Kaj pravi Shaw?

Sedemdesetletnega, vedno enako duhovitega pisatelja Bernarda Shawa je na počitnicah zasledil neki časnikar in ga z bliskovito naglico »intervjuval«. Kajti Shaw piše novo komedijo in je dal časnikarju samo pet minut časa. Rekel je: »Velika ljubimca Abelard in Heloisa, pa tudi Tristan in Isolda so strašno dolgočasni. Moja nova drama »Zavoženo« (»On the rocks«) sestoji iz prastarih časniških poročil. Sama politika. »Ameriški cesar« brez cesarja. Obravnava brezposelnost in vsa druga pozemeljska sporna vprašanja. Besedilo je že ugotovljeno, zdaj se pečam s tem, da režiserju povem, kdaj in kje morajo posamezne osebe sneti in obesiti klobuk in sesti. Nikako novo razodetje, nič drugega kakor komedija. Če bi še petsto ali tudi le štiristo let živel, bi si izbral drugo opravilo, ne pa spisovanje dram. Že pred leti sem

svetu vse povedal, kar sem mu imel povedati. — Če se mora človek vedno ponavljati, postane slednjič dolgočasno. Obrobne opazke ostanejo vedno ene ter iste: kajti svet dela vedno taiste napake. Prestar sem, da bi začel kaj čisto novega. — Če bi bilo po mojem, bi brezposelnim preskrbel delo s trideseturnim delovnim tednom. Dovolj dela je zanje. Posebno, če se odpovemo predsodku, da sme delati človek le tedaj, če s svojim delom v polni meri zadosti sebičnosti katerega podjetja. Telesno delo nikomur ne škoduje, večno se ne da pisati. Jaz moram od časa do časa podirati drevesa. Parlamentarizem je pomožno sredstvo, da se onemogoči vladanje. Ljudstvo to izprevideva, naveliča se te igre in slednjič se mu zgabi. Večina angleških ministrov je duševno nedostopnih, zato ne umejo naukov stoletja. Roosevelt bo doživel nov polom, ker predpisuje industrijam delavske plače, ne da bi dovolj vpošteval njihove življenjske pogoje.

Velika beraška svatba

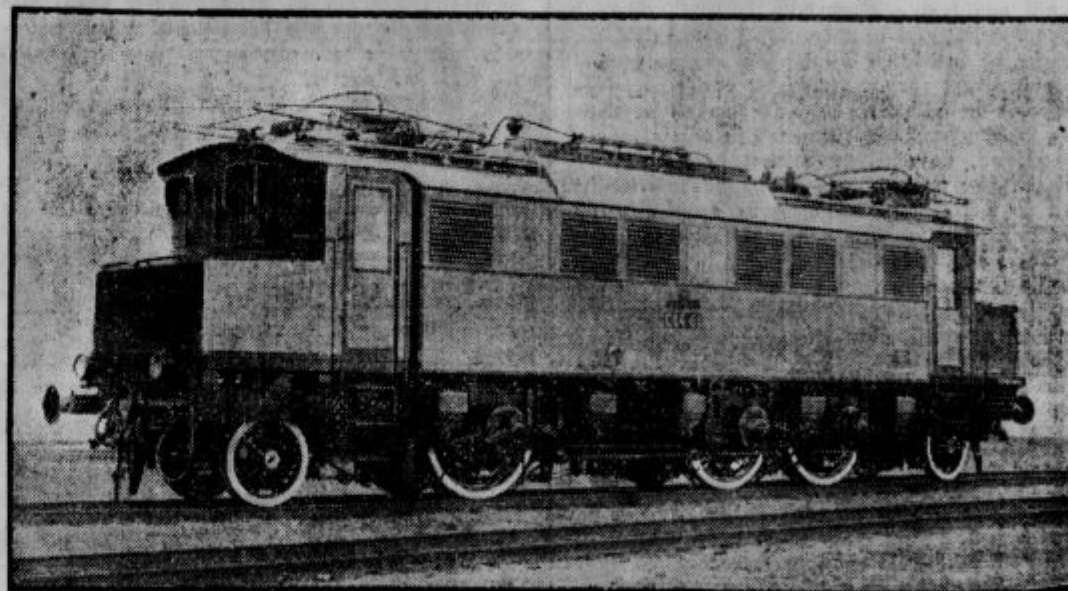
V nekem budimpeštanskem okraju se je duhovnik zelo trudil, da bi med berači odpravil koruzništvo in bi se sklenili pravi zakoni. V ta namen je zbiral najpotrebnejšo obleko in perilo, a se je do zadnjega bal, da ne bo mogel vseh 52 parov dostojno obleči, da bi mogli v cerkev. Zato je odredil skupno poroko kar v neki ogrevalnici. Na vprašanje: »Ali hočete...« so morali vsi ženini skupaj odgovoriti. In v zboru se je glasilo: »Daj! Tudi neveste so odgovorile z odločnim skupnim »Daj!«. Tako je bilo zakonito poročnih 52 parov — 104 berači. Duhovnik je v svojem nagovoru naglasil, da sreča prebije tudi brez palač... Starost novoporočencev je bila zelo različna: 23-letno dekle je vzelo 68-letnega moža, 26-letni fant 54-letno ženo. Neki 77-letni cigan je poročil svojo šesto ženo — vsekaror s prejšnjimi ni bil zakonito poročen. Večina nevest je privedlo ali prineslo s seboj otroke, ena celo sedem. Nekatere neveste so imele cvetje v rokah... Po končani civilni in cerkveni poroki so razdelili med novoporočence da-

rove; vsak par je dobil po dva kg mesa in po en kg masti in sladkorja. — Pač žalostna svatovščina, a vendar bolje tako kakor nikakor.

Ali ima ločenka pravico do poročnega prstana?

O tem vprašanju so v vseh instancah razsojali pariška sodišča. Neki mož je od ločene žene zahteval, naj mu vrne poročni prstan. Žena je to odklonila, nakar je mož tožil. Pravda je šla po vseh instancah, slednjič je vrhovno sodišče razsodilo, da ženi poročnega prstana ni treba vrniti. Kajti poročni prstan ni navadno darilo in ga more žena obdržati, čeprav je bila pri ločitvi spoznana za krivo.

»Zakaj pa svojega stanovanja ne zaklenete? Kako lahko bi vam tatovi odnesli pohištvo!« — »Meni?! Nak, večjem izvršilnemu sodišču.

Najhitrejša električna lokomotiva v Evropi, ki so jo pravkar preizkusili na nemških državnih železnicah. Vleče sedem velikih potniških voz z brzino 151,5 km na uro.

Italijanske križarke na obisku v francoskem Primorju: Rusilec »Antonio Priapello« v zalivu Villefrancha.

MLADI SLOVENE

Nagajivka

Solnce, solnce, samo solnce,
kamor truden se ozreš.
Ze sto košev ga preveč je —
pridi, pridi, zlati dež!
Usmili našega se strička,
ki je debel kakor sod
in mu s čela brez prestanka
v težkih kapljah lije pot.
»Saj se bom še skuhal,« stoka
in proseče zre v nebo,
če že zbirajo oblaki
se nad Zalostno goró.
Pa ni vetra, ni oblaka,
solnce žge, vse huje žge...
Striček naš je ves obupan;
ves dan v znoju koplje se.
Ampak deček mora priti! —
Takrat, hej, zarajal bo
striček naš, da se trebušček
mu kot žoga majal bo...

Zgodba brez konca in kraja

Turški sultan Mustafa Gazi je zelo rad poslušal zgodbe.
»Na svetu ni lepših stvari, kot so zgodbe,« je večkrat dejal svojim prijateljem.
Nekega dne mu je dejal vezir:
»Moj dobrotnik in gospodar! Obljubi tisoč cekinov onemu, ki ti bo znal povedati zgodbo brez konca in kraja.«
»Takšne zgodbe na svetu sploh ni,« ga je zavrnil sultan.
»Nič ne vemo,« je dejal vezir. »Na svetu je vse polno nemogočih stvari, torej je lahko tudi zgodba brez konca in kraja.«
In je sultan res obljubil tisoč cekinov onemu, ki bi mu znal povedati zgodbo brez konca in kraja.

Cez tri dni se je oglašil pri njem Hadži Bimba, človek, ki je imel kakor jastreb zakrivljen nos in kakor galeb bistré oči.

»Torej ti mi hočeš povedati zgodbo brez konca in kraja?« ga je vprašal sultan.

»Tako je,« je prikal Hadži Bimba.
»Le glej, da to v resnici storis, sicer dobiš od mene namesto tisoč cekinov — tisoč udarcev po podplatih!« mu je zagrozil sultan.

»Zadovoljen sem,« je odgovoril Hadži Bimba in se spet globoko priklonil.

»Začnil,« mu je velel sultan.

»V neki deželi je živel kralj,« je začel pripovedovati Hadži Bimba, »ki je imel toliko polja posejanega s pšenico, da je napolnil s njo mernik, deset kilometrov dolg, prav toliko širok in pet kilometrov visok.

Ta mernik je bil odgoraj pokrit z ogromnim pokrovom, v katerem ni bilo nobene odprtine razen majhne luknje, v katero človek niti pesti ne bi mogel vtikniti.

Nekoč je k temu merniku priletela gosta truma vrabcev. Toliko jih je bilo, da je solnce zatemnelo na nebu. Pokrili so ves mernik in...

»Že vidim,« ga je prekinil sultan, »da bo tudi ta zgodba končala tako, kakor vse zgodbe.«

»Potrpi, visoki moj pokrovitelj in gospodar, in poslušaj dalje! — Ni trajalo dolgo in vrabci so staknili ono luknjo v merniku in prvi vrabec je smuknil vanjo, vzel pšenično zrno iz mernika, zlezal spet na prsto in odletel. Za njim je smuknil v luknjo drugi vrabec, vzel pšenično zrno, zlezal na prsto in odletel. Potem je smuknil v luknjo tretji vrabec, vzel pšenično zrno in odletel...«

»Dovolj, dovolj,« ga je spet prekinil sultan.

»Saj si lahko brez tvojega pripovedovanja mislim, kako so požrešni vrabci drug za drugim lezli v mernik in vzeli vsak po eno pšenično zrno...«

Hadži Bimba je dejal:

»Že res, modri sultan, ampak dokler ne povem, kako je vsak vrabec zlezal v mernik, vzel iz merna zrno in odletel z njim na polje, ne morem zgodbe nadaljevati.«

In je nadaljeval:

»Za tretjim vrabcem je smuknil skozi luknjo v mernik četrti vrabec, vzel pšenično zrno in odletel...«

Tako je pripovedoval Hadži Bimba in prekinil svoje pripovedovanje samo takrat, kadar so ga poklicali k jedi.

Minili so dnevi, tedni in meseci — a Hadži Bimba je še vedno pripovedoval.

Veliki vezir, ki je moral to zgodbo s sultanom vred poslušati, je čez leto dni zblaznel, Hadži Bimba pa je še vedno govoril, govoril...

Cez dve leti ga je vprašal sultan:

»Povej, ali je še mnogo teh vrabcev?«

»Še nekaj milijonov jih je, ki čakajo pred mernikom, da pridejo na vrsto,« mu je pojasnil Hadži Bimba.

»In koliko je še pšeničnih zrn v merniku?« je spet vprašal sultan.

»Sedemnajst milijard, trinajst milijonov in sedemsto tisoč,« je odgovoril Hadži Bimba.

Ko je sultan to slišal, je rekel:

»Tu imaš tisoč cekinov. Prekini svojo zgodbo brez konca in kraja in se poberi, odkoder si prišel!«

Vojna med kraljičkom in medvedom

Nekoč sta se medved in volk sprehajala po gozdu.

Sredi gozda je medved nenadoma prisluhnul navzgor in vprašal volka:

»Kdo pa tako poje na drevesu?«

»Kralj vseh ptic — kraljiček,« je odgovoril volk.

»Globoko se mu morava prikloniti,«

»Kje pa ima kraljevska palača, če je kralj vseh ptic?« je prezirljivo zamomljal medved.

»Povedi me tja!«

»Ne gre tako hitro, kakor si ti misliš,« ga je zavrnil volk. »Počakati morava, da pride še nje-

gova ženka — kraljica.«

In je kmalu nato res priletela kraljica s tolim črvicem v kljunu in začela skupaj z možičkom-kraljičkom pitati mladice.

Medved je hotel planiti tja, volk pa ga je zadržal in posvaril:

»Nikar ne bodi tako predrzen!«

Šele tedaj, ko sta kraljiček in kraljica znova odletela gladnim mladim hranam iskat, je volk svetloval medvedu, naj se približa kraljičkovemu domu v votlem drevesu. Debelo je nekaj časa bučljil vanj in zmajal z glavo, potem pa je zarenčal, da so mladice od strahu zatrepetale:

»To naj bo kraljevska palača, hoho! Beračija je to, ne pa palača!«

Mladici so užaljeno dvignili kljune in zavriščali:

»Te žalitive ti nikoli ne odpustimo! Le čakaj, ko se vrne očka in mama domov, onadva ti že pokažeta!«

Medved se je zbal hude grožnje. Potegnil je glavo iz votline in odlomastil z volkom nazaj v svoj brlog.

Ko sta se očka kraljiček in mama kraljica vrnila in so jima mladi kraljički povedali, kako grdo jih je medved razžalil, sta se silno razjezila. Nemudoma sta odletela pred medvedov brlog in zakričala:

»Za prokruto žalitev ti kazen ne uide! Vojno ti napoveva!«

In je medved videl, da nikakor ne gre drugače in se je začel pripravljati na vojno. Sklical je vse štirinožne živali: jelena, srno, zajca, volka, lisico in še mnoge druge.

Kraljiček pa je sklical vse, kar leta po zraku, ne samo ptice, marveč tudi muhe, čmrle, ose, čebele in sršene.

In je napočil čas, ko bi sovražnika morala zdrveti drug na drugega. Kraljiček je poslal svoje vohune v sovražnikovo taborišče. Najbolj zvita med njimi je bila drobna muha. Sedla je na list košatega drevesa, pod katerim je imel medved zbrano svojo vojsko, in prisluškovala.

In je slišala medveda, ki je dejal lisici:

»Najbolj prekanjena si med nami, bodi naš vojskovodja!«

Lisica je bila zadovoljna in je rekla:

»Dobro, pa bom! Ampak zmeniti se moramo, kako bi ukanili nasprotnika. Poslušajte! Dajala vam bom skrivna znamenja, ki se jih morate dobro zapomniti. — Kadar bom držala rep kvisku, naj vam bo to znak, da zmagujemo, kadar ga bom pa pobesila, pustite vse skupaj pri miru in zbežite.«

Muška na drevesu si je zapomnila besede te le lisice in hitro odletela h kraljičku in mu povedala vse.

In sta obe sovražni vojski kmalu nato trčeli druga v drugo. Začelo se je krvavo morilno klanije. Sredi najlutejšega boja, ko je medvedova truma že začela zmagovati, se je kraljiček spomnil, kaj je muha izvohunila in brž je ukazal osam, naj se zaženejo v lisico in jo pošteno opičajo okoli repa. Ose so ukaz hkrati in z veliko vnamo dovršile. Lisica se je nekaj časa še premagovala in mirno držala rep pokoncu. Ko pa so postajali piki čedalje hujsi, je začela nemirno opletati z repom in je s tem čisto zbegala svoje hrabre vojskače in vojščakinje. Mislili so, da se zмага nagiblje na nasprotno stran in ko lisica silnih bolečin ni mogla več vzdržati in je stisnila rep pod nogo ter zbežala, je zbežala za njo tudi vsa njena vojska.

Kraljičkova armada je ubežnike še nekaj časa zasledovala in grozeče kričala nad njimi, potem se je obrnila in se med zmagoslavim petjem vrnila v svoje kraljestvo.

Medved si je ta svoj poraz tako zapomnil, da ni poslej nikoli več žalil nobenega ptiča in mu kaj žalega storil.

Naša muca

Na hišnem pragu muca spi, na glavi vrabec ji čepi, košati repek drobna piška ji kljuje, a za brke miška jo vleče — muca dalje sanja, zaman budijo jo iz spanja...

Ej, stara je že muca naša.

Oko ji trudno že ugaša, na obe ušesi je že gluha, in komaj, komaj se zaduha kaj dobrega za pod zobe, pa škrbasta je tudi že...

Ne ljubi več se ji skakljati in z našim Janezkom igrati; kot starka sključena vse dni na solncu leno dremleje, spi. Zato zdaj vsak jo lahko žali in z njo se grdo, kruto šali.

Vrabec in miška

Zraven brzojavnega droga sta se pomenkovala vrabec in miška.

Miška je dejala: »Srečen si. Na lahkih perutih se lahko dvigneš v zrak, kadar in kamor hočeš. V hipu si lahko na vrhu cerkvenega stolpa in imaš odondod prekrasen razgled na vse strani sveta. Jaz pa moram vedno tičati na zemlji in vidim komaj dobrih pet pedt sveta pred seboj... Oj, kako bi bila srečna, če bi znala tudi jaz leteti!«

»Saj si kljub temu srečnejša od mene,« ji je odgovoril vrabec.

»Kako to?« se je začudila miška.

»Ponoči se lahko neopaženo prikradeš v tuje šrambe in se do sitega naješ. Jaz moram pa iskati hrano vsepovsod in kamor priletim, me preganjajo.«

»Kaj mi vse to koristi, ko ne znam letati po zraku!« je vzdihnila miška.

V tem hipu je odnekod prišel človek.

Miška je smuknila v najbližje skrivališče, vrabec pa je zletel na brzojavno žico.

Človek je pobral kamen in ga vrgel v vrabca. Kamen je zadel in vrabec se je mrtev zgrudil z žice na tla.

Miška je to videla in vzklisknila:

»Hvala Bogu, da nisem vrabec!«

Neprevidna cebra

Cebra se je šla sprehajati po prostrani afriški planjavi. Zidane volje je skakljala križem kražem naokoli in uživala zlato prostost v lesketajočem se solncu.

Nenadoma je obstala in začela pozorno ogledovati okolico, če stoji v bližini kakšno drevo. V hrbet ji je namreč zasadila krvoločno želo sitna muha in cebra bi se rada malo počehljala... Zagledala je gumijevo drevo in zdirla k njemu.

Da bi pregnala nadležno živalco in si utešila pekočo srbečico, se je začela s hrptom močno drogniti ob gumijevo drevo. Ko pa je potem okrenila glavo in se ozrla na svojo z lepimi črnimi progami pokrito kožo, je na svojo grozo videla —

Halo, otroci!

Uganite, kaj je cebra v tem hipu videla ter sestavite besedilo za četrto sliko.

Ena od poslanih rešitev bo nagrajena z lepo knjigo, drugi posrečeni sestavki pa bodo objavljeni v prihodnjem »Mladem Slovenceu«.

Rešitve pošljite najkasneje do četrtega, 17. avgusta na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenca« v Ljubljani.

STRIČKOV KOTIČEK

533. Dragi striček! — Že celo leto študiram, kako bi sestavila pismo nate. Večkrat sem že poskušala, pa se mi nikoli ni posrečilo napisati cellega pisma. Vsako Tebi namenjeno pismo mi je sestra Darinka okrasila s svojimi ččkami, da je moralo z jokom romati v koš. Vidiš, koliko solz sem že prelila zaradi Tebe! Vsaj zato me sprejmi v svoj kotiček. Kajne, da me boš, ljubi striček?

S Tvojimi uganikami imam zelo mnogo dela. Zadnjič bi bila kmalu zaradi teh uganik litanije zamudila in prav malo je manjkalo, da nisem bila hudo kaznovana.

Lepo Te pozdravlja Dragica Kulovec, učenka III. razr. v Radvoljici.

Draga Dragica! — Leto dni v potu svojega obraza študirati, kaj bi Kotičkovemu stričku pisala, niso mačkine solze. Do dna svojega sivolasega srca sem ganjen sprilo tolikšne pozornosti, ki mi jo izkazuješ. Tvoje enoletno naporno in temeljito študiranje pa je nazadnje, kakor vidiš, vendarle obrodilo sad — moj odgovor v kotičku — in srečen bom, če se Ti ta sad ne bo zdel trpek in kisel, nego sočen in sladak kakor bosanska smokva.

Sicer pa se mi močno čudno zdi, zakaj vseh onih pisem, ki jih omenjaš in ki jih je sestra Darinka s prelepimi svojimi ččkami okrasila, nisi odposlala. Temveč je bilo moje veselje nad njimi, kajti sem prepričan, da je Darinka vse svoje znanje položila v one okrasne in bi imel jaz pri gledanju teh okrasov naravnost nepopisen umetniški užitek. Neprecenljiva škoda zares, da so ta pisma z jokom romala v koš, namesto da bi s smehom in židano voljo priromala k meni!

Litanije pa uganikam na ljubo le nikar ne zamujaj, drugače bo še kdo na moj račun bridko sodbó izrekel, da Te jaz k malomarnosti zavajam. Uganika je uganika, če je rešil ali ne rešil — svet se zaradi tega ne bo podrl. Če pa takale mlada deklica že na vse zgodaj začne zanemarjati in pozabljati svoje verske dolžnosti, jih pozneje lahko čisto zanemari in pozabi. Ni lepšega zame na tem svetu ni kakor pobožen otrok, ki se zaupno pogovarja s svojim Bogom pred oltarjem. Torej le ostani dobra in pobožna deklica, kakor si in še za mojo srečo kakšen očenašek zmoli, kadar boš spet v cerkev šla! Kotičkov striček.

534. Dragi Kotičkov striček! — Prosim Te, sprejmi me v svoj kotiček, da bova potem še večja prijatelja. Hodim že v VI. razred šole v Zireh. Z gospodom učiteljem smo se zmenili, da napravimo zbirko metuljev in žuželk. Začeli smo loviti metulje in smo jih že precej nalovili. Pri lovu na metulje rabimo vejo z listi ali mrežasto vrečico na dolgi palici. Lovimo predvsem sadne škodljivce, ki delajo škodo na vrtu. V šolo moramo prinašati še žive metulje, da jih lepše razpneemo. Razpenjamo jih na tanke desčice, katere naredimo sami. Žuželke pa damo v čist spirit, jih pustimo nekaj časa v njem, potem jih denemo v skatlo in počakamo, da so čisto mrtvi. Nato jih nabodemo na desko in jim zravnomo noge tako, da izgledajo, kakor bi hodili. Zdamo bomo iz lesa napravili še skatlo, ki bo imela steklen pokrov, da se bodo

metulji in žuželke videle skozenj. Ko bo ta zbirka urejena, jo razstavimo v Ljubljani. Takrat si jo pridi ogledat, da boš videl, kaj znamo žirovski otroci!

Lepo Te pozdravlja Robert Istenič, učenec VI. razr. v Zireh na Gorenjskem.

Dragi Robert! — Tako živo in strokovnjsko si mi opisal, kako lovite in zbirate metulje ter drugo golazen, da sem se še sam navdušil za ta koristni in prelepi sport. Oborožil sem se od nog do glave z vsemi potrebnimi pripomočki in jo hrabro mahnil v mestni log na lov. In sem tam lovil ves božji dan in nalovil vsakojake golazni na pretek — komarjev, muh, os, čmrcljev in celo enega sršena — samo metulja nobenega. In je prav malo manjkalo, da nisem nazadnje ujel še neko prav čudno in ogromno »žuželko«, — s takšno vnamo sem lovil. To je bilo takole: ko sem sredi mestnega loga stal in oprezoval okoli sebe, sem nenadoma zaslišal za seboj sumljiv šum. V svetlem upanju sem si dejal: »Aha, to bo pa gotovo kakšen prav velik in redek metulj! In sem se bliskovito okrenil, junáško zamahnil s palico — in že je v mreži tičala glava ljutega gosпода čuvaja z bridko puško na rami... Prepozno sem spoznal svojo zmoto; nobeno opravilo mi ni pomagalo več. V imenu postave z menoj!« je ujetnik mogočno zagrmel in me pogledal skozi mrežo tako strogo in ostro, da so mi noge kar same skočile pokoncu in sem se spustil v divji beg... Tako, vidiš se je klavirno končal moj prvi lov na metulje in še danes nisem dobil mreže nazaj. Mi izključeno, da jo ima ljuti gospod čuvaj še zdaj poveznjeno čez obraz in je nikakor ne more spraviti doli. Smili se mi uboga žrtve moje lovske nerodnosti, ampak zakaj se pa navedla tako neprevidno, da ga človek zamenja — z žuželko!

Kadar boste ono zbirko dokončali in jo razstavili, mi sporoči, da si jo pridem ogledat! Lepo pozdravljen! — Kotičkov striček.

535. Dragi striček! — Vsako nedeljo čitam v »Mladem Slovenceu« pisemca, ki Ti jih iz vseh krajev pišejo otroci. Iz Prekmurja doslej še nobenega nisem videla v kotičku. Vprašala sem našo gospodično učiteljico, če mi ne smemo pisati Kotičkovemu stričku. Ko sem dobila dovoljenje, sem še isto popoldne sedla za mizo in Ti pisala, da ne boš mislila, da v Prekmurju sploh ne poznamo »Slovenca«.

Za danes Ti povem samo to, da snega ni več in da imamo dosti blata. Če imaš tudi Ti take dilce, kot jih ima naša gospodična, se prideš lahko z njo smučat po blatu. Lendava je zdaj zelo narastla in se lahko tudi okoplješ v njej, če Ti ni preveč mraz. Vsekakor bi se spodobilo, da si prideš ogledat našo lepo deželico, saj gotovo niti pojma nimaš o njej. V našem razredu je 70 otrok; vsi Te poznajo in bi Te radi videli.

Prav lepo Te pozdravlja Veronika Mekš, učenka III. razr., pri Sv. Juriju v Prekmurju.

Draga Veronika! — Kar živo jih vidim pred seboj, svoje kotičkarje, kako na stečaj odpirajo usta in oči ob presenetljivi Tvoji ugotovitvi, da snega v Prekmurju ni več. »Hoho,« se bodo škododeljno zarežali, ko jih bo prva osuplost minila. »hoho,« tole punčko Veroniko pa najbrž luna trka, ko zdaj, sredi poletja in najhujše vročine, o snegu govori! In bi bilo nazadnje to res smešno in bi se nad Tvojim pismom še jaz, vedno resni Kotičkov striček, urnebesno zagrohotal, če ne bi vedel — Tebi na čast in v zadoščanje bodi povedano —, da si mi to pismo poslala že v zgodnji pomladi, ko je marsikje še res ležal sneg. Šlek, šlek, šlek! zdaj lahko vsem skupaj nagajivo stržš »korenček in se jim smejiš v brke, kajti so osramočeni oni, ne Ti. Naj jim bo ta kruta blamaža v dragocen nauk, da naglica nikoli in nikjer ni prida in da se je treba o vsaki stvari prej do dobra prepričati, preden človek izreče slabo sodbó o njej. Šlek, šlek, šlek! jim s Teboj vred stržem korenček tudi jaz, ki sem jih pošteno potegnil za nos...

Da bi se vaša gospodična učiteljica smučala po blatu, kadar snega zmanjka, mi pa nikakor ne gre v glavo in se mi vse tako zdi, da se Ti je to samo sanjalo. Če se pa gospodična v resnici zna smučati tudi po blatu, jo občudujem in zavidam za to redko umetnost. Kajti znamo drugi ljudje po blatu samo čofotati, to čofotanje pa res ni, da bi ga človek mogel imenovati sport in užitek in zabavo in ne vem kaj še vse.

Kar se pa tiče iskrene želje vseh sedemdesetih v vašem razredu, da bi me radi videli, Vam pa nikakor ne morem ustreči in priti tja. Sem te dni tako gromozansko obložen z delom, da se ne vidim iz njega. Kakšno je to delo, boš vprašala. Noč in dan si moram z rutico brisati znoj z obraza in vzdihovati: »Hu, ta vročina, ta strašna vročina! Še snekel se bom, pretužna mi majka...«

Bodite mi lepo pozdravljeni vsi skupaj, najboljši pa Ti! — Kotičkov striček.

536. Dragi Kotičkov striček! — Sporočam Ti, da sem v bolnišnici na nesrečnem oddelku št. 6, ki je tako zamrežen, da še miška ne more blizu. Zelo bi mi bilo dolgačas, ko bi ista nesreča ne doletela tudi mojega brata in sestrico. Kljub temu pa, da smo v bolnišnici, smo korajžni in včasih tudi malo nagajivi. Dobro se imamo, pa vendar mi je hudo, ker moram najlepši mesec maj potivati na bolniški postelji. Težko čakam dneva, ko nam bo gospod primarij dovolil, da smemo na vrt.

Lepo Te pozdravlja Marija Drobnič, učenka IV. razreda v Ljubljani.

Draga Marija! — Rad bi Te prišel malo obiskat, ampak če je oni nesrečni oddelček res tako gosto zamrežen, da niti miška ne more blizu, kako naj smuknem skozi mrežo jaz, ki me je za tisoč mišk! Škoda, da se ne morem spremeniti v muho! Kot muha bi se morda le kako prikradel v notranjščino in bi Ti potem ves dan brenčal okoli ušes in Ti delal kratek čas. Kadar bi pa bila le preveč nagajiva, bi Ti sedel na nos in Te pičil, da bi si zapomnila, kdaj sem bil pri Tebi gost. Morda se mi v kratkem posreči dobiti palico čaralko — in takrat se spremenim v muho in pridem! Bodí torej previdna te dni, če Ti kakšna muha sede na nos! Nikar je ne ubij prej, dokler se ne prepričaš, če nisem ta muha morda — jaz...

Sicer so pa od dneva, ko si mi to pismo pisala, pretekli že štirje dolgi meseci in si medtem z bratcem in sestrico morda že zdavnaj zdrava in vesela zapustila nesrečni oddelček. Potemtakem odpadejo vse moje skrbi, kako bi Te obiskal in lahko z mirnim srcem zaključim svoj odgovor in Te pozdravljam na vso moč lepo. — Kotičkov striček.

KDOR ZNA, PA ZNA

Neki kmet je peljal voz seno. Sredi ceste se mu je voz nenadoma prevrnil.

»Pomagajte, pod vozom je moj sin!« je začel kričati kmet.

Ljudje so prihiteli od vseh strani in pomagali možu dvigniti voz in znova naložiti nanj seno. Ko je bilo vse v redu, je nekdo vprašal kmeta:

»Kje pa je sin?«

»Doma,« mu je odvrnil kmet.

»Čemu si potem klical, da je pod vozom?«

»Ker bi mi sicer nihče ne hotel pomagati!« se je odrezal zviti kmet.

„SLOVENEČ“ SVETOVALEC

Naš domači zdravnik

M. M. V. Božjasten otrok, ki ima po večkrat na dan napade in radi duševne zaostalosti ne zna govoriti, ne spada niti v pomožno šolo. Bogve kaj ne morete pričakovati, vendar poskusite, če že niste tega napravili, da ga spravite v življenjski ali otroški oddelki kakšne večje bolnišnice ali na kliniko za takšne bolezni. Časih, a ne navadno, se da po temeljitih pregledu in ugotovitvi možganske okvare doseči kakšen uspeh z zdravljenjem (izvlečki krvnih žlez), časih z izpuščanjem preoblate možganske tekočine, v novem času hvalijo tudi rentgensko obsevanje. Če ne bo uspeha, vas vsaj vest ne bo pekla, da ste kaj opustili iz nemarnosti, kar bi morda utegnili koristiti otroku.

J. S. K. Za utrjevanje je letošnje čas! Za začetek se rabi prestana voda, ki stoji nekaj časa v kuhinji ali sobi, kdor je zelo boječ, si jo sme ogreti na soncu. Umivanje ali obiljavne bodi izjem, vpliva pomirjevalno. Strašljivca naj lega spat zgodaj, da je v trdnem spanju in prespi tisto uro strahov, zato pa naj vstaja zgodaj! Če bi pa navzlic vsem tem in drugim pametnim ukrenitvam vaš nepokojski še kalil nočni mir sebi in vam, posvetujte se z zdravnikom svojega zaupanja, če ni v zdravem občutku kaj drugega napak.

Isti. Nočna strahljivost je pri zdravih otrocih ali mladostnikih pojav, ki preide sam. Večerja bodi zgodnja, lahka in pičla; po večerji naj ne bo resnega učenja, ne razburljivega branja, spalnica in postelja bodita brez razkošja. Večerno umivanje ali pršenje telesa, ki naj se izvrši boljše pred večerjo kakor tik pred spanjem, vpliva pomirjevalno. Strašljivca naj lega spat zgodaj, da je v trdnem spanju in prespi tisto uro strahov, zato pa naj vstaja zgodaj! Če bi pa navzlic vsem tem in drugim pametnim ukrenitvam vaš nepokojski še kalil nočni mir sebi in vam, posvetujte se z zdravnikom svojega zaupanja, če ni v zdravem občutku kaj drugega napak.

M. P. Lj. Notranja golša? To bi bila tista zleza ščitnice, ki se prekomerno razvija in raste navzdol v oprsje in pritiska na sapnik, požiralnik ali drugo drobovje. Pri vas je menda samo zastarelo vnetje golta in grla. Na daljo se vendar ne da se vse spoznati z zdraviti. Ko ste brez sredstev čez dejansko zdravniško pomoč, pojdite v ambulatorijo za boleznj v golto in grlu, ki posluje v splošni bolnišnici brezplačno, tam dobišite nasvet in pomoč!

A. V. R. Ponočni izlivi so kajpada nadležni, če so pogostni, in slabe. Ne število (2—3 krat na mesec ali enkrat na teden je povprečje), ampak počutenje po tem dogodku je odločilno, ali kaže, da se naravno samopodpiralo kako uredi na močnejše zapiranje. Ureditev prehrane in iztrebljanja, trdo in hladno ležanje, ležanje na strani, mrzli polvi na ledje, obilno gibanje podnevi so zadeve, ki jih treba vpoštevati. Vam priporočam vsaj tritedensko zdravljenje v kakšnem vodnem zdravilišču, če zavoljo splošne slabotnosti, še bolj pa duševne vežbanje, oz. mrtvi-

čenje v tej smeri, da brez vsakršnega občutja, torej zares hladnokrvno sprejmete in prenesete morebitno neugodje po kakšnem dogodku, s tem odzimate strupeno želo vsej zadevi, ki postane nevažna ali brezpomembna, kar je ali naj bi bila, in s tem tudi — redkejša. Vam kot razumniku sem menda s tem dovolj razložil, kje tiči boleznost in da morete sam razdreti zadržani krog, ki vas dela bolnega. Če se postavite na dosledno stališče »piši me v uho«, razblini se bolno — zmotni krog (circulus vitiosus) v nič! Poskusite in poročajte, ko bodo v vaših krajih krščevali vino.

Isti. Hladilna naprava, v našem slovu ima doneče ime psihrofor-hladilnik, utegne samo v rokah izvežbanega strokovnjaka koristiti, sicer je vdevanje precej tvegavo, zato vam samop uporabo odločno odsvetujem.

A. T. Lj. Zastarelo zasliženje v grlu in ostanke uspešnega vnetja odpravite najboljšje v morskem ozračju. Če morete, pojdite vsaj za tri tedne tja dol, ko se vročina sprelomila. Zdravnik vam je bržkone povedal, če je spiranje v nosu potrebno, kjer je morda glavni vzrok obeh boleznj. Vživanje vročega mleka s kakšno rudninsko ali apnenno vodo ne more škoditi.

Isti. O skrivljeni hrbtenici je bilo nedavno pisano na tem mestu; velja tudi za vas!

Isti. Upadanje, boljše se reče mršavljenje, da vas vznemirja? Z rokami ne delate, tudi sicer se ne gibljete skoraj da nič, ko se drugi v takem mirovanju rede? Zares, telesno zdravi in duševno mirni ljudje se ob navadni hrani in nezadostnem gibanju zamaščujejo, kar je bolj zuba ko pridobitev za zdravje. Deloven človek si z delom jači mišice in s tem pridobiva na obsežnosti in življenjski moči. Pri vas očitno ni nekaj v redu, telesno ali duševno, kar se da ugotoviti samo ob osebnem pregledu, gotovo pa ni v redu, da se mlad človek učenega poklica ogiblje telesnemu delu; kar ne dela, propada! Neverjetna je v dobi športnega razmaha tako zastarela miselnost pri mladim inteligentni!

A. M. L. Dojenček vam ne uspeva? Menda res ne, če ima pri 4 mesecih komaj 4 in pol kg, ko znaša povprečna teža zdravega otročka v tej dobi 2 kg več. Do 1. meseca je bil na prsih, zdaj pa dobiva kozje mleko, napol zredeno z rižovo vodo. Vprašujete, če ni morda ta umetna hrana vzrok neuspevanju? Ne vem, kar otroka ne vidim. Prav pogostoma otrok ne uspeva, ker ima kakšno hujšo bolezen, ki se ne da vselej lahko opaziti, n. pr. vnetje v ušesu, vnetje v ledvičnem mehu, vnetje trebušnih ali prsnih bezgavk itd. Zdravnik naj otroka pregleda, če ni treba kaj zdraviti. Če je otrok bolj zaprt, rabišite mesto rižove vode jemenovo ali osveno. Napravite že jutraj vso hrano in sicer dve tretjini svežega mleka, eno tretjino redčila in 10 koščkov sladkorja, otrok naj dobiva 5 krat na dan (na 4 ure) svoj obrok, ki znaša eno petino litra ali 2 decilitra. Vmes sme dobiti otrok časih, če je žejen, prekuhan, z mlečnim sladkorjem oslajene mlečne vode.

Druge prosim potrpljenja.

Kmetijski nasveti

Kmetovalčeva opravila v prihodnjih 14 dneh.

Poljedelstvo. Vročina pasjih dni je tu in pospešuje zoričevje ovas in prosa. Nevarnost pa je, da etisne tudi krompir in ovira drugi sadeži pri razvoju. Ajda in repa ste večinoma posejani, toda potrebujeta vlage za rasto. Če nismo utegnili preorati kako njivo strnišča, storimo to takoj, kajti to je nujno potrebno, da se zemlja ne kvari. Če imamo na razpolago prostora, posejemo še enkrat koruzo za krmo, ki nam bo dobro prišla jeseni, če nam zmanjka druge zelene krme. Skrbeti tudi moramo že sedaj za zeleno krmo za prihodnjo pomlad. Zasejmo njivo z ozimno graščico pomešano z ržjo, da se ta zmes do zime dovolj okrepi. Spomlad di bo zgodaj pognala in nam dala prvo zeleno in zelo tečno krmo, posebno prikladno za krave. Maršičke bo potrebno okopavanje, plevel in osipavanje. Plevel do zadnjega škoduje. Rahla zemlja varuje rastline pred suho. Vremenski preroki obetajo september in oktober suhi. Zato naj so vse njive prerabljanje in proste plevela.

Travnistvo. Letošnje vlažno vreme je zgodaj pognalo travo, da bo kmalu košnja otave tu. Skrbeti moramo, da jo suho spravimo. Če bo otava zgodaj pokosena, smemo upati še na otavič, ali vsaj na dobro jesensko pašo. Če nam preostane kaj časa, očistimo ob suhem vremenu jarke za osuševanje močvirnih travnikov. Kjer pa imamo možnost namakanja suhih travnikov, tam pustimo sedaj vodo, da se zemlja napije in da trave krepko poženejo za poznejšo tretjo košnjo sena.

Živinoreja. Krmi govejvo živino in prašiče še nadalje z zeleno krmo, da prihranijo seno in drugo pridelano krmo za zimsko krmljenje. Med zeleno koruzo, ki ima premalo beljakovin, mešaj deteljo, da bo bolj tečna. Živali, ki so morale ostati čez poletje radi pomanjkanja pašnikov v hlevu, začni pasto po travnikih in kosnicah, da pridejo glede pašni vsaj deloma na svoj račun. To privoči zlasti mladi govejvi živini, teletom in junicam, dalje brejim in mlečnim živalim, katerim vsem je poleg pašne potrebno gibanje v svežem zraku. Le vprežno živino krmi s suho krmo, kadar težko dela. Uporabljaj za krmljenje le že poklipo seno, da se izognes morebitnim boleznim na prebavilih. Bodi previden pri napajanju vdoče vprežne živine. Najprej naj se po težkem delu dobro shladi, potem jo šele sme napojiti. Prašiče pasi po deteljišču, prej ko ga preorješ. Dokler traja vročina, skrbj za hlad v hlevu in preganjanje nadležnih mršes. Hleve, avinjake, kurnike pobeli še ob lepem toplom vremenu. Razkušaj z apnenim beležem razum hlevskih sten tudi hlevska tla, ležišča, staje, jasi, korita, tudi posodo, ki jo rabiš za krmljenje živine. Se vedno je tu nevarnost za rdečico. Zato cepi takoj vse prašiče proti rdečici, ako tega nisi še storil do sedaj. — Perutnina se začnjenja misati. Krmi jo dobro. Vlagaj jajca. Odstrani stare kokoši in slabe jeterice. Za plemenko ali sploh nadaljnjo rejo neuporabno perutnino pitaj in odprodaj.

Cebele morajo biti pripravljene za ajkovo pa-

šo, ki je pri nas najvažnejša, ker nabere na ajdi zimsko zalogo in — če je po sreči — še kaj več. Če se ajda ne obnese, je treba čebelarjem posej v žep. Kdor še ni prepeljal v pašo, pa doma ni pričakovati primernega donosa, naj to takoj stori. Je skrajni čas! Opozorjamo prevažalce na novo uredbo banske uprave glede prevoza v pašo, po kateri je treba pred prevozom dobiti dovoljenje občine, kamor se čebele hočejo prepeljati v pašo. Ako je v satju kaj prida prejšnjega gozdnega medu (kostonjevega ali hojevega, ga pred ajdo iztočite. Kdor še ni uredil plodišč, naj to še sedaj stori. Stari sati so zamenjajo z mladimi, lepimi, ki so brez trovine. Prestaro satje je slabo; vsaj vsakih 4 do 5 let semora izmenjati. Paziti je, da bodo vsematice v redu, zlasti da bodo mladice vse oplemenjene.

Sadjarstvo. V drevesnici. Pregledati je okulirane divjake. Ako pecelj vložnega očesa pri rahlem pritisku odpade, je znamenje, da se je oko prišlo. Ako pa pecelj vložnega očesa ne odpade in je suh, je znamenje, da se oko ni prišlo. V tem slučaju vložimo še eno oko nekaj centimetrov višje. Čas za okulacijo je do 15. septembra.

V sadovnjaku. Podpreti je prenalozene voje, da se vsled teže sadja ali vsled vetra ne polomijo. Gnilo in odpadlo sadje jeuporabiti za živilo ali za napravo kisa. V nasprotnem slučaju pa zakopati globoko v zemljo.

Vinogradništvo. V trsnici je škropiti mlade trte z 2—2½% raztopino modre galice, ker je baš mesec avgust najugodnejši mesec za razvoj peronospor v trsnicah. Prend bo začelo grozdje v vinogradu mehati, je okopati vinograd. Trte v vinogradu pa vršičkati.

Vrtinarstvo. Prihaja čas za nabiranje zorelega zelenjadnega semena. Zbiramo ga le od najbolj razvitih in najbolj krepkih rastlin. Na prazne gredice sadimo zimsko endivijo, zelje, ohrovt, sejemo zimsko solato, špinado in motvilce. S zalivanjem in rahljanjem gredice posepešujemo raško zelenjavo. Paradižnikom obrabimo stranske poganjke, da gre hrana bolj v sad; zemljo držimo rahlo in prosto plevela. Po zelju ali ohrovtu se pojavljajo gosence, ki jih moramo obrati in uničevati. Česnik in čebulo porujemo in shranimo. Po potrebi zalivamo in plejemo vse posajene vrtno rastline.

P. M. v L. Ali se izplača ustanovljati podružnico SVD, ko bi se nabralo dovolj članov, če ni pričakovati ob obliasti podpore? Premalo poznate pomen društva, če mislite, da je njegov namen samo prosiščiti za podporo. Tudi če bi res nič ne izbiili podpore, je vendar društvo zato tu, da dočete vsaj pravico ali prednost za podporo. Če sedaj ne boste ničesar morda dosegli, boste pa drugič, če bodo oblasti smatrale za primerno, poddeliti podporo. Sicer pa je treba povsod zopet začeti po pravilu: Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal, kakor je bilo to že v hudih časih našega naroda dobro prekušeno. In baš zadrage in društva, ki bodo s svojimi močmi po tem geslu poprijela, bodo

vzdržala v boju za obstanek, če že ni od drugod uspešne pomoči. Za ta namen — vidite — se pa bolj kot kdaj izplača snovati močne organizacije našega ljudstva. Dr. Krek je vedel, koga se nam je doma treba bati in danes je še vedno svetla zvezda za poštene slovenske gospodarje, po kateri se je treba ravnati v boju za obstanek. Saj v društvu se vežbate, poučujete, zborujete, je gospodarski parlament — ali ne? Torej kar poprimite s koražjo in tudi podpore ne bodo trajno moglo izostati!

Slišal sem, da se dajo konservirati jajca tudi v soli. Če je to mogoče, prosim za pojasnilo, kako naj to napravim? K. V. R.

Za konserviranje jajc v soli potrebujete razen suhe soli še zabojo in hladno, suho šrambo. Za vlaganje morate odbrati le sveža, brezhibna jajca. V zabojo pa vlagajte jajca takole: Na dno zaboja raztrosite enakomerno najprej debelo plast soli. V to plast vložite plast jajec, na plast jajec potrosite dovolj močno plast soli, na to pride zopet plast jajec itd. Najbolj gornja ali zadnja plast mora biti vedno solna plast. Zabojo s tako vložnimi jajci postavite v suho, najbolje proti severu ali vzhodu obrnjeno šrambo. Severna ali vzhodna lega prostora ali šrambe je najbolj hladna. Kleti v ta namen niso primerne, ker so navadno več ali manj vlažne. Sol pa bi se v količkah vlažnem prostoru hitro navzela zračne vlage in bi postala mokra. V suhi soli in suhem, hladnem prostoru se ohranijo in ostanejo jajca sveža več mesecev. Če jih tako hranimo morda deset do dvajset mesecev, potem se začne tekoča vsebina jajec sušiti, ne da bi morda zaradi tega začela tudi neprijetno dišati. V suhi soli konservirana jajca imajo tudi to prednost, da jih lahko vsak čas mehko ali trdo kuhate, ne da bi počila med kuhanjem. So lahko rabite ponovnokrat za konserviranje ali ohranitev jajec, zato imate izdelek za sol le za prvo konserviranje. — P.

L. C. M. Velenjski premog nima gnojilne vrednosti. Imate večjo količino prahu surovega neizgorjenega rjavega velenjskega premoga, ki bi ga radi uporabili za gnojenje, oziroma za napravo komposta ob primešanju hlevskega gnoja ali str-

Priporočamo Vam
najboljše šivalne stroje
in kolesa

Adler - GRITZNER

Švicarski pletilni stroji

DUBIED

Zaloga v Kranju: Trgovina Lovišnik

Jos. Petelinc, Ljubljana

Tel. št. 3913

Brezplačen ponk v vozenju. Vrednotno jamstvo.

nišnika. Vprašujete, če bi ta mešanica bila primeru gnojilo za vrt. — Vsa premog, tudi velenjski, ki še ni dodelan, ampak se leen, ima v sebi le malo redilnih snovi, in to samo nekoliko apna. Kot gnojilna snov je torej brez vrednosti. Pač pa lahko služi za rahljanje težke zemlje. Da bi ga kompostirali, nima pomena, ker se ne bi razkrojil. Bati se je celo tega, da bi se v kupu ne razvijali škodljivi plini, ki bi zmanjšali vrednost komposta. Tak premogov prah je torej kot gnojilo neuporaben. Pač ga pa lahko v manjših količinah zmesate z vrtno zemljo, če je pretežka, da jo zrahljate.

S. B. H. Kako najhitreje uničim koprive? Kopriva najbolje uspeva na solčnih mestih in zavetju, v dobro gnojni zemlji, kjer je dovolj vlage in jo nobeden ne nadleguje. To nam tudi pove, kako jo je najlažje zatreti. Prekopljite zemljišče, kjer rastejo koprive, zasadite tjakaj rastline, ki jih je večkrat okopavati in plevel bo kmalu izginit. Ali ga vsaj pokosite vsake štiri tedne in ne pustite, da pride do cvetja in zoričevje. Mlade koprive so dobra krma za mlado perutnino, ki jih jim pokladamo v zrezani obliki. Tako storimo dve deli na mah: perutnina dobi tečno klajo in koprive kmalu izginejo.

Pravni nasveti

žilstvu in upajmo, da ne bodo samo izsledili krivca, ampak tudi že zaplenili ukradenko obleko.

Povožen bicikel. I. K. D. — Vaš oče, ki je užitar, je peljal z Vašim konjem seno iz polja nekega sosed. Med hišami je oče peljal konja za uzo. Ker je oče videl ob neki hiši ob cesti naslonjeno kolo, se je z vozom ognil, kolikor je bilo mogoče. Vendar je na zadnjem koncu naloženo seno sprožilo kolo, ki je ob zidu spodrsnelo in padlo pod voz, tako da je bilo povoženo in je sedaj nerabno. Lastnik bicikla zahteva 3000 Din odškodnine. Kdo jo je dolžan plačati? — Po našem mnenju sta nezgodno zakrivila kolesar, ki je pustil kolo v ozki ulici prislono na zid in voznik, ki je tudi moral malo misliti na to, da bo seno zagrabilo bicikel ob hiši. Vrednost kolesa 3000 Din je pretirana in jo bodo v morebitni pravdi določili zvezeni mehaniki. Ker je Vaš oče užitar in mu Vi dajete hrano in stanovanje, mu tega užitka ne morejo zarubiti za povzročeno škodo.

Dvornica na meji. V. S. K. B. — Pred sedmimi leti je sosed postavil tik na mejo dvornico, tako da pada kap od strehe na enem koncu na Vaš svet; streha nima ne žlebov ne snežnega zadrževalca, tako da pada sneg z vse strehe na Vaš svet. Kako temu odpraviti? — Opoznamo sosedo, da napravi žlebove in zadrževalce za sneg na strehi. Upamo, da je tako uvideven in bo to takoj storil. Če pa tega ne bi hotel, potem ga pa s tožbo ko temu lahko prisiliti in bo trpel še pravdne stroške, ki bodo vsekakor višji kakor pa stane naprava žlebov.

Zgubljeni film. L. I. Lj. — Fotografu ste izročili film s šestimi posnetki, da ga razvije. Posnetke ste napravili v kraju, ki je 80 km oddaljen od rednega bivališča. Fotograf je ta film zgubil in vam kot odškodnino ponuja v zameno nov film. Vprašate, če imate pravico poleg filma zahtevati kako odškodnino. — Fotograf je bil dolžan, da vam izroči razviti film z Vašimi posnetki. Ker je film zgubil, odgovarja za vso škodo. V slučaju pravde bi sodišče škodo določilo po zaslišanju zvedencev. Če bi sodišče spoznalo, da je fotograf zgubil film iz očitne malomarnosti, potem smete zahtevati polno zadoščenje, t. j. povračilo vseh stroškov za napravo istih krajevnih posnetkov.

Nesporazum zaradi kokoši. J. F. S. L. — Sosed Vas toži, da so mu Vaše kokoši napravile občutno škodo na njegovem vrtu. Sami priznate, da so Vaše kokoši (po številu pet) skupno s kokošmi še drugih sosedov res hodile po sosedovem vrtu. Ravno tako pa delajo sosedove kokoši škodo na Vašem vrtu. Vprašate, če ste sami dolžni vso škodo poravnati, kar jo bo ugotovila komisija in na kakšen način bi napravili konec vednim prepriam zaradi kokoši. — Da je prišlo do tožbe, je znamenje, da je Vaš sosed premalo uvideven. V tej pravdi sicer ne morete ugovarjati v poboljanje škode, ki so jo vam napravile sosedove kokoši. Za to škodo smete Vi posebej sosedu tožiti. V sedanjih pravdi boste obsojeni le v plačilo ene škode, za katero se bo po pričah dokazalo, da so jo Vaše kokoši povzročile. Če so priče videle, da se je po sosedovem vrtu paslo 20 kokoši, a Vi jih imate samo pet, boste morali plačati le četrtino ugotovljene škode. — Bolje bi bilo, da bi Vaš sosed in Vi denar, ki bi žel za pravdne stroške, uporabili za napravo moderne kokošje ograde in bi teh kokošjih preptrov bilo res konec.

Delitev dediščine. F. H. — Dva brata sta bila solastnika posestva, ki sta ga podedovala po starših. Lani sta se dogovorila, da prevzame posestvo starejši, ki se je zavezal mlajšemu izplačati polovico vrednosti v gotovini. Rok za izplačilo je že potekel. Ali bo mogel mlajši svoj delež izterjati brez ozira na zakon o zaščiti kmeta? — Ne. Ker je starejši brat kmet, je pod zaščito tega zakona. Svojo terjatavo bo sicer mlajši brat lahko iztožil in se vknjižil na posestvo starejšega, ali na dražbo ga ne bo mogel gnati, dokler velja zakon o zaščiti kmetov.

Uporabno dovoljenje. J. B. — Brez uporabnega dovoljenja lastnik ne sme uporabljati zgradbe in je tudi ne dati drugemu v uporabo. Dvornice zgradbe je treba prijaviti občini in najdalje v 10 dneh po prijavi jo mora občina komisijski pregledati in, če ni pripombe, odobriti uporabo; drugače pa na odredi, da je postopati po pripombah, ki so obvezne.

Nestrim. Ponovno opozarjamo, da pismer ne odgovarjamo. Tudi ni mogoče vedno objaviti odgovorov do zaželenega termina.

Nadaljevanje na 12. strani.

DELA VSKI VESTNIK

ŽENA IN DOM

Zaupajmo cerkvi

V vsakdanje skrbi in težave smo tako zapopani, da le redko povzdignemo svoje misli proti nebu in v skrivne celice svojih src. In vendar, čeprav nas teže križi in mami skrb za telesni kruh, ne bi smeli zanemariti svoje dušne obnove. Pa kaj, ko nas vendar k temu nava-
jajo in se okrog nas bodisi vedoma ali pa ne-
premišljeno govori, piše o duhovni obnovi člo-
veka omalovažujoče, ko se katoliški cerkvi v
njenem poslanstvu pri obnovi socialnega reda
podtikajo sumničnja in v krščanske duše seje
nezaupanje. »Krščanstvo je odpovedalo, kato-
liška cerkev v 1900 letih ni ničesar storila za
odrešitev proletarcev, njeni duhovniki in re-
dovniki so samo nabirali posvetnih zakladov
in njih zvesti čuvaji. S takimi frazami se pol-
nijo časopisi in stolpci, take besede prihajajo
iz ust ljudskih demagogov. Mnogi med njimi
pa se še ogradejo v plaš krščanstva in iskren-
nega katolištva.

Od cerkve pričakujejo in zahtevajo, da
udari s sekuro in krampi in z vesoljnim upo-
stojenjem in razbijanjem prestavi nebesa na
zemljo! Samo zemljo vidi, samo politiko in
finance, z rdečimi črtami prevlečene zemlje-
vide. Njih duh pa je daleč ne samo od resnice,
temveč tudi od stvarnosti.

Kakor farizeji nekoč s Kristusom, imajo
danes oni pravcato vojsko s cerkvijo. Otrsti
se jarma, z enim zamahom rešiti politična, na-
rodna, gospodarska vprašanja, to je po nji-
hovem mnenju dolžna storiti katol. cerkev, ako
hoče imeti pravico do obstoja.

In vendar, Kristus teh malenkostnih fari-

zejev in pismarjev ni rabil. Sebični, malenkost-
ni in ozkogledni voditelji ljudstva, spodtiko-
valci in ujedavci, so ostali sami in danes še
samo vemo, da so to bili »farizeji in da se take
slike še danes potepajo po tem svetu in z istim
imenom.

Kristus je zmagal. Z dvanaestorico pro-
letarcev, deloma neukih, je ustvaril in vžgal
največjo revolucijo vseh časov. V prah je raz-
rušil kapitalistično Rim, z zemeljske karte zbril
kapitalistično bizantinsko cesarstvo, v ev-
ropskem duhovnem in gospodarskem življenju
se je pričela nova doba, kakor da je bil ustvar-
jen nov svet in na njem novi red.

Novi možje, z novimi nauki, obsegajočimi
ves svet, možje polni duha božjega so prenovili
svet, ustvarili nov socialni red. In storili so to
brez mečev, brez denarja, brez dinamita.

Vечно veljavne so Kristusove resnice, več-
no stalne Njegove besede. Ljudje prihajajo in
zginejo, dobe nastajajo in minevajo. Kristus
je več in niti črka njegovih resnic se do
danes ni predručila. Ko je bila stiska naj-
večja, temna in najbolj trda, ko so rožljale
verige najmočnejše in so se mogotci pasli na
krvavih zlatnikih, ko so sužnji vzdihovali in
preklinjali svoje življenje in so nedolžni otroci
od gladi umirali na usahljelih prsih mater — se
je Bog razodel, je Kristus odrešil človeka.

Ob 1900 letnici Kristusove smrti, naj dvo-
mimo nad Njegovimi resnicami, naj obupujemo
nad močjo Njegove cerkve? Sila je velika, toda
On ve, kdaj je mera polna. Z močjo roko bo
ravno po svoji cerkvi ponižal bogataše in pre-
vzetne in povišal lačne, ki so dobrega erca.

se prisilno ali obvezno delo vrši v primerih, v
katerih se prisilno delo dovoli (višja sila), oz.
dokler se postopno ne ukine.

Upamo, da bo sedaj kmalu ukinjen kuluk,
ki je v prvi vrsti obremenjeval naše delovno
ljudstvo. Za letošnje leto je v naši banovini
sicer ukinjen kuluk, toda prav bi bilo, da se
sedaj čimprej ukine za vse banovine in za
vedno.

Zavarovanje delavcev pri kmetijskih strojih

Delavstvo na kmetih načelno ni podvrženo
zavarovanju. Vendar pa je bivši avstrijski za-
kon imel izjemo v tem, da je ustvaril zaveza-
nost zavarovanja za primer nesreče pri strojih.
To izjemo je narekovala nujna potreba, zahteva-
le so jo kmetijske organizacije, ker so videle,
da so kmetje zaradi nezdod pri strojih izpo-
stavljeni sodnim odškodninskim tožbam; mar-
sikatera sodbja je posameznega kmeta za trajno
uničila. Jugoslovanski zakon je to izjemo spre-
jel tudi v svoje določbe, da tako zadosti nujni
socialni in gospodarski potrebi takoj kmetov in
kmetijskih zadrug kakor tudi delavstva ali
sploh oseb, zaposlenih pri strojih.

S 1. januarjem 1931 je stopila v veljavo na-
redba Ministra za socialno politiko in narodno
zdravje od 15. 10. 1930 št. 18174, ki določa (§ 8),
da je od 1. 1. 1931 dalje poklicne strojnike, kur-
jače in vlagarje pri mlatilnicah na parni, mo-
torni in vodni pogon, strežnike pri plugih, bra-
nah, sejnalnicah, kosilnicah, grabilnicah in stro-
jih za izkopavanje zemeljskih pridelkov na mo-
torni ali parni pogon zavarovati zoper bolezen
in nezdodo. Navedeno osebo je prijavitelj s član-
sko prijavnico poimensko, kakor industrijske
in obrtne delavce.

Ostale osebe pri poljedelskih strojih, n.
pr. pri mlatilnicah na parni, vodni, motorni
ali živalski pogon (gepelj), pri čistilnicah, stro-
jih za robanje koruze, prešah za seno in sla-
mo, krmoreznicah, cirkularkah, mlinih za drob-
ljenje zrnja in sadja, stiskalnicah za sadjevec
in vino, separatorjih za mleko, vodnih črpalk,
škropilnicah, strojih za rezanje zelja in
repe itd. na motorni ali živinski pogon, pri se-
jalnicah in kosilnicah na živinski pogon, pa je
zavarovati kolektivno brez članske prijavnice
samo zoper nezdode na osnovi letnega zasluž-
ka 6000 Din (t. j. VII. mezdni razred). Pri ko-
lektivnem zavarovanju se morajo upoštevati
tudi žene in otroci lastnika strojev. Kolektivno
nezdodno zavarovanje nudi vse podpore ob
obratni nezdodi, katere so predvidene v zakonu
o zavarovanju delavcev: zdravila, zdravila,
bolnišnice, hranarino, rento z ozirom na višino
delanežmožnosti — največ 6000 Din letno —
pogrebno in rento vdovi, sirotam in drugim
svojem smrtno ponesrečenega.

Zavarovanje delavcev, ki so zaposleni pri
poljedelskih strojih, je velike važnosti, pred-
vsem za to, ker so nesreče pri strojih prav po-
goste in tudi zelo težke. Seveda pa je nujno
potrebno, da preidemo iz tega zavarovanja
postopoma na splošno zavarovanje vsega po-
ljedelskega delavstva. Delavstvo na kmetih je
ob boleznih, ob nezdodi in na starost še vedno
prepuščeno samemu sebi.

Rušimo nevidne ledene stene

»Da smo očeta enega sinovi, ljudje vsi bratje«,
tako je opredelil krščanstvo nesmrtni Prešeren;
božji Odrašenik sam pa je rekel: »Ljubi svojega
Boga nad vse in svojega bližnjega kakor samega
sebe, to je vsa postava in preroki.« Krščanstvo je
vera ljubezni, bratstva med ljudmi brez razlike sta-
nu ali česar koli drugega. Mi smo pripadniki kr-
ščanstva, celo zavedni katoličani. Toda kako tu
nam je povečini temeljna krščanska zapoved! Saj
načelno priznavamo, da so pred Bogom vsi ljudje
enaki, pripravljeni smo deliti miloščino, v kolikor
to ne zahteva od nas osebnih žrtv in omejitev,
tudi za socialno pravičnost smo, če se o tem aka-
demično razpravljamo, in za socialno zakonodajo. To-
da vse to samo tako na splošno, megljeno, za nas
osebno neobvezno; kakor hitro stopi pred nas živ-
ljenje z zahtevami, da svoja načela, svoje nazore na
svoj lasten račun uresničimo, stisnemo zobe in pra-
vimo: Nak. Kadarkoli nam je voliti med lastno
koristjo in koristjo bližnjega, zatajimo v sebi krist-
jana in se odločimo za lastno korist, in najsi je ta
korist še tako malenkostna in uborna. Ta klavna,
malenkostna, neplemenita težnja po lastni koristi
brez ozira na bližnjega je kriva nezdravih in ne-
vzdržnih socialnih razmer v malem in velikem, v
zasebnem in javnem življenju.

Bolj nego z golo sebičnostjo pa grešimo proti
zapovedi ljubezni, proti svojemu bližnjemu tedaj,
ko se sebičnost zveže z napuhom, ko se postavljamo
nad bližnjega, ki je po stanu »nižji« od nas, ga
brezobzirno pehamo od sebe in nočemo nič vedeti
o kakem bližnjstvu, kaj šele o bratstvu. Kdor zle-
ze na gospodarsko-socialni lestevici le malo višje,
se takoj ogradi z visokim zidom proti onemu, ki stoji
par klinov ali le za klin nižje. Tako ločijo prepro-
sto ljudstvo od izobraženstva, stan od stanu glo-
boki prepadi. Kje je tu duh božjega Odrašenika, ki
se je najraje družil s ponižnimi in nizkimi, dasi
drugihi ni zaničeval? Kje je tu narodno občestvo,
kje socialna pravičnost? Družabna razporejenost
dejansko ne sloni na leseni lestvi, marveč na živih
ramah: nizi nosi višega in na ramah najnižega
sloni vsa družabna hierarhija. Višji bi morali torej
nižje posebno spoštovati in ljubiti — iz hvalečnosti.
A to ni glavno, vsaj za kristjana ne. Glavno je to,
»da smo Očeta enega sinovi«, da se v vsakem člo-
veškem obličju zrcali Božja podoba, da je za vsa-
kogar brez razlike tekla kri Odrašenika sveta. Ka-
ko bi mogli zaničevati koga, za koga je Bog umrl?

Družabni in stanovski predsodki so nevredni
krščanske kulture in le kažejo, kako neiskrena in
nepristna je bila tudi vsa dosedanja demokracija;

ž njo so se le prevečkrat okoriščali samo tisti, ki so
po ljudskih ramah skušali priti »na vrh«. Stari rod
se bo teh predsodkov težko več otresel, pregloboko
so ukoreninjeni v njem. Začeti je treba pri mladini,
skrbeti za to, da bo zrasla kolikor mogoče v kr-
ščanskem, resnično demokratičnem duhu in bo tako
spodobna, da slednjič uresniči ali vsaj pripravi pot
za uresničenje vsečloveškega bratstva, pravičnega
družabnega reda.

Tu se odpirajo ravno ženam velike vzgojne na-
loge. Žena je v svojem materinskem čustvovanju
dojemljivejša za pojem bratstva, njej ni težko obje-
ti vseh kakor svoje otroke, njeno srce je nagnjeno k
ljubezni in usmiljenju do vsakega človeškega bitja.
Žene matere, žene učiteljice naj vzgajajo mladino
v ljubezni in spoštovanju do vseh ljudi, naj uče
mladino, da nam je vsak človek brat in sestra, ker
je vsak otrok božji in brat v Kristusu. Svoj nauk
pa morajo potrjevati predvsem z lastnim zgledom,
za to je vedno dovolj prilike. Tu je na pr. domača
služkinja, revni sorodniki, ubožci, ki trkajo na vr-
ta, itd.; nikdar naj neži vzgojiteljici ne uide prez-
irljiv pogled ali beseda, ki bi pohujšala otroka, mu
vcepila družabne in stanovske predsodke ter ga
tako onesposobil za dvig v boljše in lepše, sreč-
nejše razmerje med ljudmi, za bratstvo na svetu.

Začetek ženskega gibanja je po vsem svetu
vzročno zvezan z gibanjem za pravice šibkejših,
zatiranih: z gibanjem za odpravo suženjstva (v Ame-
riki) in za narodno, politično in socialno osvobodit-
ev narodov in ljudskih slojev. In iz vsega početka
svojega gibanja so se žene zavzele za najbednejše
in najnebojnejše: za delavske matere in otroke
in za delavke vobče, ki jih je neusmiljeno izkoriš-
čal kapitalizem; za svoje sestre so brez pridržka
spoznale celo uboge nesrečnice, ki so duševno in
telesno trohnele po javnih hišah in niso mirovale
prej, dokler jih niso osvobodile iz sramotnega su-
ženjstva. Žene so iz vsega početka zahtevale enake
pravice za vse žene, ne glede na stan in narod-
nost, žene so vedno v eni sami ljubezni objemale
ves svoj narod, vse človeštvo. To je materinsko, to
je ženski v naravi. Zato so žene tudi v prvi vrsti
poklicane, da rušijo nevidne ledene stene, ki ločijo
ljudi v kaste in razrede in preprečujejo bratski
sporazum, bratsko zvezo, bratsko življenje med
stanovi in posamezniki, med narodi. Brez tega no-
tranjega prerorenja je mirovna misel vola beseda
brez vsebine. Začeti pa moramo najprej vsak sam
pri sebi, drugače je vse naše prizadevanje laž in ob-
sojeno na neuspeh.

Jesenska moda

Zdelo se je, da teži moda v staro skrajnost
pretesnih oblek in steznika. Kakor pa kažejo prvi
jesenski modeli, so se modni čarodeji premislili;
obleka se v pasu le prav lahko prilagaja životu. To je
že ena dobra stran nove jesenske mode. Druga je
pa ta, da ne prinaša visokega ovratnika, marveč
majhen, šiljast izrez, ki skoraj vsakemu obrazu
lepo pristaja. Lahno zvoncestemu krilu ohranja li-
nijo šiv na sprednji strani. Kar se tiče rokavov,
prevladujejo sicer enostavni, gladki rokavi, ven-
dar niso izključene druge oblike: široke z manšeti,
našivi na laktech ali od komolca nizdol itd. Izrazita

novost jesenske mode pa je razširjenje naramne li-
nije, ki se da doseči na razne načine: z raglanskim
krojem, naramnicami in naramnim ovratnikom, kar
vse pa ne sme prav nič spominjati na moško modo.
Tudi krzno služi podčrtanju naramne linije, vrhu
tega prihaja vpoštev kot našiv na rokavih in ovrat-
nikih, razen tega kot snov za kožuhe, pri čemer so
zelo priljubljene barvne sestave. Nova moda odkla-
nja vsako prenatrpanost in kričavost in hoče biti
odlična predvsem po izbranem blagu, lepem kroju
in skladnih barvah.

Kumare, želodec in polt

Nova izprememba v vsakdanji hrani: ku-
mare! Izurjena kuharica jih zna pripraviti na
najrazličnejše načine, posebno za presno už-
vanje. Vendar so nedvomno najokusnejše v so-
lati. Marsikdo se boji kumar, češ da so pre-
težke. A to je zmot. Kumara je težka le te-
daj, če jo pustimo predolgo stati ali jo sploh
premalo skrbno pripravimo. Najbolje je, če
kumare natrgamo tik preden jih rabimo. Naj-
prej jih dobro obrišemo ali oplaknimo, nato
jih olupimo in prav tenko zrežimo. V posebni
skledi pripravimo primerno množino vinskega
kisa in dobrega olja ter dodamo drobnička
kopra, soli in popra. V to omako stresimo zre-
zane kumare, prepoljimo, ne da bi mešali, in
takoj dajmo na mizo. Po tako pripravljenih
kumarah ne bo nikogar »glava bolela«, seve-
si jih ne smemo privoščiti čez mero. — Zelo

dobre so kumare tudi s kisló smetano: gosti
kisló smetani dodamo par kapljice olja, malo
kuhanega vinskega kisa, seseklanega zelenega
peteršilja in kopra ter soli in popra. V to
omako stresimo tenko zrezane kumare, pre-
poljimo in postavimo takoj na mizo. — Kdor
hoče kumare na vsak način nasoliti in ožeti,
naj ne devlje veliko soli in naj ostanejo ku-
mare v soli le 10—15 minut, potem jih ne ože-
majmo predrdo. A zavedajmo se, da so kumare
tem laže prebavljive, čim manj stoji, čim manj
izgube svojega soka.

Kumaričin sok (neslan seveda) je zelo do-
bro sredstvo za negovanje kože. Namažimo z
njim obraz in vrat, pustimo tako pet minut,
nato pa z vlažno vato odstranimo. Če ponav-
ljamo to vsak dan, postane koža čista in meh-
ka, pege obledijo. Temni madeži na rokah, ki
nastanejo, če lupimo sadje ali krompir, naj-
laže odpravimo, če jih odrgnemo s koscem ku-
mare.

OPOZORILO INDUSTRIJALCEM, IZVOZNIKOM IN TRGOVCEM!

Redka prilika za turiste!

6. — 21. septembra 1933 se bo vršil IV. vzhodni vzorčni
velesojem »FIERA DEL LEVANTE« v BARI (ITALIJA)

Razstava vseh vrst industrije

Poljedelstvo / življenske potrebnice / mehanika / elektrotehnika / kemija /
elektro-kemija / oprema / gradbena industrija / konfekcija / dekorativna
industrija / prevozna industrija / specialne razstave / trgovska razstava

POPUST NA JUGOSLOVANSKIH ŽELEZNICAH 50% NA ITALIJANSKIH 70% PRI POVRATKU ZA
OBISKOVALCE PROTI VELESEJMSKI LEGITIMACIJI — A 50% ZA BLAGO PRI DOHODU IN ODHODU

Izvozniki, industrijalci in trgovci. V
Vašem interesu je, da obiščete vzhodni
sejem, ker ta obisk velja toliko kot po-
slovno potovanje na vzhod ali zahod z veli-
kim prihrankom na času in denarju. Od
zaključenih kupčij dobite 1% popu-
sta kot povračilo potnih stroškov

Turisti, izkoristite to edinstveno priliko, da vidite na-
predno mesto Bari, ki nudi s svojo lepoto zadovoljstvo
ter privabi s svojim komfortom in morskim kopanjem
ogromno število obiskovalcev. Ne pozabite, da je morskó
kopališče v Bari še v septembru v polnem razmahu.
Organizirala se bodo tudi družabna potovanja proti po-
pustu za obisk drugih mest Italije. Rim — sveto leto

Vse informacije dobite brezplačno pri: JUGOSLOVENSKO RUDOLF MOSSE a. d. Beograd, Prestolo-
naslednikov trg 21 in Zagreb, Jelačićev trg 5, ter PRI VSEH BILJETARNAH DRUŠTVA PUTNIKA a. d.
ter pri ČASTNEM DELEGATU GOSP. LUJI J. MOHRU, Beograd, poštni predal 23 — Telefon 25—417

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE!

ČITATELJEM ZA NEDELJO

Ivan Albrecht:

Grd in lep otrok

Profesor Grivar je hotel na vsak način ustreči svojim dijakinjam. Pred malo maturo so deklice, bistre, kdo ve, kaj se vse godi v teh mladih srečih. Bog jim daj zdravo in svežo mladost, profesor Grivar pa jim hoče dati priliko, da se lahko čisto po svoje razgovore v slovenski šolski nagoli.

Leta in leta je poučeval deklice. Pri njih je bil vsega vajen, razposajenosti in norčavosti, včasih celo pridnosti. Lahko je kdaj kričal in jih zmerjal, pa so se mu prav iz srca smejali, lahko jim je pravil o resnosti življenja in plemenitosti klasične naobrazbe, pa so mu v najbolj svečanem razpoloženju, tako rekoč sredi čudovite šolske ubranosti izpustili po razredu cele čete — rjavih hroščev.

Tako je bilo z dečki. Profesor Grivar je bil čisto že hripav od jeze, a je imel pobiče vzelo temu rad. Nagajiva mladež mu je bila čisto blizu, zastran tega, kaj naj jim daje za nalogo, pa profesor Grivar sploh ni bil nikoli v zadregi. Celo tista o materi (po odredbi ministrstva) se je gladko posrečila. Pobiči so pisali, kar jim je profesor v glavnem povedal, pa je bilo v redu.

Sploh je bilo v razredu lepo soglasje. Dečki so se res kdaj pa kdaj zlasali in zbunkali, celo kri je katerikrat tekla, iz nosa seveda, kakšen izpahjen prst je tudi kdaj obveljal — ali roka — ali noga, vendar vse to ni pomenilo nič hudega.

»Smrkavi pob nemarni, ali ne veš, da nos ni žoga, kaj?« je zarental Grivar, pobiči si je pa spral nos in je bilo opravljeno. Nič dosti drugače ni bilo zastran roke ali noge.

»Če si že moraš kaj izpehniti, smrkavec, izberi drugič levo roko, ne pa desno! se je ujezil profesor Grivar. »Kako boš zdaj pisal, kaj? Kar skrij svojo glavo pod klopi!«

Zlasti zadnjega ukaza ni bilo treba nikoli ponavljati. Sploh je imel profesor za svojo mladež polno nasvetov, ki jih je ta mahoma rada izvršila. Ako je kdaj vzlic temu kaj ponovil, se je zgodilo pač iz navade. Saj mora vendar vsak človek imeti kako navado, ali ne?

Potlej so mu izročili ženske. Prav za prav je bil sam v sebi proti temu. Ta naraščaj naj bi rajši poučevali mlajši kolegi in bi se nemara boljše spoznameli. On sam namreč ženskam ni bil nikoli posebno naklonjen, to se pravi: nikoli — je malo prehuo rečeno. Saj je imel ženo in sta se lepo razumela. Upal je celo doseči (po edobno povedano) rekord nad Prešernom. V pesmih je opeval izvoljenko, zelo ganljivo je bilo in vse zvezde so kazale dobro. Polagoma se je oženil, zvezde so zatonele v drugih brigah in težavah, človek ima v poklicu in zakonu zmeraj toliko skrbi in nadlog, no, in pesmi pomalemu utihnijo. Seve, ako bi nam vsako desetletje dalo po enega Prešerna, kam bi potlej šli z njimi! Vsi skupaj bi bili ob veljavo, saj veste, kako se zgodi, če je v kakem blagu preveč ponudbe.

Ker so torej Grivarju usahnile pesmi in zatonišle zvezde, so tudi ženske prišle boli v senco. Prijatelji so seveda namigavali (s prijatelji je zmeraj težko), da je slednjega prav za prav krivka profesorjeva žena, a niti ne žena, ampak viržinka. Nazadnje je vseeno, žena ali viržinka, oboje je žensko. Gospa Grivarjeva da baže ni trpela tobakovega dima, na viržinke pa je bila še posebno huda, a njemu so neki le-te vzbujale največ pesniškega navdihnjenja. Ženo je spoštoval, a viržinke cenil, pa se jim je zaradi žene le odpovedal, ne le njim, ampak za nameček celo tobaku sploh. Ženskam pa potlej ni bil naklonjen in je zato menil, naj bi poučevanje v njih razredih morda res prevzel kak mlajši kolega. Nazadnje se je vdal. Saj ta-le drobnjara, če natanko premisli, sploh še niso ženske, komaj dekleta, deklice, no —

»Smrklice,« so je posvetilo profesorju in se ni več branil. Frklje — smrklice, v rimo gre, dobro znamenje je to in stare navade ne bo treba opuščati!

Vzlic temu je bilo Grivarju malo tuži, ko je prvič stopil v tak razred. Radovedni obrazi so ga gledali tako plaho, razred je bil poln nekakšnega pričakovanja, niti enemu dekletu ni tekla kri iz nosa in nobeno ni imelo izpahnjene roke. Kljub temu je šlo dokaj gladko iz dneva v dan, edino s smrklicami je bilo nekaj zapreke. Ko je bil prvič razveden, ni bilo po razredu nič smeha in je bil profesor neprijetno iznenaden. Sredi najhujše jeze se je prekinil, se obrnil proti tabli in čakal. Nato se je ozrl po klopih in opazil same resne, užaljene obraze. Nekaj oči se je celo svetilo v solzah. Ne hote se je domislil mladih let, pesmi, žene in viržink. Jeza je splahnela, priredje in podredje pa sta se kakor sami zase lovili nekje pod stropom.

»Kaj pa počnete, frklje nemarne!« se je zopet ujezil. »Ali zato razlagam, da brbljate, kaj? Skrijte rajši glavo pod klopi!«

Zopet ni bilo smeha in nobena glavnica ni marala zlesti pod klopi. Skoraj se je že dvigala v Grivarju nova jeza, ko je k sreči pozvonilo.

Drugi dan je takoj v začetku ure prišlo trišolsko zastopstvo k tabli, se priklonilo in sporočilo:

»Gospod profesor! V imenu vsega razreda javljamo, da nismo smrklice, ampak —«

»Frklje!« je siknil šolnik kakor sršen izza katedre, trišolsko zastopstvo pa:

»Tudi ne, ampak dijakinje, učenke četrtega razreda —«

»Kaj, kaj?« se je lovil Grivar in telovadil z rokami in v očni. »Skrijte rajši glavo pod klopi!« Zastopstvo se je ljubko priklonilo, odšlo in kakor bi trenil, so bile glavnice vseh štiridesetih učenk skrite pod klopi.

»Kaj, frklje, smrklice nemarne!« je vihral in čakal, kdaj se vzdrmi smeh in se glavnice zopet primuzajo na dan, toda zaman. Kakor vse mrtvo je bilo, učelnica je molčala in gospod ravnatelj, ki je prišel nadzirat pouk, je stmel, čemu se neki vrli šolnik tako razburja v praznino. Ko je stari gospod na poljasnilo učenke Stanke, voditeljice prejšnjega trišolskega zastopstva, doumel položaj, je bilo seveda več ko dovolj smeha. Še gospod rav-

natelj sam se je moral smejati in profesor Grivar tudi, ko mu res nikakor ni kazalo drugače. Svojo najljubšo navado pa je moral poslej docela opustiti. Vse zastoj, kakor hitro je le začel »Skrijte glave —«, je že bilo, smuk, vseh štirideset glav pod klopi.

To mu je nekoliko zagrenilo šolske dni, a zdaj proti koncu leta je le hotel pokazati, da je vzvišen nad takimi malenkostmi razigrane mladosti. Nalogo jim bo dal, tako nalogo, da lahko sleherni deklica piše, kar ji je na srcu. Se njega samera lahko katera kaj ošvrkne, pa ji ne bo nič zameril. Kar naj se izklepetajo, ko se prej niso hotele smejati; mladost mora imeti svoje pravice in kdo ve, kaj vse tiči v teh mladih srečih.

Napisal je na tablo:

Grd otrok

Štirideset peres je zadržalo po papirju in štirideset se jih je kmalu ustavilo.

»Kaj pa naj pišemo, gospod profesor?«

»Glej jih no junakinje, šolsko nalogo vendar, ali ne?«

»Pa kaj —?«

»Kar hočete —«

Štirideset kodrastih glav se je zamislilo in profesor Grivar je bil vesel. Zdal se bodo znesle nad njim! Slednjič je le dosegel nekaj stika s temi mladimi srei. Zdal obetljivo mogoče isto svobodo pri njem kakor pobiči. Ko bo minilo leto, se ta ali ona nemara več ne povrne v šolo, pa bo odnesla s seboj v življenje lep spomin na te zadnje šolske dni, vsaj na ta dan, ko je lahko v nalogi svobodno kramljala o čemerkoli, magari o svojem profesorju.

— Grd otrok! mu je šlo po mislih. Kaj vse človek lahko spravi v ta okvir! Vso jezo in nevoljo, vse, kar ga je kdaj srečalo hudega in neprijetnega, sploh vse, kar mu teži srce. Na poti življenja sreča človek dosti grdega, za vsakim korakom se skriva senca in še tisto malo, kar je kje lepega, je vidno samo zaradi siceršine grdega. Človek je skvaril obličje zemlje in se le mukoma tiplje k božji podobli. Pot je težavna, kdo ve, ako je sploh komu dano, da jo popolnoma prehoji. Človek je zadovoljen že z lepim odsevom in si ne upa naprej. Lahko bi se mu zgodilo, da zgreši še tisti lahni odsev in obličje v temi. Kdo bi ga potlej otel?!

Profesor se zdrzne. Čemu ga neki obhajajo danes tako mrke misli? Saj se vendar giblje med mladino, ki je še vsa blizu božjega naročja v svojih sanjah.

Grd otrok. — Nak, te naloge ni dal dekletom zato, da bi pisale o senci in mraku v življenju, ampak radi tega, da bi se lahko znesle nad njim in nad komerkoli. Saj kmalu za šolsko mladež ni večjega veselja mimo tistega, ko sme prav po svoji obrati vzgojitelje.

»Mijir — se ozre Grivar po razredu, »vsaka naj piše po svoje —«

Nekaj oči se skoraj sočutno ozre k njemu, a Stanka se mirno igra s peresnikom.

»Ali ste že končali?«

»Ne —«

»Čemu potlej ne pišete?«

»Ker nočem — se odreže deklica in hitro popravi:

»Ker ne vem kaj pisati. Grdih otrok ni.«

»Kaj —«

»Grdih ljudi sploh ni,« se iskre dekletove oči.

»Vsak človek ima kaj lepega na sebi —«

Po klopih olajšano završi:

»Gospod profesor, saj ni še nobena nič napisala. Me vidimo polno lepega, kamor pogledamo.«

Profesorju je vroče. Dečki, njegovi nekdanji pobi nemarni, bi pisali, kako jih je kdo nabunkal. To bi bil grd otrok. Drugič so »po krivici« dobili slab red. No, tisti profesor je seveda grd. Smrkavi pobje nemarni bi vedeli toliko povedati.

»Če vas kdo zlasa?« skuša pomagati Stanki.

»Zato še ni grd,« se upre polno mladih glasov.

»In ko bi vas oklofotal —«

»Bi bil seveda nesramen —«

»Pa bi kdo, recimo, starše zaničeval, živali trpinčil, mater zatajil —« se lovi profesor z mislijo in besedo, da bi naštel kar največ grdega. »No, ali tak človek, tak otrok tudi ni grd?« vprašujoče pogleda Stanka.

»Ne,« je mala odločna, čeprav zveni iz glasu še nekaj tipajočega drhtenja. »Grdo je lahko dejanje, a človek nikoli. Kdo more vedeti, kaj ga je vse pahnilo v zablodo?! Errare humanum est — smo se učile. Jaz bi skušala takega človeka razumeti in ga odvrniti od zla in —«

»No —?« se tiplje Grivar po tem neznanem svetu.

»In z očitanjem in pevanjem ni mogoče nikogar odvrniti s stranpota —«

Grivarja začemti, pa vzame kredo in zdajci napiše na tablo:

Lep otrok

»Ako res mislite tako, pišite o tem!«

Štirideset parov oči se zaiskri, štirideset peres bodro zapleše po papirju, štirideset sre vedro utripuje, štirideset kodrastih glav sanja o lepoti in svetlobi. Saj je vse tako sončno, že k tem naravnanim in oguljenim šolskim klopih sili sonce in celo na samo profesorjevo plešo. Pa pomlad je tu, po tratah, po parkih in lozah cvetlo cvetke in plitke pojo vse te svrže, tople dni! In jutri bo še lepše, dan za dnem lepše, do konca, a konca niti ni. Kjer naj bi bil, se šele začne najlepše, sama zlata nebesa...

Popoldne sedi profesor kakor odrevenel v zbornici in prebira naloge svojih učenk. Le odkod se je vzela ta sončni, mladi svet? Grivar je slišal toliko govoriti o propadanju in nazadovanju, vsega je že objela megla siviga dvoma in malovernosti, tu pa se mu odkriva štirideset sre v takem

bogastvu, kakor da je bil svet šele večeraj nanovo ustvarjen.

»Blagor mu, kdor najde pot v ta lep svet —« si ponavlja in mu je bridko ob misli, da sam nemara ni več za to. Ali je že res minilo in naj gre.

Seve, prej ali slej mine vsakomur njegov čas in mora oditi.

— Odlično — z odločno potezo napiše še v zadnji zvezek in debela solza kane na papir, da se rdečilo zvezdasto razleže.

»Naj bo, za slovo —« počasi vstane profesor in se zdi sam sebi čudovito olajšan, ko odhaja domov.

Joža Herfort:

Pesem noči

Dež je ponehaval. Sivo nebo se je mestoma pričelo modriti. Nižje, v doline so se zavlekle bele megle. Vrhovi gričev so bili čisti. Iz dolin je zavel hladnejši veter, morda je bil že nočnik. Dreve je postajalo čedalje temnejše. Na poseko, prerastlo mestoma z malinovjem in gostim robidjem, je počasi prišla srna, se leno pasla, pa kmalu izginila za robom. Med dreve in grmovje se je vtihotal mrak. Nočiti se je jelo. Komaj si še ločiti zeleno barvo listja, ko se je oglasila onkraj poseke, kjer so križem ležala trohneča debela, tajinstvena pesem noči. Zategla, čudna, tako, da bi nekega postalo strah; ozko, zateglo, tožbi podobno. Ne tožbi, hropenju skoro: Dolgi errr, orrr... rrr. Utihnila je za hip, na nočnem nebu, komaj še vidnem je zatrepetala ptica, lagodno, tiho, krila so zarezala čisti zrak brez šuma. Kot lastovica podnevi, se je igrala z zrakom, ptica kosove velikosti, dolgih, širokih, vendar izpodrežanih kril in dolgega veslastega repa. Poletavala je okoli in lovila nočne metulje in vso tisto letečo drobnjad, katera dvigne svoja krila šele na večer.

Ko so izginili poslednji obrisi grmovja in robidja, je lahkokrila ptica zavila nizdol, proti belim meglam in šla na svoj nočni lov, na dnjive. Že je bila skoro trda noč, ko se je spet oglasila na poseki tajinstvena pesem noči. Potem je bilo do prve jutranje zore tiho. Tedaj je noči v slovo in dnevu v pozdrav zapela čudna ptica, svojo še bolj čudno ljubčensko pesem.

Komaj je pokukalo sonce čez gozdne grebene sosejnih gričev, so že prišli na poseko pastirji. Drobnico so pasli. Iz redkih vej, ki so bile že muževne, so si zvili piščalke in brezskrbno piskali. Prav do onih trohnečih debel so prišli, ko se je dvignila rjasta, pepelnata siva ptica in sedla par sežnjev dalje na trohneč panj. Kot z nekim začudenjem so šli pastirji proti njej. Njihove oči so jo komaj ločile od debela. Pepelnato siva je bila, s temnimi progami na temenu in hrbtu, par belih lis je imela na obeh straneh kljuna, kot bi imela bele brke. S črnorjavimi očmi je žmirila, pa se tiščala vzdolž debela. Tudi glavico je pitisnila prav ob deblo, tako da je bil ozeč, droben klun, ki pa je bil preklan skoro do oči, kakor majhen oklešček. Drobnja, umazana pastirjeva roka se je že stegnila,

Mati

rdečila žareče kraške skale. Med padlimi je bil tudi Ivan.

Italijani so se umaknili v furlansko ravnino. Sanitetne čete so prebrskale žepa padlih vojakov, odvzele legitimacijske znake, izkopale na pokopališču štiri ogromne grobove in v nje so položili mrtvece. Odprte grobove je vojaški duhovnik blagoslovil in s stisnjenimi ustnicami odmolil »Misereere«. Grobokopji so postavili na grobove velike, leene križe in nanje napisali imena pokojnikov.

Tisto noč, ko so zagrebli Ivana, so mučile Marijo grozne sanje. Prikazal se ji je Ivan. Obleden je bil v raztrgane vojaške čunje, obraz mu je bil pokrit s posušeno krvjo in tudi obleka je bila umazano krvava. Objokan je pokleknil pred njo in sklenil roke kakor k molitvi, njegove oči so se uprele v njene, proseč odpustanja. Hotela ga je vzdigniti in priviti k sebi, tedaj je prikazen izginila.

Čez par dni je prejela Marija uradno obvestilo, da je Ivan padel in bil pokopan v skupnem grobu. Zaklenila se je v sobo ter srepo strmela pred se, ni tarnala, ni plakala, srce ji je za hip odrevenelo, kri v žilah zastajala. — Drugi dan se je odpravila, da poišče njegov grob, njegovo truplo izkopije in ga prenese domov, da bo njen edinec, za katerega je edino živela, za katerega je skrbela noč in dan, počival v domači grudi. Težko je bilo njeno potovanje. Brez izkazov je dospela do Tržiča. Ceste in pota so mrgolele vojaštva. Vankem, ki jo je vprašal za cilj njenega potovanja, je pokazala svoje gorje in prosila, naj jo pustijo, da poišče grob sina — edince, Smilila se jim je in niso ji delali zaprek.

Solnce je tonilo v italijanske planjave, ko se je vzpenjala po ozki, strmi stazi na hrib. Desno in levo so ležali razbiti topovi, puške, razna vojaška oprema ter konjska mrhovina, ki je kužila zrak. Ves hrib je bil razoran z jarki in rovi. Za vsako hriba opazi pokopališče z neštevilnimi grobovi. Vse se ji šibijo, nevidna moč ji daje pogum, da steno dalje. Sredi grobišč stoji velik, kamenit spomenik. Pod križanim Kristusom ležita dva kamnita mrtvo vojaka. Križani je snel svojo pribito desnico s križa, se sklonil in dviga mrtvega vojaka kvilju k večnemu življenju. Onemogla pade pred spome-

Specijalni entel oblek, ašuriranja, predtisk naihitejša potrežba — najfinše delo pri

Matek & Mikeš, Ljubljana
polog hotela Strukelj

Vezenje raznovrstnih monogramov, perila, zaves, pregrinjal, entlamje, izdelovanje gumbic. Velika izbira predtiskanih žen. ročnib del. Vseid namoderneše ureditve podjetia — najnižje cene.

Najnovejši modeli dvokoles, otroških in igračnih vozilčkov, prevoznih tričkljev, motorjev in šivalnih strojev. Velika izbira. — Najnižje cene. — Ceniki franko.

Tribuna: F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozilčkov Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. 191

Lav Bajkov, perutninarški konzulent, Beograd.

Resnica o štajerski kokoši

1. julija je priobčil dnevnik »Slovenski narod« članek »Štajerska kokoš ni za naše kraje«, v katerem se ta kokoška pasma diskreditira, kokoš pasme »Leghorn« pa povečuje.

Pisec tega članka pravi, da strokovnjak v perutninarstvu in pisec teh vrstic g. Lav Bajkov, ki spremlja potujočo kmetijsko razstavo, tudi pravi, da je pasma Leghorn mnogo boljše od štajerske.

Nikakor in nikdar nisem bil tega mnenja in zato tudi nisem nikdar govoril o tem niti v svojih strokovnih knjigah, niti v strokovnih člankih niti v predavanjih. Zatorej smatram resnici na ljubo za potrebno, da spregovorim nekaj besed glede teh dveh pasem.

Vaša pasma ima svoja dobra svojstva, a so lahko razmere takšne, da ena pasma ne more zamenjati druge. Leghorn je svetovno znana, tako-rekoče »industrijska« ali »farmerska kokoš«, ki se jo goji samo radi nošenja večjih količin jajc in je v ta namen selekcionirana v teku desetletij. Toda ta pasma ima premalo mesa, in razen tega rumene (žolte) noge in kožo, kar je manjvredno. Kokoš Leghorn tudi ne kvoče, zato bi moral imeti tisti, ki bi hotel držati to pasmo, pripravo za umetno valjenje, oziroma za umetno vzgojo piščancev. Iz navedenega sledi, da Leghorn ne odgovarja kmetijskim razmeram, a smatra se za najboljšo pasmo za farme, kjer je ta kokoš v velikem številu na omejenem prostoru, včasih povsem brez »paše« ali celo v kleti. Naravno je obstoj takih farm koristen za državo in to radi tega, ker se poveča produkcija namiznih jajc za domače potrebe in za izvoz. Toda ako pomislim, da dobimo 99% naših perutninarških proizvodov iz vasi in da postane perutninarstvo lahko zelo koristno za kmetia, je razumljivo, da bi morali pristojni organi poskrbeti zlasti za razširjanje in poboljšanje perutninarstva na vasi in priporočati kmetovalcem pasmo, ki najbolje odgovarja razmeram kmetijskega vasi. Prav zagledal je ministrstvo za kmetijstvo izključilo Leghorn iz vrst pasem, ki bi se lahko priporočile kmetovalcem in je določilo za dravsko banovino štajersko pasmo kot lokalno, odgovarjajočo kmetijskim razmeram.

Štajerska pasma obstoja na ozemlju te banovine že več stoletij in je zato čisto razumljivo, kakaj se je ta pasma tako dobro prilagodila lokal-

nim prilikam (podnebje in mnogo zelene paše). Radi tega je štajerska posebno odporna proti vremenskim neprilikam in zelo malo podvržena boleznim tudi pri primitivni vzgoji. Tako se na pr. pri štajerski kokoši ni ničesar čulo o tuberkulozi, med tem ko se pri Leghornu pojavlja ta bolezen zelo pogosto. Glavna njena odlika pa je v tem, da ima mnogo sočnega mesa, a kosti imajo tanke ter ima bele noge in belo kožo. Te njene lastnosti se osobito cenijo na tujih trziščih, kjer se kupuje kokoš za jelo. Omenim še, da so štajerski kopuni svetovnoznan in ne zastajajo niti za najboljšimi francoskimi kopuni »Breskim« Kokoš 6 do 7 mesecev stara je težka okoli 1,5 kg, enoletna pa je težka 2,5 do 3 kg. Piščanci se razvijajo zelo hitro. Pri tem pa bi bilo neobhodno potrebno pripomniti, da uspeva ta pasma le na razsežnem prostoru, odnosno paši, ki jo izvrstno izkorišča, oddaljujoč se daleč od kurnika, kjer si išče hrano in je zato za kmetia poceni. Štajerska kokoš kvoče in to dosti rano. Tudi prav lepo vodi piščata.

Perutninarstvo se mora razvijati v skladu z zahtevami izvoza, a širjenje štajerske pasme baš odgovarja temu. Izvoz jajc se zmanjšuje, ker ne moremo izdržati konkurence z drugimi državami, a tudi iz raznih drugih razlogov v času, ko se izvoz klane živali povečuje radi neomejenega povpraševanja.

Mi izvozimo piščance, ki so v starosti okoli 3 do 4 mesecev težki ca 600—800 gr, z izdatno količino mesa na prsih, a v jeseni izvozimo pularde (mlade jarkice), ki niso težje od 1,30 do 1,40 kg (brez perja in drobjav). Štajerska pasma daje prav takšno blago. Če se temu pridruži še izvoz štajerskih kopunov, vidimo, da se tudi v pogledu trgovine izkaže štajerska kokoš za najboljšo in Leghorn v tem pogledu nikakor ne more z njo tekmovali.

Dajmo vsaki pasmi svoje mesto in svojo nalogo!

Mnogi zametavajo štajersko kokoš, češ, da je perje še različne barve. Iz trgovskega gledališča se ne sme smatrati ta različnost za nedostatek, ker ena ali druga barva perja ne vpliva na nesnost, kakovost in količino mesa.

Vsekako banska uprava energično dela na selekciji v doseg »enakosti« rjave barve štajerske kokoši in lahko upamo, da bo štajerska v teku tega desetletja uniformirana, kakor to zahtevajo.

Položaj dolarja še ni jasen

V finančnih krogih so splošno pričakovali, da se bo Roosevelt po sestanku s tremi znanimi izvedenci v denarnih zadevah izrekel jasno za inflacijo ali za ohranitev sedanjega stanja. V resnici do tega ni prišlo in usoda dolarja še ni zapetena. Roosevelt se je v Hyde parku sestel s profesorjem J. Rogersom in J. Warrenom, ki oba zagovarjata »dirigirano valuto«, in še z newyorškim bankirjem J. Warburgom. Sestanek je trajal tri ure. Toda kakor rečeno po sestanku ni bilo pričakovanih Rooseveltovih izjav. Roosevelt se torej ni odločil glede dolarja. Prof. Warren je takoj nato odpotoval v Evropo, da prouči evropske razmere. Splošno tudi zelo komentirajo potovanje guvernerja Angleške banke Montaguja Normana v Združene države. »New York Herald« meni, da se pričra potovanja g. Normana pripravljajo izpremembe glede obeh valut.

Poročila, ki prihajajo iz Newyorka in Washingtona, so mlačna in ne govore ne o navdušenju za

Rooseveltove načrte in tudi ne za staro politiko. Morda še večje preglevine, kakor delavske stavke, dela Rooseveltovi vladi vprašanje, ali bo mogoče tako naglo dvigniti delavske plače, kakor se dvigajo cene. Od tega vprašanja odvisi ves Rooseveltov gospodarski politika. Industrijski krogi se dobro zavedajo, da bi bil sedanjih razmah samo varljiv previd, ako bi se ne posrečilo dvigniti kupno moč ameriškega delavca in s tem tudi zagotoviti razprodajo producirane blaga. Silno mučen položaj za Roosevelta bi nastal, ako bi se živila prenaplo podražila, medtem ko bi mase v bistvu ostale kakor do sedaj s praznimi žepi. V primeri da bi industrija ne mogla razpečati svojih produktov, pojde Roosevelt, tako zahtujejo v finančnih krogih, do skrajnosti in izvede popolno inflacijo. Na vsak način je položaj dolarja še vedno nejasen. Potovanje angleš. guvernerja Normana spravlja jo mnogi v zvezo z vestmi, da namerava Roosevelt stabilizirati dolar.

Slovenska podjetja v II. četrtletju

V industrijskih podjetjih je bilo v drugem četrtletju tega leta prijavljenih 6, odjavljeno 1, obrtnih podjetij prijavljenih 221, odjavljenih 264; (prijavilo se je posebno lepo število mizarjev, to je 23, odjavilo 15, čevljarjev se je prijavilo 31, odjavilo 46); trgovskih in pomožnih trgovinskih obrti se je prijavilo 195, odjavilo 358 (značilne so odjave trgovin z lesom 23, medtem ko je bilo prijav samo 8, ter trgovin z živila 44 odjav in 11 prijav, nadalje je bilo prijavljenih 75 trgovin z esanim blagom, odjavljenih 56). Gostilniških obrti je bilo prijavljenih 90, odjavljenih 47, gostlin samih je bilo prijavljenih 53, odjavljenih 51.

Trg nikla. »Daily Express« poroča, da se je svetovni trg z niklom zelo zboljšal v zadnjih mesecih. Na francoskem trgu je povpraševanje po niklu večje, ker kuje država za eno milijardo novcev po 5 frankov. Prav tako je povpraševanje večje, ker se nameravajo graditi nove križarke.

Cene še padajo

Indeks cen na debelo za julij je objavila Narodna banka. Splošni indeks je padel nasproti juniju za 2,4 točke. Nazadovani so mesni izdelki, nazadovale je cena goveje živine in svinj, samo cena ovac se je dvignila. Cene lesa so napredovale. V primeri z indeksom v lanskem juliju je indeks padel za 1 točko.

Razglašen je bil stetaj o imovini prezadolženke Čubakovič Amalije, modistinje v Celju. Konkurni sodnik dr. Mak Ivan, upravnik mase dr. Fortunat Mikuletič, odv. v Celju. Zbor upnikov 24. avgusta, narok 28. septembra pri okr. sodišču v Celju.

Poravnalno postopanje je bilo uvedeno o imovini dolžnika Leskoviška Franca, trg. z meš. blagom v Mozirju. Por. sodnik dr. I. Mak, upravitelj dr. A. Voršič, narok 2. sept. por. kvota 40%.

GOSTILNICA PIVOVARNA D. D., LASKO

Sodeč po opazovanjih se na sklepali, da je proti podpisnikom delnice bilo vloženih nad tisoč tožba, kar da slutiti, da stroški znašajo morda milijon dinarjev. Vse to je nujno potrebno ugotoviti do pare natančno, da se izkaže, kje so vzroki.

Prirediti smo prisiljeni, da se branimo v okviru zakona tako, da bomo utrpeli kar najmanjšo škodo. Delati moramo na to, da zainteresiramo oblastva in javnost, da poseže v to ravnanje.

Ustanovlja se obrambni odbor za protiakcijo, ki zbira podatke in naproša vse priizdatke, da se prijavijo. Upa, da se mu posreči s pomočjo javnih shodov in časopisja eventualno intervenciji pri oblastvih doseči izredni občni zbor, ki bo nujno pokatal v pravi luči, kako stvari stoji.

Prirediti na sedežih vseh sodišč v Sloveniji so naprošeni, da v interesu skupne stvari ugotove, koliko tožba ali izvršb in za kakšne zneske je bilo podanih in koliko znašajo stroški ter podatke neudoma posljejo na naslov sprizadetea dr. Aleša Peršina, advokata v Ljubljani.

Mrtvilo na lesnem trgu

Pozna letna sezona je najslabši čas za lesno trgovino. Že v preteklih letih je lesna kupcija v poletnih mesecih počivala, sedaj pa vlada pri nas skorodna popolno mrtvilo.

Lz Amerike je v dogah obilno naročil in

Cene benzina so glavne družbe, ki tuzujejo s tem blagom v Clevelandu, znižale za polovico centa pri galonu.

General Motors so v juliju prodale 106.918 avtomobilov, junija tega leta 113.071, medtem ko so v juliju lanskega leta prodale samo 36.872 avtomobilov.

Pridelek bombaža cenijo po uradnih podatkih na 12.514.000 bal. Prvotno so cenili pridelek samo na 11 milijonov bal. Pridelek je tako obilnej kljub temu, da je bilo del nasadov nalašč uničenih, da bi se cena bombaža vzdržala. V bodoče mislijo omejiti pridelovanje bombaža na ta način, da ga bodo manj sejali. Če bi ne bili uničili del nasada, bi znašal pridelek okoli 15 milijonov bal. Vlada bo skušala obdržati ceno na sedanjih višini.

Borza

Dne 12. avgusta 1933.

Denar

Curih. Pariz 20.25, London 17.115, Newyork 382, Bruselj 72.15, Milan 27.17, Madrid 43.20, Amsterdam 208.70, Berlin 123.30, Dunaj 72.70 (58.50), Stockholm 88.30, Oslo 87.30, Kopenhagen 78.50, Praga 15.32, Varšava 57.75, Atene 2.93, Carigrad 2.50, Bukarešta 3.06.

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica srem. 105—107.40, slav. 106—108, koruza bačka ladja Tisa in Duna 70—74. Ostalo neizpremenjeno. Tendence mizna. Promet: 85 vagonov.

Dobrova pri Ljubljani

Med šmarnimi mašami, od praznika Mar. Vnebovzeta do nedelje 17. septembra je red božje službe v Marijinem svetišču sledeči: na predvečer nedelj in praznikov ob 5. uri popoldne pričetek spovedovanih, ob 8. uri zvečer litanije; ob nedeljah in praznikih celo dopolne delitev sv. zakramentov in sv. maše ob 5., 6., 8. in 10. uri popoldne ob 3. uri slovesne litanije. — Prilika za prejem sv. zakramentov je tudi ob delavnikih.

Častivce Marijine in kongregacije v ljudno vabimo k tem slovesnostim. Obiski Marijinega svetišča so obdarovani z mnogimi odpustki. V preple božji naravi okoli cerkve sredi zelenih travnikov in gozdov pa bo tudi vsakdo užil mnogo nekaljenega veselja.

Autobus Ljubljana—Dobrova vozi z Rimske ceste ob nedeljah in praznikih ob 8. in 11.30. uri, ob delavnikih ob 11.30. in 18. uri.

Borovnica

Z veseljem smo vzeli na znanje vest, da je zopet dovoljeno delovanje Prosveče. Kakor vsako leto bomo skušali tudi v letošnji sezoni spraviti na oder nekaj stvarnega. Na programu je že poznana in priljubljena »Miklova Zala« in drama »Prokleta«. V sezoni enkrat bo tudi pevski koncert in tudi v Bevke bodo šli pevci zapet. Obenem opozarjamo bratska društva, da si naročijo vojno dramo v 4 del. »O njega mi...« Obrnite se na avtorja Rudolfa Saleharja, Borovnica.

Mavčiče

V nedeljo, 6. avgusta so v »Mavčičah« nastopili okoliški študentje z igrjo »Bele vrtince«. Igro je v vsakem oziru proti pričakovanju dobro uspela. O pavkah so prav lepo igrali tamburaši iz Mavčič. Na Veliki Šmaren 15. t. m. gostujejo študentje z »Belimi vrtinčami« ob 4 h popoldne v Trbojah, 20. t. m. pa v Hrašah pri Smednju. Obakrat se vsi do prostem. Kdor se igre ni videl, naj ne zamudi ugodne prilike!

Jesenice

Trboveljski »Slavček« priredi dva koncerta v dvorani kina »Radio« in sicer v ponedeljek, 14. t. m. ob 8 zvečer in 15. t. m. ob 11 popoldne. Ta dan poje »Slavček« tudi pri maši v farni cerkvi ob 9. K tokrovemu koncertu so vabljene posebno okoličani. Slavčki bodo izvajali vse program, ki so ga izvajali na Češkem in na Dunaju. Z udeležbo pri koncertu podprete podpore prepotrebno, nedolžno in gladno trboveljsko dečo.

Zelo je pozdraviti dejstvo, da tudi mladina sosednjih držav prihaja k nam ter občuduje našo prelepo Gorenjsko. Vendar pa bi bilo treba tu posebne paznje, da ne bi npladi skavti iz Nemčije, ali odkoder so, nosili in javno razkazovali zastav s Hitlerjevimi kljukastim križem. Jeseničani, ki so se pred par dnevi vozili po Bohinjskem jezeru, so tudi videli, da so imeli skavti zatakajeno v čoln poleg nemške državne še zastavo s kljukastim križem. Končno naj omenimo še to, da so zagrebški skavti, ki so se istotako nahajali v Bohinju, nemško hitlerjevsko mladino pozdravljali s fašistovskim dviganjem rok in z vzkliki »heile«.

Zadnje dni je bilo na Jesenicah več vlomov, tatvin in poizkušnih vlovov. V kleti gostilne »Pri Markotu« na Stari Savi je natakarska naletela na človeka, ki se je tamkaj skrivil v kleti neke druge gostilne na spodnjem koncu jeseniškega mesta pa so istotako naleteli na mladega tatu, ki pa je bil menda v tej vročini le izredno jezen, zato se je spravil nad pivo. V blaginjo Čuferjevega kopalnišča je bilo istotako vlomljeno in v tovarni je izginil pol konjske silne močan elektromotor. Vse te in še druge tatvine bodo šle na rovaš enega ali dveh, od katerih je eden domačin, a tudi drugi je dobro znan, pa je neznano kam izginil.

Jesenjski pedesetletniki se danes zberejo pri sv. Križu nad Jesenicami, kjer bo v ondatnji župni cerkvi sveta maša, nato pa imajo prirediteljski pogovor s primernim razvedrilom. Med Abrahamovci je tudi tukajšnji rojak stolni župnik g. dr. Klinar, jesenjski svetnik g. Kastelic in pa Cundrov Tone, ki bo imel ob tej priliki tudi slavnostni govor. Vsem pedesetletnikom tudi naše najiskrenejše čestitke.

Trbovlje

Poostren pasji kontumac je proglašen za cel okraj, valed enega primera stekline v Hrastniku. Lastniki psov in mačk morajo imeti te živali doma zaprte. Psi niti z nagebniki ne smejo letati okoli, nekatere izjeme so samo za čas lova.

Rokovo. — Vsakoletna procesija v cerkvi sv. Roka bo v sredo. Po sv. maši ob osmih pri Sv. Marku bo procesija, ki Sv. Katarini. Sv. Rok je priprošnjak za telerno zdravje; letos bo obenem procesija za prepotrebno dež.

Prihodnjo nedeljo uprizaro fantovska kongregacija v Društvenem domu viteško igro: »Zloba in zvestoba«.

Slabi izgledi za občinske finance. — Ker je TPD letos izkazala komaj desetino dobička, v primeri s prejšnjimi leti, zato odpade s tem podlaga za predpis občinskih davščin. Že sedaj se je odpisalo TPD en milijon dinarjev na davkih, v bodoče pa bo še več. Seveda bo čutilo tudi ostali laški okraj, ki je prejemal preko 80% vseh davščin iz Trbovelj.

Ptuj

Novo mašo bo pel v nedeljo, 20. t. m. v prostirski cerkvi v Ptuj lvarist Maks Rupar. Slavnostno pridigo pa bo imel njegov brat Jože. Obitelji Janeza Rupar, ki bo doživela v tretje novo mašo v svoji družini, iskreno čestitamo! Čez dve leti pa bo primiciral še četrti sin Anton.

Požar. Pri posestniku Antonu Medvedu v Zgornji Jablani pri Cirkovcih je izbruhnil požar. Pogorela je kolarnica in parma, v kateri je bilo naloženo 1500 kg pšenice v snopju, 2000 kg rži, 7000 kg sena in 9 kvadratnih metrov drv. Zgorelo je vse do tal. Gasilec iz Cirkovcev se je z pomočjo vaščanov posrečilo omejiti divji element v toliko, da se ni razširil na sosednja poslopja. Škoda znaša okrog 25.000 Din in je krita z zavarovalnico. Vzrok požara ni dognan.

Tedensko službo ptujskih gasilcev od 13. do 20. t. m. vrši prva desetica prvega voda in sicer Ernest Dasch in desetnik Ludovik Kropf. Reševalno službo: šofer Herbert Schönlaub in Jurij Pichler. Od moštva pa Rudolf Erlač in Jožef Kmetec.

Motociklist povozil pešca. Na cesti pri Po-brežju, blizu Sv. Vida, se je zgodila danes huda nesreča. Trgovca Schönlaub iz Ptuja je povozil z motorjem 69 letnega posestnika Ivana Krajncja iz Vavre, ko se je vračal iz Ptuja na svoj dom. Pri padcu si je Krajnc zlomil levo roko in desno nogo. Razven tega ima hude rane po celem telesu. Reševalni avto ga je prepeljal v bolnišnico v Ptuj. Motociklist Schönlaub je tudi ranjen. Kdo je kriv nesreče, bo dognala šele preiskava.

Petrovče pri Celju

Fantovski izlet na Uršlogoro dne 6. in 7. avg. t. l. nam je zapustil neizbrisne spomine, ker je združeval koristno s prijetnim. V nedeljo zvečer so bile večernice in fantovski sestanek, na katerem smo v sebi zopet poživili Marijanskega, družinskega duha, saj smo vsi ena familija. Nato je sledil družabni večer, kjer so nam ob zdravi zabavi in petju lepih pesmi prehitro minule večerne ure. Ponedeljek je bila sv. maša in skupno sv. obhajilo izletnikov. V nagovoru nas je voditelj utrljal v prepričanju, da vodi pot na goro Tabor poveljavanja le čez Oljško goro trpljenja za svoje kat. prepričanje in čez Uršlo goro fantovskega krepostnega, viteškega življenja. Težko nam je bilo slovo od Uršlogore, radi bi še bili ostali, toda delo nas je klicalo nazaj v dolino. V srcih vseh pa je bil sklep, da drugo leto zopet pomoramo na našo priljubljeno Uršlogoro, da obnovimo zvestobo do svoje duhovne Matere in fantovske ideale. Na svidenje!

Romarski shod v Petrovčah se bo kakor običajno, vršil na Veliki Šmaren, dne 13. avg. Prejšnji večer ob večni luči so večernice in prilika za sv. spoved. Na praznik bodo sv. maše ob 5. in 8. uri Glavni sv. opravili pa sta ob 6. in 10. uri s cerkvenim govorom. Vse častilce petrovske Matere božje iskreno vabimo!

Dobrna pri Celju

O Dobrni se malo čuje in še manj piše, kljub temu, da je tu življenje zelo pestro, posebno sedaj, ko je sezona na višku. Veliko je k temu pač pripomogel letošnji zdraviliški orkester pod strokovnim vodjo Jankom Gregorcem. Orkester je dokazal višino v soboto 5. avgusta na svojem »častnem večerju«. Izvajal je brezhibno najtežje koncertne točke. Na tem večeru je iz prijaznosti sodeloval znani tenorist ljubljanske opere g. Jože Gostič, ki je z zelo lepo zapetimi arijami navdušil občinstvo. V nedeljo 6. avgusta popoldne pa se je vršilo za mlado strelsko družino veliko slavlje. Bila je slavnostna otvoritev novega strelišča. Mnogo truda, še več pa materialnih žrtve je bilo treba, da si je to društvo v tako kratkem času postavilo svoje ognjišče. Je pač v prvi vrsti zasluga njihovega neumornega predsednika g. Riharda Kokalja, g. upravitelja zdravilišča Lojza Jankoviča ter gg. blaginjskega Miklavca in Kende. Ob 3 popoldne se je pripeljal g. podpolkovnik Bojič v družbi častnikov iz Celja, ki ga je množica navdušeno sprejela ob zvokih zdraviliške fanfare. Predsednik g. Kokalj je z izbranimi besedami pozdravil množico ter po končanem govoru pozval g. podpolkovnika na častni strel, s katerim je bilo strelišče otvorjeno in izročeno svojem namenu.

Gor. Sv. Kungota

Srebrni mašinski jubilej obhaja danes gornje-kungoški župnik g. Fr. Magdič. Jubilar je rodom iz Ljutomer, Bogoslovno študije je dovršil v Gorici. Kaplanoval je na raznih župnijah v tržaškopoperski škofiji, bil je nato v Podgradu kot kurat, odkoder je prišel za župnika v Tinjan v Istri. Veliko je moral prestati g. župnik, ki mu je bila nad vse čast in slava boja pa naš ljubljani slovenski rod, pod prefektom markija de Sunnija v naši tužni Istri! Dne 18. avgusta 1923 je bil izgnan v Jugoslavijo. Pretresljivo je bilo slovo tamkajšnjih župljanov od ljubljenskega g. župnika! Sedaj vrši svoje dušepastirsko delo v Gornji Sv. Kungoti od 1. 1923. V teku tega časa je oskrbel nove zvonove, sezidal »Katoški dom«, ustanovil »Prosvetno društvo«, ki zelo agilno deluje, ozajšal hram božji, preuredil oltarje, oskrbel prekrasen kip Presv. Sreca Jezusovega ter uvedel vsakoletno poklonitev in svečano proslavo božjemu Srcu v čast, oskrbel kip male cvetke Terezije Deteta Jezusa, prenovil kip sv. Janeza Krstnika itd. Mladini, posebno šolski posevča izredno pažljivo. Težko je naštet in za-beležiti vse, kaj dela jubilar za izveličanje duš naše obmeje in težko preizkušene župnije. Vse-mogočni naj mu nekoč obilo poplača njegovo iz-redno gorečnost v njegovi službi, naši župniji pa bodi ohranjen jubilar še nešteto vrsto let! — Bog Vas živi g. jubilar!

Marenberg

Novice z mosta. S 1. septembrom bo gosp. Marija Böhm, mitničarka na mostu, prepustila pe-branje mostnine in gostilno pri mostu nasledniku ki pa še ni določen. Občinski odbor je z ozirom na težke čase odpravil mostnino za kolesa (bicikl) in ročne vozčke, mostnino za težke vozove pa je znižal od 10 t. 1.50 na Din 0.75 enosmerno. Sklep se izvaja od 10. t. m. dalje.

Na pokopališču delajo grobnici za družini g. Franca Preglana in g. Wrentschurja.

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5 (paviljon) lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Doma-ljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in do-brazne informacije. — Poslovne ure od pol 8 jutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne. Telefonska šte. 3030.

Sport

ASK Primorje: Korotan, Rakovnik. Danes ob 17 nastopi II. moštvo juniorjev Primorja proti juniorjem Korotana na igrišču Primorja. Ob 18 pa nastopi I. moštvo juniorjev proti moštvo Korotana tudi na igrišču Primorja. — Pričakujemo, da bo sta obe tekmi zanimivi.

Danes se vrše medkolesarske dirke kolesarskega društva »Sava« na dirkališču ZSK »Hermes« v Šiški ob 15 popoldne. Priglasilo se je veliko število dirkačev ter bodo dirke z dvokolesi kakor tudi z malimi motorji veled velike konkurence jako zanimive. Po končanih dirkah bo razdelitev daril na dirkališču. Dobiček paviljonov je namenjen brezposelnim rudarskim družinam.

Motokolesarski klub »Ilirija«, Ljubljana razpisuje za 20. avgusta t. l. medkolesarske dirke Ogrinovo spominsko dirko. Proga: Ljubljana — Trojane — Celje — Trojane — Ljubljana, 150 km. — Start in cilj pri km 1.200 na Tyrševi cesti (restavraciji Kačič). Vozni se v eni skupini. Darila: Zmagovalec prejme prehodno darilo: »Ogrinovo spominski pokal M. K.«. Priznani v veliko srebrno plaketo; II., III. in IV. darilo; V. in VI. srebrne plakete; ostali vsač, ki prispeje 40 min. za prvim na cilj — časovne kolajne. Prijave z navedeno verifikacijsko številko se imajo poslati na tajništvo M. K. »Ilirija«, Ljubljana, Miklošičeva 15. Brez prijavnine. Prijave se zaključijo v četrtek, dne 17. t. m. ob šestih zvečer, kasnejše došlim prijavam se priložiti prijavnino v znesku 10 Din. — Razdelitev dirkalnih števil in objava dirkalnega reda točno ob šestih zjutraj na startu. Dirka se vrši ob vsakem vremenu. — Upravni odbor.

Svetovna boksarja Carnera in Paolino se bosta borila za naslov kakor pravijo pariška poročila. Borba se bo vršila v Rimu meseca septembra. Aranzma je tudi s finančnega vidika urejen, sedanj prvak Carnera ima pa še to prednost, da se bo boril s starejšim Paolino, ki zanj ne bo ravno preveč nevaren.

Budimpeštanska plavalna prvenstva so prinesla naslednje važnejše rezultate: 200 m hrbtno: Bicsaky 2:49.6; 200 m: Hild 3:01.2; 500 m: Györie 6:53.4.

Nov finski rekord za dame v 100 m prsnem plavanju je postavila gđ. Nymann s časom 1:31.1. Ladoumège, ki je startal v Parizu pri prvih stvih tudi na 800 m, je zmagal s časom 1:53.4.

Avstriji nameravajo izvesti meseca septembra t. l. štateni tek na približno 760 km dolgi progi. Vsega skupaj bo teklo 4000 tekačev.

To je udeležba Nad 4000 gledalcev je prisostvovalo velikemu boju tekačev v Glasgowu na eno angleško miljo, v katerem je zmagal Lavelock s časom 4:13.6. Na pol angleške milje pa je dosegel Scrimshaw čas 1:54.5.

Rekord Bezvode v obojročnem metu kopja je priznan. Omenjeni atlet je pri prvenstvenih tekmovalnih vrhlo kopje z desnico 60.04, z levico 45.48, skupaj torej 105.52 m daleč.

Pogled po teniškem svetu. Svetovna prvenstva profesionalnih tenis igralcev se bodo vršila tudi letos v Berlinu in sicer v času od 11.—17. septembra.

Za naslednja tekmovalna za Davisov pokal so moštva po večini že sestavljena. Švedi bodo postavili v boj proti Belgiji Oestberg-a, Ramberg-a in Garell-a. Za Belgijo bodo pa igrali Lacroix, Bornian, Geelhand in Van der Zuylen. Holandsko bodo zastopali: Timmer, Karsten, Scheurleer in Hughtan. Romuni bodo postavili proti Holandcem: Poulietta in Cantacuzene. Jugoslavija in Norveška se srečata najbrže takoj po nemških prvenstvih. Našo državo bodo reprezentirali: Kukuljevič, Schaffer in Punčec.

V meddržavni tekmi Belgija proti Švici, ki se je vršila v Westende, so zmagali Belgijci z 16:8 točkami. Švicarji so slabo igrali, edino stari mojster Ellmer se je izkazal.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Nedelja, 13. avg.: 8.15 Novice iz današnjih dnevnikov 8.30 Gimnazika (Marijan Dobovšek) 9.00 Versko predavanje dr. Gvido Rant 9.30 Prenos cerkvene glasbe iz St. Peterske cerkve 10.00 Potovanje po Evropi, prof. O. Šest 10.30 Pasivizem in aktivizem iz življenja (E. Bojc) 11.00 Dopoldanski koncert: Radio orkester 12.00 Napoved časa, nato reproducirana glasba 13.00 Vremenska napoved 15.00 Kmetijska ura, dipl. agr. Jamnik 15.30 Slovenska glasba — Duet ceter 16.30 Radio-orkester 17.30 Plesna glasba, vmes plošče 20.00 Ura šlagerjev: Ela Singer s klavirjem, vmes Radio orkester s šlagerji 21.00 Prenos koncerta kraljeve garde iz Belgrade 22.00 Poročila, plošče.

Ponedeljek, 14. avg.: 12.15 Reproducirana glasba 12.45 Novice iz današnjih dnevnikov 13.00 Časovna in vremenska napoved 13.05 Reproducirana glasba 19.00 Radio orkester 20.00 Dalmacija Kozlevčar 20.30 Prenos koncerta opernega orkestra Rogaska Slatina 21.45 Poročila, plesna glasba na ploščah.

Torek, 15. avg.: 9.30 Versko predavanje 10.00 Prenos iz stolnice 11.00 Radio orkester 15.00 Kmetijsko predavanje, dipl. agr. Jamnik 15.30 Slovenska glasba Radio orkester 16.30 Lahka glasba na ploščah 20.00 Prenos iz Zagreba 22.30 Poročila »A-valer«, časovna napoved.

Drugi programi

Nedelja, 13. avgusta:
Belgrad: 21.00 Simfonični koncert orkestra kraljeve garde — Zagreb: 20.30 Lahka glasba — Berlin: 20.45 Operna ura — Dunaj: 21.55 Orkestralna glasba — Leipzig: 21.10 Koncert — Milan: 20.30 Istrska svatba, opera od Smarelja — München: 17.10 Tannhäuser, opera, Wagner — Praga: 21.00 Radio orkester. (Iz »Radio Beograda«).

Ponedeljek, 14. avgusta:
Belgrad: 20.20 Aida, opera, Verdi (plošče) — Zagreb: 20.30 Koncertni večer — Dunaj: 19.00 Mednarodna glasba, 20.30 Mikado, opereta, Gilbert — Budimpešta: 20.45 Koncert opernega orkestra — Heilsberg (276 m) 21.15 Pesmi in arije (bariton) — Leipzig: 20.20 Koncert vojaške godbe — London: 21.15 Orkestralni koncert (mezzosopran solo) — Milan: 21.45 Komorna glasba — München: 22.00 Beethovne serenade za trio — Rim: 20.45 Don Giovanni, opera, Mozart — Varšava: 20.00 Napoleon in Terezina, opera.

Torek, 15. avgusta:
Belgrad: 20.30 Prenos iz Zagreba — Zagreb: 20.30 Koncert moškega pevskega zbora, 21.15 Koncertni večer (Maja Strozzi in orkester) — Dunaj: 19.45 Koncert vojaške godbe, 21.00 Orkestralni koncert — Brno: 20.15 Slovaške narodne pesmi Budimpešta: 20.00 Prenos iz skavtskega tabora v Gödöllö — London: 20.00 Orkestralni koncert — Milan: 21.00 Simfonični koncert (Iz »Radio-Beograda«).

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka pletna vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Prireditve

Danes vsi na žegnanje združeno z vrtno veselico pevskega društva »Slovan« na Brdu pri Viču. Vabita Jakob in Alojzija Zadnikar. (h)

Letovišča

Hotel »Hom«

tik postaje Podhom pri Bledu. Vam nudi ugodno priliko v teh vročih dneh za ohlajenje in odpočitek, na razpolago več sob z mrzlo in toplo tekočo vodo. Penzija 30 Din. Se priporoča Jakob Slivnik.

Letovišče

v idiličnem kraju, oskrba s petkratno hrano dnevno 30 Din; duhovniki — penzionisti popust. Dopisi na Vinegrad nad Dobro pri Celju. (L)

Službe iščejo

Pek. pomočnika

z mojstrsko preizkušnjo, sprejem v službo kot poslovođa event. oddam pekarno v najem. Cenj. ponudbe na naslov: Tone Marinč, Vodmatska ul. 25, Moste pri Ljubljani. (a)

Boljša dekle

dobra kuharica, vajena vseh gospodinskih del — išče stalno službo v župnišču ali pri boljši kršćanski družini. Nastop takoj ali pozneje. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 9160. (a)

Mladenič

z srednješolsko izobrazbo, bivši častnik, išče primerne službe. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Zrtev razmer« št. 9219. (a)

Poslovođa

lesne stroke, z večletno prakso kot samostojen vodja, vešč vseh manipulacij in kalkulacij vsakovrstnega lesa, s šolsko izobrazbo, želi premeniti mesto. — Ponudbe pod »Pošten« 9280 na upravo »Slovenca«.

Kuharica

in gospodinja želi mesto pri dobrih ljudeh. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9285. (a)

Sestra

umrlega župnika želi mesto kot gospodinja pri g. duhovniku z vso opravo ali brez. Cenj. ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Postrežljivca« 9328.

Službo dobe

Služkinjo

za vsa hišna dela, vajeno tudi kuhe, ne pod 30 let staro, pridno in pošteno, takoj sprejem. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 9222. (b)

Več pomočnikov

sodarskih, sprejem. Takojšnji nastop dela. Fric Vezjak, sodar, Ormož. (b)

v teh težkih časih se more še najlažje dobiti z ustnovitvijo domače pletarne. Mi damo vsakomur tekoče delo, kar smo odjemali za pletenine, dobavimo preje in izplačamo zaslužek za pletenje, kar dokazuje mnogo zahvalnic. V slučaju, da hočete delati in zaslužiti, se obrnite po gratis-prospekte na trdnico Domača Pletarska Industrija Josip Tomazič, Maribor, Krekova ul. 16/II.

Entlerico

izurjeno v izdelovanju pletenin, sprejem. Celovška cesta 251, Ljubljana VII. (b)

Trgovski pomočnik

ali pomočnica se sprejme v trgovino mešanega blaga, kateri(a) lahko postane tih(a) družabnik(ca). Ponudbe in stanje premoženja naj se takoj pošlje na upravo »Slov.« pod značko »Treznica« št. 9227. (b)

Perfektno kuharico

z dežele, ki bi opravljala ob enem vsa hišna dela, iščem za čimprej. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Služba Ljubljana« št. 9156. (b)

Išče se za Zagreb

čevlarski strojni delavec za fina ženska dela, z dolgoletno prakso za specialni presivalni stroj (Durchnähmaschine). — Pismene ponudbe do torka na naslov: Hotel Metropol, Ljubljana, pod zn. »Čevlarski delavec« št. 9301. (b)

Fotografinja

ali fotografa, v poklicu popolnoma samostojnega, sprejme »Foto Azra« v Bački Topoli. Ponudbe je staviti z zahtevkom plače in dosedanje prakse. (b)

Služkinja

zanesljiva, pripravna in snažna, katere zna kuhati in opravljati vsa hišna dela, — takoj sprejme. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Služkinja« 9337. (b)

Vzgojiteljico

za 4letno deklico, z znanjem perfectne nemščine, in nekaj šivanja, zdravo, se takoj sprejme za Ljubljano. Ponudbe na oglasni oddenek »Slovenca« pod »Vzgojiteljica« št. 4-4342. (b)

Vajenci

Učenec

se sprejme. R. Klotnik, soboslikar in pleskar, Pobrežje, Tržaška c. št. 6, pri Mariboru. (v)

Mizarskega vajenca

starejša od 14 do 15 let, zdravega, pošteno družine, takoj sprejem. — Hrana in stanovanje v hiši. Peternejl Jože, mizarstvo, Škofja Loka. (v)

Starejši fant

z 1 razr. gimnazije in 2-letno prakso obč. tajnika se želi izučiti v kaki večji trgovini v Ljubljani. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 9272. (v)

Mesarski vajence

se sprejme z vso oskrbo na deželo. Pismene ponudbe na upravo »Slov.« pod »Pošten« 9140. (v)

Vajenec

za glavninarsko obrt, poštenih staršev, se sprejme. Bernik, Škofja Loka.

Učenca

v špeceriji, trgovino takoj sprejme. Anica Lukman, Stari trg 30. (v)

Vajenca

s primerno začetno plačo sprejem. — Josip Velkavrh, mizarstvo, Krvakova ulica 7, Ljubljana. (v)

Mlinarski učenec

z 21 meseci učne dobe, išče mesta v svrhu nadaljnje izučitve. Vladislav Božjak, Fram 61. (b)

Krojaškega vajenca

takoj sprejme. Likozar Ivan, krojač, Predoslje št. 39, Kranj. (v)

GREŠITE MNOGO
ako ne čitate redno
SLOVENCA

Zaslužek

Gospoda ali gospo

ki bi prevzela zastopstvo ali skladišče perja v Mariboru, Celju, Trbovljah in Kranju — sprejem. Reflektanti naj se javijo na naslov: Adolf Wolkenstein, Čonopljia, dunavska banovina. (z)

Stavbe

vsakovrstne, visoke in talne, projektira in nadzira ing. Peruzzi Stanislav, Ljubljana, Vodovodna cesta 17. (z)

Pouk

Christoflov učni zavod

privatna trgovska šola, Ljubljana, Domobranska cesta, vpisuje dnevno. — Zahtevajte prospekt. (u)

Šoferska šola

E. Čeh
(bivša Camerikova šoferska šola)
Ljubljana, Dunajska c. 26
Šola za poklicne šoferje in amaterje. Prospekti in poslanila zastoj in franko.

Instruiral bi

dijaka(injo) iz I., II. ali III. razreda klasič. gimn. v Ljubljani proti stanovanju in zajtrku. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9213. (u)

Denar

Specijalno podjetje

išče za družbo z o. z. družabnike z manjšim kapitalom. Ponudbe poslati na upravo »Slovenca« v Mariboru pod »Dobro obrestovani kapital« št. 9207. (d)

Posojilo iščem!

40.000 do 50.000 Din, proti vknjižbi na prvo mesto. 600% jamstvo. — Ponudbe na upravo »Slov.« Maribor, pod »Posojilo« št. 9255. (d)

Družabnika

s kapitalom 150.000 do 200.000 Din se išče za osnivanje tvornice čokolade. Ponudbe pod znač. »Dobro podjetje« 9329. d

Družabnika (-co)

s kapitalom 100.000 do 200.000 Din za trimesečno sezonsko kupčijo — išče strokovnjak. Vložen kapital se jamči vknjižba. 50% zaslužek zaganjan. Ponudbe na podružnico »Slovenca« v Celju pod »Sadje« 9296. (v)

Stanovanja

ISČEJO:

Mlada zakonca

iščeta čedno enosobno stanovanje s pritliklinami, ne daleč iz mesta. Cenjene ponudbe z navedbo cene na upravo »Slov.« pod št. »300«. (c)

Stanovanje

iščeta starejša zakonca v bližini trnovske cerkve. Ponudbe pod »Ljubi mir« št. 9304 na upravo. (c)

Enosobno stanovanje

s pritliklinami v mestu ali neposredni bližini iščem. Pismene ponudbe z navedbo cene na upravo »Slovenca« pod značko »Dve osebi«. (c)

ODDAJO:

Trisobno stanovanje v Slomškovi ulici se takoj odda. Več pri kamnoseku A. Vodniku pri glavnem kolodvoru v Ljubljani. (c)

Trisobno stanovanje

moderno, s kopalnico, se odda za 600 Din v novi hiši. — Vprašati v trafiki, Nebotičnik. (c)

Dvosobno stanovanje

in trgovina, se odda. — Stari trg 24. (c)

Dvosobno stanovanje

takoj oddam. Vodovod in elektrika. — Predovičeva 19, Moste. (c)

Stanovanje

soba in kuhinjo, sredi mesta, oddam samo eni ženski. Cena nizka. — Vprašati v upravi »Slovenca« pod št. 4216. (c)

Trisobno stanovanje

solčno, s kopalnico, poselsko sobo, verando in pritliklinami, se odda po zmerni ceni mirni stranki takoj ali za september. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 8579. (c)

Stanovanje

podpritlično, soba, kuhinja in pritlikline, oddam s 1. septemb. ali takoj. Šiška, Podlimbarskega 41. (c)

Stanovanje

soba, kabinet in pritlikline, oddam z oktobrom. Glince, cesta X. št. 7. (c)

Dvosobno stanovanje

čedno, podpritlično, takoj oddam. Zelena jama št. 20. (c)

Stanovanje

dvosobno, s pritliklinami, oddam majhni družini. — Podružnik c. XII št. 11. (c)

Opremljena soba

lepa in značna, se takoj odda pri sv. Jožefu solidni gospodini. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9242. (s)

Soba

se odda izven mesta. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 9211. (s)

2 prazni sobi

vhod s stopnišča, v novi vili se takoj odda. Jos. Gagel, Lončarska steza, blizu sv. Jožefa. (s)

Prazno sobo

veliko, lepo, oddam. — Friškovec 6. (s)

Opremljeno sobo

oddam. Friškovec 6. (s)

Soba

parketirano, oddam 1 ali 2 osebam. V centru, solčno. Naslov v upravi »Slovenca« pod 9249. (s)

Sostanovalka

se sprejme v sredini mesta. Naslov v upravi »Slovenca« št. 9340. (s)

Dijaki

Dve dijakinji

ali dva mlajša dijaka sprejem na hrano in stanovanje. Zrinjski trg, Kopitarjeva 14-L, Maribor. (D)

Dijaka ali dijakinjo

sprejem na stanovanje z oskrbo. Klavir na razpolago. Maribor, nasproti moškega učiteljskega. Trubarjeva 9-L, Ussar. (D)

Dijaki

iz boljše hiše se prejemajo v vso oskrbo. Odda se tudi komfortno opremljeno sobo s posebnim vodom in souporabo kopalnice. Nebotičnik, V. nadstropje. Dvigalo! (D)

Nižješolca

sprejem v vso oskrbo. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 9336. (D)

Dijaka (-injo)

sprejem v celo oskrbo. Cena zmerna. Instrukcija za nižjo srednjo šolo in violina v hiši. Naslov: F. Podgoršek, Maribor, Vrtna ulica 9, pritli. (D)

Dijakinje

sprejme boljše rodbina v vzorno oskrbo. Najraje učiteljske. Nadzorstvo, glasovir, nemščina. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9325. (D)

Glasba

Slovensko društvo
v Beogradu kupi dobro
shranjena manjša harmonija.
Ponudbe na: Drago Led-
nik. Beograd, Strossma-
yerjeva 25, III. ulaz. (g)

Orgle naprodaj

Pridite jih preskusiti na
Krko, postaja Stična z
in zvečer avto. Če se sproti
plača v gotovini, je cena
samo 9000 Din.

Pozor!

Harmonije, prvovrstne od
2000 Din naprej. Pianine
od 10.000 Din, dobite tu-
di na obroke v trgovini
Ivan Kacin, Domžale. —
Sprejemajo se popravila,
uglašanje. Zaloge vsako-
vrstnega materiala za
orgle, klavirje, harmoni-
je. Zahtevajte cenik! (g)

Klavirje,

pianine prvovrstnih ino-
remskih znamk nudi naj-
ceneje tudi na obroke,
uglašanje in popravila Mu-
rika, Ljubljana, Sv. Petra
cesta 40. (g)

Pohišstvo

Pohišstvo za salon
kompletno, starinska dra-
gocenost, v najboljšem
stanju, za ugodno ceno
naprodaj. Naslov v upravi
«Slovenca» št. 9115. (s)

Pozor

ženinom in nevestam! —
Krasne hrastove in češ-
njeve spalnice 4000 Din,
lepe jedilnice 4000 Din,
kuhinje 800 Din — Vam
nudi ter jamči za solidno
delo, trdnost, Golmajer,
strojno mizarstvo, Ljub-
no-Podnart. Istotam na-
prodaj motor «Ariel» s
prikolico. (s)

Spalnice

iz mehkega lesa, malo
rabljeno, poceni prodam.
Naslov v upravi «Slov.»
pod št. 9289. (s)

Novo pohišstvo

za sobo in kuhinjo — za
polovično ceno prodam
proti gotovini. Mizarstvo
Bizovičar, Glince, Vič. (s)

Spalnice

iz trdega, mehkega in ve-
zanega lesa, kakor tudi
različne kuhinje in tapet-
niske izdelke, Vam nudi
po najnižjih cenah Gospo-
darska zadruga mizarstvih
mojstrov, Vegova ul. 6,
Ljubljana. (s)

Spalnice

novi, 9 komadov, za Din
1600, in tridelno greden-
co z brušenimi šipami za
1500 Din prodam. Naslov
v upravi «Slovenca» pod
št. 9330. (s)

Kupimo

Železno blagajno
kupim. Naslov v upravi
«Slovenca» pod št. 9191.

Vsakovrstno

zlato kupuje
po najvišjih cenah
ČERNE, juvelir, Ljubljana,
Wolfova ulica št. 3.

Konje za klanje

za dunajsko klavnico (St.
Marx) kupim od izkuš-
nih in dobave zmognih
trgovcev s konji, ki jih
lahko trajno dobavljajo
1 do 2 vagona I. in II.
vrste. Teža in cena sta
uradno določeni. Plačilo
po dospelku in prodaji
konj potom dunajske
klavnice blagajne v 3
do 4 dneh po odbitku
stroškov. — Natančneje
pismeno pri posredoval-
cu. Na željo je mogoč
poznejši obisk v Jugo-
slaviji. Milan Pogačnik,
W. Neustadt, Gottfried-
gasse 3. (k)

Zlato, srebro, platin

kupuje
po najvišjih
dnevni cenah
Mariborska Alinerija
zlata, Orožnova ul. 8

Laneno seme

kupuje po najvišji ceni
Komatar Avgust, Medvo-
de. (k)

Srebrne krone

stare zlato in srebro ku-
puje RAFINERIJA DRA-
GIH KOVIN — Ljubljana,
Ilirska ulica 36, vhod z
Vidovdanske ceste pri
gostilni Možina. (k)

Vse rabljene stroje

brez razlike v kako-
svrhu, kupujem. Plačam
najbolje. Pismeno na N.
Kulberg, Zagreb, Hatzo-
va 30, s prilož 5 Din
znamke. (k)

Bukova drva

suha, stara, več vagonov
kupim. Navedba zadnje
cene, plačam takoj. Na
naslov Rudolf Velepčič —
Ljubljana, Jernejeva 25.

Prodamo

Otroški vozički

najnovejši modeli, tricik-
li, igralni vozički — naj-
nižje cene: M. Tomšič,
Sv. Petra cesta 52. (l)

Za polovanje

kovčge, torbice, denar-
nice, nahrbtnike itd. Ve-
lika izbira — znižane ce-
ne — priporočila
Ivan Kravos, Maribor,
Aleksandrova ul. 13.

Perje

8 Din kg. gosje, puh. ter
volno in žimo
za modroce, prodaja naj-
ceneje Seča, Wolfova 12
(dvorišče).

Premog, drva, koks

prodaja Vinko Podobnik,
Tržaška cesta št. 16.
Telefon 33-13.

Vrtni stole

zložljive proda — Tribuč,
Glince, Tržaška 6. telefon
št. 2605. (l)

1 m bukovih drv

sekanih 105 Din. Sekana
bukova drva zvezana v
kolobarje a 6 Din, seka-
na mehka drva zvezana
v kolobarje a 5 Din, nudi
v skladišču tv. Št. Krže-
Siard, Trnovski pristan 12.
Trgovci popusti! Dostavi
se tudi na dom. (l)

Mizarji — stavbeniki!

Vse okovje in orodje iz-
berete zelo ugodno pri
«Jeklo», Stari trg. — Tudi
na hranilne knjižice. (l)

Tricikel

prodam za 2600 Din. —
P. Skafar — Ljubljana,
Borštnikov trg. (l)

Nemški volčjak

pol leta star, visok 57 cm
naprodaj. Izanska c. 57,
Ljubljana. (l)

Nogavice, rokavice,
robee, perilo, torbice,
kravate

nizke cene samo pri
PETELINC-u
Ljubljana, ob vodi blizu
Prešernovega spomenika

Otroške vozičke

šivalne stroje in kolesa
kupite najceneje pri tvrd
S. Rebolj & drug.
Vošnjakova ulica 4. (l)

Cvetlični med

garantirano naraven, pro-
daja samo na debelo po
10 Din za kg Čebelarstvo
Blaževac, Piškorevci via
Djakovo. (l)

Specialno izbiri

modnih hlač in pumocarc
dobite najceneje pri
Preskerju, Sv. Petra c.

Volna, svila, bombaž

stalno v bogati izbiri v
vseh vrstah, za strojno
pletanje in ročna dela po
nainižjih cenah pri tvrdki
Karl Prelog, Ljubljana —
Zidovska ul. in Stari trg.

VINA

za vse prilike naročite pri
Centralni vinarni
v Ljubljani.

Otroški voziček

se prodaja. Moste, Zaloška
cesta 8. (l)

Pozor trgovci!

Več tisoč parov sortira-
nih otroških, damskih in
moških čevljev se v par-
tijah po zelo ugodni ceni
prodaja. Interesenti naj si
blago ogledajo osebno pri
Ivanu Prešernu, Kranj. (l)

Jabolka

kisla, hruške, zbrane, de-
bele, sljive, figol, sveži,
ringlo po 3.25 Din kg. —
Košare 35 kg. Zdravilni
med 10 kg 136 Din —
franko naročnik razpo-
šilja brzovozno G. Drech-
sler, Tuzla. (l)

Rhoda Island kokoši

čistokrvne pasme, odli-
kovane, 5 družin po 1
petelin in 1 kokoš —
radi preselitve takoj pro-
dam. Ponudbe na upravo
«Slovenca» pod «Rhoda»
št. 9341. (l)

Konj

jabolčni belec, star 8 let,
za ugodno ceno napro-
daj. Smartinska 50. (l)

Na javni dražbi

ugodno naprodaj:
200 kg usnja (karpov-
nov) dne 14. 8. 1933 ob
14. Mokronog, tovarna
usnja. 850 m³ bukovih cepa-
nic dne 14. 8. 1933 ob
pol 9. Dol. Lendava. —
Nova spalnica in drugo
dne 16. 8. 1933 ob 10,
Litija 83.

Dieselmotor

Junkersov, 25 HP, z ge-
neratorjem, skoro nov, v
brezhibnem stanju, se po-
ceni prodaja. Pogledati in
vprašati pri tvornici
«Lacet», Zagreb, Savska
cesta 86. (l)

Koroške brusnice

(Preisbeeren), prvovrst-
ne, dnevno sveže, dobro
pakovano, razpošilja od
5 kg naprej po pošti ali
brzovozno: Zechner Hen-
rik, trg., Libelice, Koroš-
ko. (l)

Prodaja lesa.

Državna uprava razlašč-
nih veleposestniških goz-
dov razpisuje pismeno
ofertalno licitacijo za
prodajo 1250 kom. pose-
kanih jelovih dreves na
razlaščenem delu velepo-
sestva K. Auersperga,
Kočevje, v revirjih Grča-
rice B in Kočevje. Lici-
tacija se vrši 25. avgusta
1933 pri gornji upravi:
Ljubljana, Stari trg 34-II.,
kjer so na razpolago tudi
prodajni pogoji. (l)

Stambilmotor

12 HP, kompletna trans-
misija, prenosljiv venti-
lator in razna mesarska
oprema, poceni naprodaj.
Golob, Ljubljana 7, Jer-
nejeva 47. (l)

2 različna akvarija

z eksotičnimi ribami na-
prodaj. — Poizve se pri
vrtarju tovar. Saturnus,
Moste. (l)

Več gigov

več konjskih oprem za
gige, kakor konjske pne-
ne opreme, in ena lahka
polkrita kočija, naprodaj.
Na ogled pri Čarmanu,
Trnovska ulica 25. (l)

Obrt

Striženje 5 Din

britje 3 Din. — Obiščite
«Rapid», Sv. Petra c. 25.

Nakup in prodaja vret

Ljubljana, Dunajska 36,
Alojz Grebenc. (l)

Modroce

postelne mreže, železne
zložljive postelje, otom-
ne divane in tapetniske
izdelke tudi najceneje
RUDOLF RADOVAN
tapetnik. Mestni trg 13.
Ugodni nakup morske
trave, žime, cvilba za
modroce in blaga za
prevleke pohištva

Za preoblikovanje zot

foteljev L. t. d. nailažje
kupite blago iz krasne
zaloge po konkurenčnih
cenah pri:

R. SEVER

Marjito trg št. 2.
Zavese, odeje, perje, puh

Specialna delavnica

za brzoparilne kotle od
500 Din naprej (triletna
garancija). Peči za gretje
vode v boilerjih. Boilerje
vseh velikosti za topla
voda, štedilnike vseh
vrst, poniklane in navad-
ne, avtomatsko varenje ter
vsa ključavničarska dela
izvršuje A. Krhne, Čeg-
nerjeva 12, Ljubljana. (l)

Posteljne mreže

izdeluje na lesenih in že-
leznihi okvirjih najceneje
in iste sprejema v popra-
vilo Alojz Andlovic, Ko-
menskega 34, Ljubljana. t

Krušno moko in

rženo moko
vedno svežo,
kupite zelo ugodno pri
A. VOLK, LJUBLJANA
Redljeva cesta 24.

Šivalne stroje

popravlja in renovira:
Klobčaver, Sv. Petra ce-
sta št. 47. (l)

Mali oglasi

Slovenca
zajemajo najpopolnejši uspeh

CHAMPION SVEČICE

uporabljajo vodeče znamke
kot:

ALFA ROMEO, BUGATTI, CI-
TROEN, DAIMLER, ESSEX,
FIAT, FORD, GRAHAM, HUD-
SON, LINCOLN, MERCEDES,
PACKARD, PRAGA, SKODA,
RENAULT, STEYR, TALBOT,
STUDEBACKER, WILLYS itd.

Glavno zastopstvo:
ROBERT WEINBERGER
Zagreb, Gajeva 10.

Preselitveno naznanilo!

Cenjeno občinstvo obveščamo, da se je

manufakturna trgovina Mara Romovš

Ljubljana, preselila iz Tavčarjeve ulice št. 2/1. sedaj na

Sv. Petra cesto št. 26

v prostore prejšnje trdnice Marija Rogelj.

Gospodarska zveza, Ljubljana

F. Z. Z. O. Z.

Prodaja deželne pridelke, žito, mlevske izdelke, seno, slamo,
kolonijalno in spicerijsko blago, kmetijske stroje in
orodje, umetna gnojila, cement, premog itd.

Prvovrstna moka Desider Forgacs Bačka Topola zopet
stalno na zalogi.

FOTOAPARATE

aparatnih tiskar Zeiss-Ikon, Roden-
stock, Voigtlander, Welta, Certo
t. t. d. t. t. d. ima vedno v zalogi
FOTOTRGOVINA
JUGOSLOVANSKE KNJIGARNE
v Ljubljani, Miklošičeva cesta 5

LINOLEUM PREPROGE

tapetniske, železne in modenaste pohišto,
posteljnina, modrace, vložke, zave-
e, blago za
modrace, zavese, pohišto, volna, flanela, ode-
je, namizne garniture, kakor tudi vsi predmeti
za stanovanja, hotele in gostilne v največji
izbiri po reduciranih cenah — Ceniki gratis!

KAREL PREIS
Maribor, Gosposka 20

Obiskovalci Mariborskega tedna!

Kako si prihranite denar?

Le, ako kupujete v bogato opremljeni zalogi trdnice

Justin Gustinčič

Prodaja in nakup rabljenih strojev, železa, kovin,
peči, transmisij, orodja, vseh potrebščin za zgrad-
be, kakor traverze, cevi, ograji itd. — Vsakovrstni
nadomestni deli avtomobilov. — Obračajte se po
potrebi na nas, ker si s tem prihranite denar!
Priporočam tudi svojo mehanično delavnico za
popravljanje koles, otroških vozičkov, gramofon-
ov, vsakovrstnih delov za stroženje itd. Lastni
zavod za ponikanje in emajliranje.

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKA ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAB
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
IL NADSTROPJE

Ljudska samopomoč v Mariboru

mi je izplačala po smrti mojega očeta
gospoda Martina Penič pripadajočo pod-
poro točno, za kar se ji zelo zahva-
ljujem in jo vsakomur toplo priporočam.

Gornja Pirošica, dne 9. avgusta 1933.

Terezija Unetič

Ljudski samopomoči v Mariboru

se iskreno zahvalim za izplačano pod-
poro po smrti mojega očeta g. Jožefa
Podgorelec. To edino našo ljudsko za-
varovalnico vsem priporočam.

Lešnica, dne 11. avgusta 1933.

Matjaž Podgorelec

Ljudska samopomoč v Mariboru

mi je izplačala po smrti g. Veronike
Rožman pripadajočo podporo točno in
kulantno. Izreklam tem potom iskreno za-
hvalo in jo vsakomur toplo priporočam.

Brežice, dne 10. avgusta 1933.

Josip Sollner

ZAHVALA

Za izraze iskrenega sočutja ob težki izgubi našega ne-
pozabnega soproga in očeta, gospoda

IGNAC PERHAVCA

viš. davčnega upr. v p.

izrekamo vsem našo najvdanejšo zahvalo. Posebno pa nas
veže dolžnost, da se zahvalimo g. dr. Vladimirju
Guzeljju za vso požrtvovalnost in ves trud, s katerim
je lajšal bolečine v težki in dolgi boleznini našemu pokoj-
niku, ter za tople in bodrilne besede in trpljenju polnih dnih
istotako se zahvaljujemo preč. g. vizitatorju Šmidu
za tolažilne besede in večkratni obisk, č. duhovščini
za častno sprejeto, vsem darovalcem krasnih vencev in
cvetja ter vsem, ki ste ga v tako obilnem številu spremlili
na njegovi poslednji poti.

V Ljubljani, dne 13. avgusta 1933.

ZALUJOČA RODBINA PERHAVCA

Milostljiva gospa!
V čem tumeji prav za prav dražest mladosti? Na to vprašanje ste si gotovo že čisto sami odgovorili: v svetosti polti! In katera žena ne bi hotela izgledati mladostno? Zato se glas parola obraza!

Z GILBY DIETO ZA TEINT

dosežete tako polt, ne da bi škodili koži! Zadržite samo Gilby v svojem parfumeriju! Učinek naravnosti preseneča!

GILBY DIETO ZA TEINT

za odeje in v tablah vedno v zalogi.

Tovarna vate

A. ARBEITER — Maribor

Razni ljudje prodajajo po hišah in gostilnah klobase. Čeravno te klobase niso naš izdelek, delajo reklamo s tem, da jih prodajajo pod mojim imenom. Izjavljam, da se moji izdelki — brez naročila — nikdar ne nosijo okrog.

Franc Steiner - vulgo Frniht
mesar in prekajevalec
Domžale.

Zahvala.

Po smrti mojega očeta g. Jakoba Junež, mi je izplačala

Ljudska samopomoč v Mariboru

pripadajočo podporo točno in kulantno, za kar se ji prisrčno zahvaljujem in jo vsestransko priporočam.

Kostrivnica, dne 9. avgusta 1933.

Leon Junež.

Radio za vsakega

PHILIPS 2 cevni baterijski sprejemnik

»Sava« z zvočnikom, akumulatorjem in mrežno anodo. Plačljivo v 12 mesečnih obrokih po Din 90.—.

PHILIPS 2+1 cevni mrežni sprejemnik

»Jadran« z vdelanim zvočnikom. Plačljivo v 12 mesečnih obrokih po Din 176.—.

Dobi se samo pri: **PHILIPS RADIO ZASTOPSTVO**

H. SUTTNER, LJUBLJANA 9

Tyrševa (Dunajska) cesta št. 1 B (poleg nebotičnika). — **ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK!**

Poznate to plavolasko?

Tako sprašujejo moški, kjer se pojavijo. S svojimi prekrasnimi svetloplavimi lasmi očara vso svojo okolico. To je njen uspeh, istočasno pa tudi uspeh specialnega šampona S. Y. S ki varuje lase pred nelepim potemnevanjem in naredi potemele lase in lase brez sijaja svetle in svileno mehke. Ze prvi poizkus Vas bo o tem prepričal! Oprema za enkratno uporabo Din 6.— a za trikratno Din 12.—. — Dobi se povsod.

IVAN KRAVOS
Maribor, Aleksandrova cesta 13

KLETNI PROSTORI

prilagodni posebno za vinsko trgovino, se oddajo v Razlagovi ulici št. 8 s 1. septembrom 1933. Ponudbe sprejema Združenje trgovcev za mesto Celje v Celju.

Zahvala.

Podpisani se za izplačilo cele zavarovane vsote ob smrti moje žene, ki je po petih mesecih zavarovanja nenadoma umrla. Vzajemni zavarovalnici, oddelku KARITAS, najtopleje zahvaljujem in to solidno zavarovanje vsem priporočam.

Kočevje, 12. avgusta 1933.

Drobnič Ivan l. r.

BANKA BARUCH
15. RUE LAFAYETTE
PARIS

Telef.: Trinité 81-74 — Telef.: Trinité 81-75
Naslov brzojavkam: Jugobaruch Paris 22

Banka Jugoslovanskih izseljencev v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburg. Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vršiti vse bančne posle najkulantneje.

Poštni uradi
v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburg sprejemajo plačila na naše čekovne račune:

BELGIJA: No. 3064-64 Bruxelles.
FRANCIJA: No. 1117-94 Paris.
HOLANDIJA: No. 1458-65 Ned. Dienst.
LUKSENBURG: No. 5967 Lux-embourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Objava

Dne 18. avgusta t. l. ob pol 13. uri se bodo prodajali na javni dražbi v Javnih skladiščih v Ljubljani in sicer v posebnem rezerviranem skladišču št. 2 skladiščnega objekta IV., v konkurzni sklad Josipa Pevalčka, bivšega trgovca v Ljubljani, spadajoči predmeti, kakor: velika partija šolskih, pisarniških in trgovskih predmetov, pisemskega papirja, razglednic in raznega galanterijskega blaga skupno s splošnim trgovskim inventarjem.

K draženju se bo začelo pozivati šele ob 15. uri.

Vabim interese, da si stvari ogledajo že prej, in bo v ta namen skladišče odprto dne 17. t. m. od 15. do 18. ure.

V Ljubljani, dne 12. avgusta 1933.

Konkurzni upravitelj:
Dr. Kuhelj Karl, odvetnik v Ljubljani.

Trajni kodri, vodna ondulacija, barvanje las in manikiranje

v novoorporjenem česalnem salonu

Anka Zakrajšek, Maribor, Stolna ulica 1

OTVORITVENO NAZGANILO!

Cenjenemu občinstvu vljudo naznanjam, da sem otvorila na Glavnem trgu št. 9 moderno urejeno delavnico in trgovino s krznom. V zalogi bom imela vedno vse vrste krzna, kakor tudi izgotovljene plašče za dame po najnižji dnevni ceni. Vsa popravila bom izvrševala točno in kulantno, kakor tudi moderniziranje plaščev itd. Sprejemam tudi v shrambo čez poletje vse vrste krzna in kožuhovine.

Za obilen obisk se priporoča ŠOPER JULIJANA, MARIBOR.

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša nepozabna mama, stara mama in tašča, gospa

MARIJA KRAMAR

hišna posestnica in bivša gostilničarka

včeraj, dne 11. avgusta, prevlečena s svetotajstvi za umirajoče, po dolgi, mukopolni bolezni, mirno v Gospodu zaspala. Pogreb predrage pokojnice se bo vršil iz hiše žalosti na Dolenjski cesti št. 5 v nedeljo, dne 13. t. m. ob 18 uri, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 12. avgusta 1933.

ZALUJOČI OSTALI.

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v novi lastni palači

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje.

Denar je pri njej naložen popolnoma varno, ker jamči zanj poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

Samuel Lover:

RORY O'MORE 90

Irski ljudski roman.

Tedaj se je ubogi Salomon zvil od bolečine in zakričal od muke. Ko je napad minil, se mu je poznalo, da je slabši in z glasom, ki je tudi postal slabotnejši, je duhovnika prosil za odvezo s tako prosečim pogledom, da se oče Frank ni mogel dlje ustavljati, ker se je bal, da bo mož zdaj zdaj izdihnil. Zato mu je izpoved prezrl in ga del v poslednje olje.

Videlo se je, da je to ubogega starca zelo olajšalo. Čez nekaj časa je nadaljeval:

»Če boste kopali pod skalo poleg velikega kupa listja, boste našli usnjeno vrečko, polno zlatih gvinej... več... kakor mislite... da je ubogi loncevezec...«

Tedaj se je zopet prekinil v bolečini, a ko mu je odleglo, je slabotno nadaljeval: »Zlato... prečastiti... zlato dam vam... za maše... za mojo ubogo dušo. Oh, berite maše... maše...! Naprej ni mogel in padel je vznak na kup slame.

»Bog se usmili njegove duše!« je pobožno dejal duhovnik, ki je v molitvi sklenil roke nad ubogim grešnikom, o katerem je mislil, da je že izdihnil.

Salomon pa še ni umrl. Se je dihal, a bil je tako izčrpan, da ni bilo več upanja, da bi ozdravel. Ker se je zdelo, da se tudi zavedel ne bo več, se je duhovnik odpravil k odhodu.

»To je svarilo za vas,« je dejal Reganu, ki ga je spremljal h konju. »Ali vidite, kako grešnikova smrtna postelja pretrese srce! Upam, da si boste to vzeli k srcu. Po smrti ubogega moža me boste spremili na kraj, kjer je rekel, da je denar skrit, da boste pričali, koliko ga je. Razdelil ga bom za maše in dobrotelne namene.«

Ko je duhovnik odšel, se je Regan vrnil v koč in

videl, da je Salomon zaspal.

»Mislim, da bo tako minil,« si je mislil sam pri sebi. »Kdo bi si bil mislil, da ima ta stari potepuh toliko denarja! In vse to je nakradel in nagoljufal kakor je včeraj v Folski razvalini pobiral tiste vloške za igro.«

V velikansko Reganovo presenečenje se je pa Salomon zopet prebudil. Moči so se mu začele vračati in kmalu je bil iz nevarnosti. Dokler je bil še slab, ga je oče Frank pogosto obiskoval in mu prigovarjal, naj se zahvali Bogu, ki je bil z njim tako usmiljen, da mu je dal časa za kesanje svojih grehov in da ga ni poklical nepripravljenega kakor je bil takrat, ko je trepetal pred grozotami smrti. »Zdaj pa,« je pristavil oče Frank, »zdaj upam, da boste pošteno živeli še te dni, ki vam jih bo nebo naklonilo.«

Salomon je vse lepo obljubil; tisti trenotek pa, ko se je duhovnik obrnil in odšel, o, kje daleč od neba so že bile njegovemisli! Na zemljo, na zemljo so se zopet vrstile, zakaj mislil je na svoj skriti zaklad in trepetal je, ko se je spomnil, da je Regan slišal, kje je zakopan.

Z ležišča se še nekaj dni ni mogel dvigniti, zakaj bolezen mu je vse moči pobrala. Kakor hitro pa je mogel stati na nogah, se je odpravil. Omamljen kakor muha, ki je napol zmrla, je lezel v Folsko drago, da bi videl, ali je njegov zaklad še na varnem. Ko pa je prilezel tja in zagledal tisti kraj, kjer ga je imel zakopane, je postal nemiren, kajti takoj je videl, da je tam že nekdo brskal. Pohlepno je začel odkopavati zemljo. Zemljo, o kateri je vedel, da ga bo kmalu pokrila, je kopal, da bi našel tisto, kar mu je bilo dražje ko življenje. A kakšno je bilo njegovo razočaranje, ko je videl, da se je njegova slutnja uresničila, in da je njegovo zlato izginilo!

Odrevenel je. Ko bi imel kaj čutil, bi ga morala zadeti kap. Tako pa je, ko se je zavedel, samo ječal in lomil roke. Vrgel se je na tla in solze, ki niso, odkar

je bil otrok, nikdar več močile njegovega lica, so mu tekale po brazdah, ki sta mu jih zarezala zločin in zvičaj. Preklinjal je usodo, ki mu je prizanesla grob samo zato, da mu je dala okusiti grenkobo, katera je hušja od smrti.

Njegovi ostudni glasovi so motili rahlo šumenje v mirni dragi in deviško čisto, nedolžno naravo.

Na vse zadnje se je zdramil mojsterski duh skopuha. Iz pepela njegovega srca se je zmagovalno dvignila njegova prekanjenost. Tam, kjer je še pred nekaj trenotki v obupu jokal in vil roke, je zdaj nepremično sedel z namršnimi obrvmi in stisnjenimi ustnicami. V temnem labirintu svojega zvitega duha je snoval načrt za načrtom, kako bi zopet prišel do svojega zaklada. S potrpljenjem pajka je začel prestiti nit za nitjo. Če mu je kak dvom stresel tisto mrežo, je vse znanke zopet razdril in se znova začel mučiti. Predel in snoval je neutrudljivo, dokler preja ni bila spredena. Zdaj je bilo treba samo še zvahtati muho in jo ujeti.

Ko je končal svoj načrt, je jama zagrebel in zemljo tako skrbno zravnaval, da ne bi nihče mogel slutiti, da se je kdo doteknil tistega mesta.

Ko je odhajal, je neprestano mrmral, se oziral nazaj in preklinjal Regana. Da mu je namreč Regan ukradel zaklad, o tem ni dvomil. Napravil je tale načrt: »Počakal bom,« tako je sklenil, na priložnost, ko bom lahko govoril z Reganom, a tako, da mu ne bom zbudil suma.« In res. O priliki se je pogovarjal z njim o svoji prestani bolezni in skritelem denarju, o katerem je povedal duhovniku. Nato mu je priznal, da ima še en zaklad skrit na drugem kraju, da se pa boji, da tam ni tako varen kakor bi bil v Folski dragi. »In ker ne bom več dolgo živel,« je nadaljeval, »želim, da duhovnik in ti vesta, kje je moj denar, zakaj škoda bi bilo, da bi se izgubil. Če zatisnem oči, bi rad nekaj pustil prijateljem, da bi se me spominjali, nekaj pa za maše za svojo dušo. Da bi namreč vsega dal duhovniku, je preveč in se mi ne zdi prav.